Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DE GESTIÓ D'EMPRESES

Coordinació: Antonio Colom Gorgues

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE GESTIÓ D'EMPRESES
Codi	101300
Semestre d'impartició	1r Semestre, Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Matí i Tarda
Crèdits teòrics	4
Crèdits pràctics	2
Coordinació	Antonio Colom Gorgues
Horari de tutoria/lloc	Antonio Colom Gorgues, tutories a concretar a traves de correu electrònic Manuel Plana Farran, tutories a concretar a traves de correu electrònic Sara Sampedro Escuer, tutories a concretar a traves de correu electrònic
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials 60 hores Hores totals 6 crèdits x 25 = 150 hores totals Treball autònom de l'estudiant (en teoria unes 90 hores): -Seguiment temàtic, d'apunts, ordenació -Seguiment i realització de activitats pràctiques corresponents a cadascun dels temes teòrics -Autocontrol i avaluació de les activitats pràctiques -Treballs en equip -Estudi, seguiment i preparació de l'assignatura -Preparació de les avaluacions -Tutories
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Castellà/Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Antonio Colom Gorgues, 6 crèdits Manuel Plana Farran, 6 crèdits Sara Sampedro Escuer, 7,20 crèdits
Adreça electrònica professor/a (s/es)	Antonio_Colom@hotmail.com ; antonio.colom@aegern.udl.es mplana@aegern.udl.cat ssampedro@ingenio.cat

Professor/a (s/es)

Antonio Colom Gorgues Manuel Plana Farran Sara Sampedro Escuer

Informació complementària de l'assignatura

Recomanacions

a) Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per quedar un dia a una hora determinada.
b) Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:
- Seguir les explicacions realitzades pels professors i anar configurant els vostres apunts. Es recomana que us llegiu cada setmana els vostres apunts i us aneu fent resums per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir. A continuació, s'ha de procedir a fer una lectura comprensiva de les publicacions que us farem arribar.
- Al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer els corresponents exercicis proposats. Alguns exercicis seran resolts pels professors i d'altres els treballareu i resoldreu vosaltres per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.
- Relacionar els continguts teòrics que s'han après amb el món real. Per això, és recomanable realitzar les activitats pràctiques proposades.
- En qualsevol cas, és aconsellable que realitzeu consultes bibliogràfiques amb l'objectiu d'acostumar-vos a fer front a la resolució de problemes de forma individual, resoldre casos en grup i treball en equip, així com que realitzeu diverses recerques a través de la navegació a Internet, tot i que sempre tindreu a la vostra disposició al professor per a qualsevol dubte, consulta o aclariment.

Enfocament de l'assignatura
Aquesta assignatura es troba ubicada en el primer curs del grau en administració i direcció d'empreses, és per tant, una assignatura introductòria que pretén donar a l'estudiantat una visió global de l'empresa tant des de la seva vessant interna o externa o de l'entorn.
Al llarg d'aquesta assignatura no només s'imparteixen coneixements teòrics sinó també pràctics ja que la formació en gestió empresarial requereix que l'alumne tingui habilitats i destreses per poder actuar en l'àmbit de l'empresa. Això implica que és tant important l'assimilació dels coneixements teòrics com la seva aplicació en la resolució dels problemes empresarials. En aquest sentit, les classes pràctiques són un element més en l'aprenentatge d'aquestes habilitats i destreses, ja que són el pont necessari entre la teoria i la pràctica real empresarial.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis
Aquesta assignatura serveix de base d'altres assignatures del grau, especialment Organització i Administració d'Empreses i Direcció estratègica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIU GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Identificar i comprendre l'Empresa com unitat socioeconòmica, organitzada de producció, per tant com a realitat socioeconòmica i agent econòmic productiu, les seves dimensions conceptuals, l'empresa com a sistema; entendre l'Empresa com a ent que interacciona amb el macroentorn; estudiar les diferents formes empresarials; fonamentar l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa, analitzant la dimensió concentració i evolució de creixement empresarial; i finalment estudiar i analitzar el sistema de direcció empresarial.

OBJECTIUS ESPECIFICS:

El curs Fonaments de Gestió d'Empreses que us presentem és una introducció a l'Economia de l'Empresa, pensant en l'empresa com a organització, enfocament modern i de gran preponderància internacional en l'actualitat.

L'economia de l'empresa és una ciència social que utilitza tant els fonaments de l'anàlisi econòmic com els que sustenten l'estudi del "comportament administratiu", per a explicar la naturalesa, estructura i comportament de l'objecte material, que no és un altre que l'empresa i, conseqüentment, l'empresari que la personalitza funcionalment, de manera que es conegui com assoleix el seu equilibri econòmic o la seva eficiència en el mercat en què desenvolupa les activitats econòmiques.

Els objectius específics de l'assignatura són:

- OBJ1: Estudiar la realitat econòmica de les organitzacions que es defineixen com a empreses, i intentar explicar científicament les seves activitats i funcions, tant des de la perspectiva de la seva estructura interna i de les actituds dels elements que les composen, com des de l'òptica de les relacions que mantenen amb el seu entorn o amb els agents econòmics i socials que l'integren.
- OBJ2: Analitzar la direcció general d'una empresa, que li correspon, entre altres activitats, impulsar i coordinar la tasca de totes les àrees funcionals perquè l'empresa assoleixi els seus objectius i obtingui els millors resultats. Al mateix temps, les disciplines funcionals requereixen coneixements d'administració i gestió, així com de l'organització en què s'integren, i també elements importants com son els camps del lideratge i la motivació.

- OBJ3: Posar en pràctica els mètodes i tècniques per a la presa de decisions de l'empresa, posant especial èmfasi en la formulació de l'estratègia, i la praxis de l'administració i gestió empresarial.
- OBJ4: Introduir la gestió empresarial per arribar a una perspectiva pragmàtica d'anàlisi i resolució dels problemes funcionals principals que poden sorgir en la direcció d'una empresa, assolint aquests coneixements i destreses de base, que al llarg del grau (ADE) seran objecte d'ampliació i aprofundiment amb les diferents assignatures.

NOTA: A part, dins l'apartat de Competències s'afexiran altres objectius inherents a les competències estratègiques plantejades per la Universitat de Lleida.

Competències significatives

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Capacitat de crítica i autocrítica.
3. Treball en equip i lideratge.
4. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.

Competències específiques (CES)

1. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions dins

de l'empresa o organització.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.
2. Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa d'aquesta assignatura s'articula en **tres parts**. Cada part està lligada amb la següent configurant, al final del programa, un tot integrat.

- **En la primera part (fonaments d'Economia de l'Empresa)**, trobareu els conceptes bàsics d'aquesta assignatura com, per exemple: l'empresa i la seva estructuració econòmica i financera, l'empresari, i farem una anàlisi de la funció directiva.

- **En la segona part (l'empresa i el seu macroentorn i entorn proper)**, veureu com l'empresa estudiada en la primera part no es troba aïllada sinó que depèn de l'entorn (extern i proper). Per tant, haureu d'analitzar tot allò que és aliè a l'empresa i que li afecta, és a dir, detectareu les amenaces i les oportunitats que es deriven d'aquest entorn extern, així com, les fortaleses i les debilitats de l'empresa. Per tant l'empresa no és quelcom aïllat sinó que forma part d'aquest entorn extern, i d'un altre entorn proper, on hi figuren els intermediaris, clients i consumidors, també la competència. Així mateix aplicarem tècniques per a estudiar aquest entorn i per mesurar el grau de competitivitat de l'empresa. Acabarem aquesta segona part analitzant la tipologia d'empreses que ens trobem en el nostre entorn.

- **En la tercera i última part (l'estructura organitzativa i el sistema de direcció de l'empresa)** abordarem l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa. Això li permetrà a l'empresa escollir la seva dimensió òptima i decidir si vol o pot créixer i en quina mesura. Acabarem aquesta tercera part fent una introducció al lideratge, motivació i estils de direcció de l'empresa, aplicant alguns criteris que ens ajudin a la presa de decisions.

PRIMERA PART (BLOC 1): FONAMENTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

1. L'EMPRESA COM A REALITAT SOCIOECONÒMICA

1.1. L'empresa com a realitat: introducció conceptual

1.2. L'empresa capitalista com a òrgan del sistema econòmic

1.3. La funció de l'empresa com a agent econòmic

1.4. Els elements de l'empresa

1.5. L'empresa actual: un sistema complex

2. CONCEPTE D'EMPRESA. INTRODUCCIÓN A L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA

2.1. Dimensions conceptuals de l'empresa

2.2. L'empresa com a sistema: anàlisi de sistemes empresarials

2.3. Concepte d'empresa com a organització: principis bàsics

2.4. Funcions de l'empresa des del punt de vista socioeconòmic

2.5. Estructura Econòmica i Financera. Patrimoni empresarial i Balanç de Situació.

3. L'EMPRESARI: ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA

3.1. Evolució del concepte d'empresari: concepció clàssica i el paper de l'empresari en l'economia actual

3.2. Anàlisi de la funció directiva: Introducció a la innovació, lideratge i actitud estratègica

Quadern d'exercicis dels temes 1, 2 i 3: Aplicació a casos d'empreses dels conceptes detallats en els temes 1, 2 i 3.

SEGONA PART (BLOC 2): L'EMPRESA I EL SEU MACROENTORN I ENTORN PROPER

4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR

4.1. L'empresa en una economia d'intercanvi. Flux primari i cicle econòmic. La variació del PIB

4.2. Macroentorn i empresa. Factors del macroentorn o entorn extern.

4.3. Entorn proper a l'empresa o Microentorn. Anàlisis de les 5 Forces de Porter. Introducció a la Gestió de la Cadena de Subministraments (SCM) i a la Cadena de Valor (VC)

4.4. Plantejaments estratègics en l'empresa-sistema. Anàlisi DAFO, FODA o SWORT.

4.5. Grups d'interès. Teoria dels Stakeholders. Responsabilitat Social Corporativa o Empresarial. Inter-professionalitat

Quadern d'exercicis del tema 4: Exercicis per a aplicar anàlisi DAFO, anàlisi de les 5 Forces de Porter i anàlisi de la Cadena de Valor (estudi de casos).

5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA

5.1. El marc competitiu mundial. Blocs Regionals Socioeconòmics en el Món. Internacionalització i globalització.

5.2. La competitivitat d'un país. Model de diamant Porter. Empreses en el Món. Transparència internacional i corrupció.

5.3. Conceptes de Productivitat, Efectivitat o Eficàcia i Eficiència empresarial. Ciència administrativa, producció, costos i rendibilitat.

5.4. Competitivitat i avantatges competitives de les empreses, anàlisi competitiu, DAFO i factors clau de competitivitat.

5.5. Dinàmica empresa-mercat i competitivitat. Matriu Portafolis del BCG. Grid de Igor Anssof. Clústers de M.E. Porter.

Quadern d'exercicis del tema 5: Exercicis sobre mesures de l'eficiència. Exercicis introductoris sobre avaluació de la rendibilitat d'inversions (estudi de casos).

6. FORMES I CLASSES D'EMPRESES. PRODUCCIÓ I MARQUETING

6.1. Les empreses i la seva organització. Concepte i definicions. L'empresa com a una organització.

6.2. Formes empresarials i els seus fonaments. Cadena de Valor i noves formes organitzatives.

6.3. Classificació general de les empreses. Criteris i classes d'empreses.

6.4. Tipus d'empreses segons la seva naturalesa jurídica. Un breu esquema.

6.5. Cadena de valor, producció i màrqueting. Petita introducció a les definicions de màrqueting i les 4 P's.

TERCERA PART (BLOC 3): L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA I EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

7. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

7.1. Concepte i elements de l'estructura organitzativa.

7.2. Els principis que estructuren l'organització de l'empresa.

7.3. Introducció a les formes organitzatives.

8. ESTRUCTURA DE PROPIETAT DE L'EMPRESA

8.1. Introducció

8.2. Separació de propietat i control.

8.3. Concepte d'estructura de propietat: Grups de propietat.

8.4. Classes principals de control de l'empresa.

8.5. L'estructura del grup empresarial.

9. DIMENSIÓ, CONCENTRACIÓ I CREIXEMENT DE L'EMPRESA

9.1. La importància de la dimensió de l'empresa: factors explicatius.

9.2. La mesura de la grandària o dimensió de l'empresa i la seva dimensió òptima.

9.3. Concepte i mesura de la concentració empresarial.

9.4. Concepte, formes i modalitats de creixement de l'empresa.

Quadern d'exercicis dels temes 7, 8, 9: Estudi de casos dins els temes 7, 8 i 9. Exercicis sobre punt mort i llindar de rendibilitat.

10. EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA. MODELS I ESTILS DE LIDERATGE I DIRECCIÓ

10.1. Lideratge i direcció empresarial. Estils i models de lideratge, comportament i motivació, i relació amb la direcció.

10.2. Concepte i esquema del procés directiu o gerencial. Visió, missió, objectius i metes, i polítiques. Desenvolupament de les fases directives.

10.3. Autoritat i poder. Delegació de l'autoritat i del poder de decisió. Descentralització: l'art de delegar. L'equilibri entre descentralització i re-centralització.

10.4. La Direcció Per Objectius (DPO). Fortaleses i debilitats de la DPO. Sistema i procés de control de la DPO.

10.5. Introducció a la decisió dins l'empresa. Situacions de certesa, risc i incertesa. Introducció a la Teoria de Jocs contra la Naturalesa en situació d'incertesa.

Quadern d'exercicis del tema 10: Exercicis sobre lideratge, motivació i estils de direcció empresarial. Exercicis d'aplicació de criteris de decisió en la Teoria de Jocs contra la Naturalesa.

Eixos metodològics de l'assignatura

Es proposa una metodologia general activa, plantejant la màxima participació de l'alumnat a través d'una interacció entre el professor i l'estudiant. Malgrat tot que en alguna temàtica s'haurà de proposar la presentació de conceptes, definicions i alguns continguts que es desenvoluparan segons el mètode magistral, es tractarà d'invocar la interactivitat i la participació activa dels citats estudiants, promovent així el millor enteniment i assimilació dels continguts teòrics i habilitats en la resolució d'exercicis, problemes i supòsits.

S'incidirà també en l'esfera afectiva, tractant d'incorporar components d'aprenentatge de bones actituds, de responsabilitat i bon fer, tant en l'òptica del present procés docent de l'estudiant, com en la projecció del futur

professional del mateix, una vegada acabats els seus estudis i assolida la seva inserció en el mercat laboral dins un futur més o menys immediat.

Es proposen les següents activitats i nombre d'hores de dedicació (hores totals de dedicació 150 hores):

- Activitats presencials (unes 60 hores): Exposicions del professor; debats, participació i col·laboració de l'estudiant; presentació, organització, conceptes i definicions, mètode inductiu, presentació i resolució d'exercicis, treballs, etc.
- Activitats semi-presencials i/o amb tutoria (unes 10-20 hores): Realització d'estudi de casos, visites a mercats, exercicis i treballs, consultes de l'alumne.
- Activitats lliures i/o autònomes (unes 70-80 hores): Estudi individual i preparació de l'assignatura, recerca d'informació, organització d'apunts i material didàctic, resolució de problemes, preparació documental i elaboració d'estudis de casos, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ESQUEMA ORIENTATIU DEL PLA TEMPORAL DE L'ASSIGNATURA

Tipus Activitats	**Descripció resumida de l'activitat (Títol del tema o activitat pràctica)**	**Dedicació Presencial (h)**	**Setmana Data**	**Part i Objectius Formatius**
Presentació / Motivació / Debat	Presentació de la assignatura, els objectius docents, els continguts teòrics i activitats pràctiques, la metodologia, el sistema d'avaluació. Debat de continguts amb els estudiants.	Matí: 2 Tarda: 2	1 15/09/14	Presentació / Motivació / Debat
PRA	Constitució dels Grups de Pràctiques. Mati: 3 Grups Mitjans; Tarda: 2 Grups Mitjans Projecció del Vídeo sobre una empresa singular de gent gran.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	1 16/09/14	Grups de Pràctiques
TEO	1. L'EMPRESA COM A REALITAT SOCIOECONÒMICA	Matí: 2 Tarda: 2	2 22/09/14	Bloc 1 OBJ1
PRA	Pràctiques del TEMA 1. Cas de los Mèdici. Cas de l'Empresa Standard Oil	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	2 23/09/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 1. Cas d'ACTEL, una Cooperativa de Segon Grau a Lleida	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	3 30/09/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	2. CONCEPTE D'EMPRESA. INTRODUCCIÓ A L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA	Matí: 2 Tarda: 2	4 6/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 2. Cas de la Ceràmica Sevillana La Gota. Cas d'Iber Exprés. Exercicis sobre Balanç, Fons de Maniobra i equilibri financer.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	4 7/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	3. L'EMPRESARI: ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA	Matí: 2 Tarda: 2	5 13/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 3. Cas de la General Motors. Cas de la Creació de El Corte Inglés. Cas	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	5 14/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR	Matí: 2 Tarda: 2	6 20/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3

PRA	Pràctiques del TEMA 4. Casos IKEA i TROJAN TECHNOLOGIES.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	6 21/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR / 5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	7 27/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 4 / Pràctiques del TEMA 5. Casos d'anàlisi de la Cadena de Valor. Casos d'anàlisi DAFO: El cas ZARA	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	7 28/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	8 3/11/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 5. Anàlisis de Mercat segons 5 Forces de Porter. Exercicis sobre Competitivitat de l'Empresa i Avaluació de Rendibilitat	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	8 4/11/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
Avaluació 1er Parcial	PROVA D'AVALUACIÓ DEL PRIMER PARCIAL. SETMANA 9ª, 12/11/14, de 9 a 11 h	Grup Total Matí i Tarda	9 12/11/14	Avaluació 1er Parcial
TEO	6. FORMES I CLASSES D'EMPRESES. PRODUCCIÓ I MARQUETING	Matí: 2 Tarda: 2	10 17/11/14	Bloc 2 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques dels TEMES 5 i 6. Exercicis d'Avaluació de Rendibilitat. Cas d'Anàlisi de Dades del DIRCE (INE)	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	10 18/11/14	Bloc 2 OBJ2, OBJ3, OBJ4
TEO	7. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	Matí: 2 Tarda: 2	11 24/11/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 7. Cas Hoteles Golf. Cas Compañía Europea de Computadores y Equipos Informáticos.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	11 25/11/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	8. ESTRUCTURA DE PROPIETAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	12 1/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 7 / Pràctiques del TEMA 8. Cas Stewart contra Rockefeller. Cas del Grup El Corte Inglés	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	12 2/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques dels TEMES 7 i 8. Altres Casos i resums casos anteriors	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	13 9/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	9. DIMENSIÓ, CONCENTRACIÓ I CREIXEMENT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	14 15/12/14	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques del TEMA 9. Cas de Mercadona. Exercicis de Punt Mort i Llindar de Rendibilitat	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	14 16/12/14	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4

TEO	10. EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA. MODELS I ESTILS DE LIDERATGE I DIRECCIÓ	Matí: 2 Tarda: 2	16 12/01/15	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques del TEMA 10. Casos sobre estils de lideratge i direcció empresarial (Nexus)	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	16 13/01/15	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
Avaluació 2on Parcial	PROVA D'AVALUACIÓ DEL SEGON PARCIAL. SETMANA 18ª, 29/01/15, de 9 a 11 h	Grup Total Matí i Tarda	18 29/01/15	Avaluació 2on Parcial

Sistema d'avaluació

SISTEMA DE TUTORIES I D'AVALUACIÓ

L'Acció Tutorial i el Sistema d'Avaluació tindrà que representar l'estratègia plantejada pel assegurament d'un bon nivell d'aprenentatge global dins aquesta assignatura, facilitant a l'alumne la comprensió, solucionant problemes personals, resolvent dubtes, aportant recolzament, contrastant el nivell d'aprenentatge, etc., lo qual significarà haver arribat a l'assegurament competencial i l'assoliment dels objectius previstos en la mateixa. Per arribar a aquest propòsit, es proposa una estratègia i activitats basats en el següent esquema operatiu:

- A. Acció Tutorial al llarg del semestre.
- B. Autoavaluació personal de coneixements durant la marxa docent al llarg del semestre.
- C. Avaluació continuada, per parcials, i global i final de l'assignatura.

A. Acció Tutorial al llarg del semestre durant la marxa docent de l'assignatura:

L'acció tutorial es plantejarà, de principi, en proporcionar un espaï personal o per grups amb el propòsit de ajudar, reconduir, solucionar problemes, aclarir dubtes i en general materialitzar "la tasca de facilitador" del professorat en front dels estudiants, per tal de que puguin millorar el aprenentatge. En resum, es proporcionarà l'opció de tutories personals o per grups, per aclarir dubtes o altres propòsits cada dilluns i dimarts en un horari establert de comú acord entre el alumnat i el professorat., i s'inclourà l'assessoria i aclariment de dubtes en els Continguts teòrics, Activitats pràctiques, Estudis de Casos, Resolució de Problemes, etc.

B. Autoavaluació personal de coneixements al llarg del semestre:

Aquesta activitat avaluaria consistirà en la proposta de una sèrie de preguntes tipus test que l'estudiant anirà responent a la consecució de cada tema teòric de l'assignatura, amb l'objectiu essencial de avaluar ell mateix la comprensió de conceptes, definicions i deferents continguts de cada tema, i així doncs poder arribar a valorar el nivell d'aprenentatge assolit, i si més no, tornar endarrere, aclarir dubtes amb o sense la participació del professor.

C. Avaluació continuada, per parcials, i global i final de l'assignatura:

-Recollida de informació per a l'avaluació: Es recolliran els treballs d'estudi de casos, pràctiques de resolució de problemes, informes d'activitats i proves d'avaluació (exàmens) en el termini i data de recollida pactat amb els estudiants.

-Pel que fa a les proves d'avaluació parcial, constaran d'un test amb preguntes que tindran 4 opcions de resposta. El nombre de preguntes podrà variar i es negociarà amb els alumnes. La proposta inicial es de unes 30 a 40 preguntes tipus text amb 4 respostes (a, b, c, d) de les que hi haurà només una correcta. La majoria seran preguntes sobre conceptes, definicions i continguts teòrics. Una proporció a negociar seran sobre exercicis (petits problemes o exercicis a realitzar) i a les respostes hi figuraran les possibles solucions.

-Els criteris que s'utilitzaran en % de ponderació, per qualificar globalment l'assignatura, son:

- - Proves d'avaluació de coneixements i de destreses en resolució d'exercicis (dos proves al semestre pactades amb els estudiants, avaluació de coneixements, comprensió temàtica, estat dels arts, conceptes, característiques i variables, resolució d'exercicis senzills, etc.)..... **75 %**

- - Estudi de casos i activitats pràctiques en general realitzades pel alumnat..... **15 %**
- - Avaluació d'assistència a classe, participació activa i bona actitud..... **10 %**

-Cada prova parcial s'aprovarà amb una qualificació mínima de 5 punts. El mateix pel que fa a les activitats pràctiques en general i els estudis de casos.

-En principi, la meta volguda a priori seria que s'aprovés l'assignatura per avaluació continuada i proves parcials. D'aquesta manera no faria falta una prova final ni cap prova de recuperació.

En resum:

Per aprovar l'assignatura és necessari seguir el sistema d'avaluació contínua, propi de la mateixa. Això serà senzill si l'alumnat es capaç de realitzar un bon seguiment dels continguts, amb assistència a les classes teòriques i pràctiques, estudiant cada tema i realitzant les activitats i exercicis pràctics, eliminant els dubtes i aclarint els continguts que calgui amb l'eina de l'acció tutorial, i amb el necessari comportament responsable.

El professor notificarà a classe amb la suficient antelació les activitats que hauran de ser realitzades pels alumnes per tal que puguin ser lliurades en el terminis establerts**.** No hi haurà prologues en els terminis establerts per a lliurar els resultats de les activitats proposades pel professorat. Les activitats i les proves escrites es realitzaran i lliuraran a classe. Per tant, és important l'assistència a classe.

Bibliografia i recursos d'informació

En síntesi, els recursos didàctics que es proposa utilitzar en el desenvolupament docent d'aquesta assignatura son una sèrie de recursos i material bàsics, elaborats *ad hoc* en relació a les competències, objectius i continguts programats a la mateixa, on s'inclouen els PowerPoint, els apunts complementaris, els Estudis de Casos, les proves d'autoavaluació corresponents a cada tema teòric, i una sèrie de bibliografia complementaria recomanada.

RECURSOS I MATERIALS BÀSICS:

- Col·lecció d'arxius PowerPoint per la majoria del temes programats.
- Col·lecció d'apunts en format Msword (doc) o pdf, per alguns del temes i activitats pràctiques programats.
- Col·lecció de proves d'autoavaluació per fer el seguiment i auto-control dels coneixements i la comprensió temàtica.
- Fulls amb exercicis i activitats pràctiques que es proposen realitzar i exercicis resolts de referència, estudi de casos, etc.
- Dossier electrònic (SAKAI) on estarà bona part del material utilitzat pel desenvolupament i seguiment de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA COMPLEMENTÀRIA:

Bueno Campos, E. (2004): CURSO BÁSICO DE ECONOMÍA DE LA EMPRESA: UN ENFOQUE DE ORGANIZACIÓN. Madrid. Ediciones Pirámide. Cuarta edición.

Colom Gorgues A. (2009). EVALUACIÓN DE LA RENTABILIDAD DE PROYECTOS DE INVERSIÓN. APLICACIÓN A LOS SECTORES AGRARIO Y AGROALIMENTARIO. Editor Servei de Publicacions de la Universitat de Lleida, 449 pág.

Colom Gorgues A. (2000). MARKETING AGROALIMENTARIO. UNAS DEFINICIONES Y CONCEPTOS BÁSICOS. ETSEA, Universitat de Lleida, libro electrónico en soporte CD-Rom.

Koontz H., Weihrich H., Cannice M. (2012). ADMINISTRACION: UNA PERSPECTIVA GLOBAL Y EMPRESARIAL. Ed. McGraw Hill, 14ª Edición. University of California L.A. (UCLA).

Pérez Gorostegui, E. (2002). INTRODUCCIÓN A LA ECONOMÍA DE LA EMPRESA. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, Madrid.

Porter M.E. (2013). VENTAJA COMPETITIVA. CREACIÓN Y SOSTENIBILIDAD DE UN RENDIMIENTO SUPERIOR. Ed. Pirámide. Edició actualitzada de la primera versió en anglés de "Ventaja Competitiva" del mateix autor. 589 pág.

Porter M.E. (2013). ESTRATEGIA COMPETITIVA. TECNICAS PARA EL ANALISIS DE LA EMPRESA Y SUS COMPETIDORES. Ed. Pirámide. Versió actualitzada de la obra “Estrategia Competitiva” d’aquest autor. 455 pág.

Romero López C. (1993). TÉCNICAS DE GESTIÓN DE EMPRESAS. Ed. Mundi Prensa-CEPADE. Madrid.

Tarragó Sabaté F. (1986). FUNDAMENTOS DE ECONOMÍA DE LA EMPRESA. Edición del autor. Universidad Barcelona.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DE COMPTABILITAT

Coordinació: Yolanda Montegut Salla

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE COMPTABILITAT
Codi	101301
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2 Grups Grans i 6 Grups Mitjans
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Yolanda Montegut Salla
Horari de tutoria/lloc	Consultar el taulell d'anuncis de la Secretaria d'AEGERN (Despatx 1.33)
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Begoña Arias Terés 8,4 Yolanda Montegut Salla 3,6 Jordi Moreno Gené 9,6
Adreça electrònica professor/a (s/es)	barias@aegern.udl.cat ymontegut@aegern.udl.cat jmoreno@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Begoña Arias Terés Yolanda Montegut Salla Jordi Moreno Gené

Informació complementària de l'assignatura

Cal tenir constància que per cursar l'assignatura de Comptabilitat Financera de segon de grau cal tenir aquesta assignatura de Fonaments de Comptabilitat aprovada.
L'assignatura de Fonaments de Comptabilitat s'imparteix a primer curs del Grau en ADE. Es tracta d'introduir a l'alumne en la Comptabilitat General que apliquen les empreses per tal que, en cursos posteriors, pugui aprofundir sobre normes i criteris de valoració comptables.
Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat per poder treballar en una empresa realitzant tasques comptables i de gestió.
Un aprofundiment adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb el Grau, i que s'imparteixen en cursos posteriors.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.
- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.
- Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.
- Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
- Treball en equip i lideratge.
- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col•laborant

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.
  - Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

- Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.
- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Treball en equip i lideratge.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col•laborant

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: LA COMPTABILITAT COM A SISTEMA D'INFORMACIÓ

- Definició de comptabilitat
- Usuaris de la informació comptable
- Divisió de la comptabilitat

TEMA 2: EL BALANÇ

- El patrimoni de l'empresa
- Estructura econòmica o actiu
- Estructura financera o passiu
- El net patrimonial
- Equilibridel balanç
- Tipus de balanç

TEMA 3: EL MÈTODE COMPTABLE

- Concepte comptable de compte
- Representació gràfica i terminologia del compte
- Classes de comptes
- Teories sobre el càrrec i l'abonament de comptes
- L'assentament

TEMA 4: REGULACIÓ LEGAL I NORMALITZACIÓ COMPTABLE. EL PLA GENERAL DECOMPTABILITAT

- Llibres de comptabilitat
- Obligacions comptables i registrals dels empresaris
- La normalització comptable
- El Pla Generalde Comptabilitat

TEMA 5: EL CICLE COMPTABLE

- Etapes del cicle comptable
- Balanç inicial
- Assentament d'obertura
- Llibre major
- Operacions corrents
- Determinació del resultat
- Elaboració del balanç final

TEMA 6: EXISTÈNCIES

- Principals comptes del grup 3
- Compres i vendes
- Valoració de les existències
- Variació d'existències a final de l'exercici
- Operacions amb envasos i embalatges
- Deteriorament de valor

TEMA 7: CREDITORS I DEUTORS PER OPERACIONS COMERCIALS

- Deutes de funcionament: proveïdors i creditors
- Crèdits de funcionament: clients i deutors
- Els efectes comercials
- Deutes i crèdits amb el personal
- Deteriorament de valor

Eixos metodològics de l'assignatura

En el grup gran de l'assignatura es duran a terme classes teòriques per tenir un coneixement dels continguts i aquests es complementaran amb sessions pràctiques relacionades amb el temari.

Els grups mitjans seran essencialment pràctics per a que l'alumne pugui posar en pràctica els coneixements adquirits en el grup gran.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	Activitat treball autònom
1	Presentació assignatura Tema 1 Tema 2	Pautes a seguir Lliçó magistral Lliçó magistral	Teoria
2	Tema 2 Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
3	Tema 3	Problemes	Exercicis i problemes
4	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
5	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
6	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
7	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
8	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
9	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
10	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
11	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
12	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
13	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
14	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
15	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
16	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
17	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
18			
19	Prova pràctica (Recuperació)	Prova	Resolució prova

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

La nota final es la suma de les qualificacions obtingudes en les proves següents:

- Exercicis que l'alumne resoldrà a classe i que si es fan correctament en total valdran un **10%** de la nota

Tres proves d'avaluació fetes al llarg de la matèria:

- La primera que constarà de dues parts, una teòrica i una pràctica que valdrà en total un **15%**
- La segona tipus test de contingut teorico-pràctic que valdrà un **15%**
- Un exercici pràctic acumulatiu que val un **60%** de la nota i que es farà al final del crèdit.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, en aquest últim examen la nota mínima que s'ha treure és de 5 per que es tinguin en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura queda suspesa.

Entenent que les proves són acumulatives i per tant poder sortir qüestions de proves anteriors

A les proves tipus test s'ha de tenir en compte que les respostes incorrectes resten un 25% de la nota correcta.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

Bibliografia i recursos d'informació

- CONTABILIDAD GENERAL 11ª Edición actualizada; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- SUPUESTOS PRACTICOS DE CONTABILIDAD FINANCIERA Y DE SOCIEDADES; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD; Editorial Mc Graw Hill

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

HISTÒRIA ECONÒMICA

Coordinació: Enric Vicedo Rius

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA ECONÒMICA
Codi	101302
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Matí (2) Tarda (1)
Crèdits teòrics	4
Crèdits pràctics	1
Coordinació	Enric Vicedo Rius
Horari de tutoria/lloc	Manuel López Esteve Dilluns de 15,30 a 17,30 al despatx 3.24. Facultat de Lletres - Campus Rectorat. +34 973 70 3185. O per cita. 2n quadrimestre: per cita. Enric Vicedo Rius Dilluns i dimarts de 11,15 a 12.15 al despatx 2.14.1. Facultat de Lletres - Campus Rectorat. +34 973 70 3160. O per cita. 2n quadrimestre: per cita.
Departament/s	HISTÒRIA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Vegeu el Pla de desenvolupament
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Manuel López Esteve 9.6 Enric Vicedo Rius 7.8
Adreça electrònica professor/a (s/es)	manel.lopez@hahs.udl.cat vicedo@historia.udl.cat

Professor/a (s/es)

Manuel López Esteve Enric Vicedo Rius

Informació complementària de l'assignatura

Anàlisi de la realitat econòmica des de la perspectiva històrica. Orígens de l'economia capitalista. Els processos d'industrialització. Les grans etapes del creixement econòmic contemporani. Desenvolupament, subdesenvolupament i globalització.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius

CB1, CB3, CB4, CB5 i CB6

- Habilitat de comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'institucions actuals des d'una perspectiva històrica.
- Habilitat d'obtenir els continguts necessaris a partir de la consulta de llibres o bases de dades de qualitat, tant d'historiadors econòmics com d'institucions relacionades amb la vida econòmica i social.

CES5 Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals,polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

- Capacitat per comprendre la complexitat de les relacions entre els aspectes econòmics i els no econòmics (socials, institucionals, ...)
- Coneixement dels processos històrics contemporanis i dels principals factors demogràfics, socio-econòmics, polítics i culturals que els condicionen.
- Capacitat d'interpretar les transformacions econòmiques actuals en relació als canvis en les realitats socials, polítiques i institucionals.
- Coneixement de la història econòmica europea en una perspectiva comparada.

CEU 1 Correcció en l'expressió oral i escrita

- Habilitat per a estructurar una presentació escrita o oral en diversos formats possibles.

CEU 2 Domini d'una llengua estrangera

- Durant el curs es donarà algun text curt en anglès.

CEU 3 Domini de les TIC

- Utilització de l'excel per a la realització de càlculs bàsics i gràfics.

Competències significatives

Competències

Competències generals o bàsiques (CB)

CB1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi
CB3. Treball en equip i lideratge
CB4. Capacitat de crítica i autocrítica
CB5. Preocupació per la qualitat
CB6. Habilitat per treballar i aprendre de forma autònoma.

Competències específiques (CES)

CES5. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, ètics, legals, polítics, sociològics i tecnològics a nivell local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Competències estratègiques universitat (CEU)

CEU1. Correcció en l'expressió oral escrita
CEU2. Domini d'una llengua estrangera.
CEU3. Domini de les TIC

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts

Part I - INTRODUCCIÓ

0. Presentació de l'assignatura

1. Història econòmica, història i ciència social.

2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.

Part II- LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

3. La industrialització a Europa

4. La industrialització als Estats Units i al Japó.

5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX.

PART III- EL SEGLE XX

6. L'impacte econòmic de la Primera Guerra Mundial i la reconstrucció.

7. La crisi dels anys trenta: origen, desenvolupament i respostes.

8. Les economies socialistes de planificació centralitzada: Rússia i Xina.

9. La segona guerra mundial: impacte, reconstrucció i nou ordre mundial.

10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament.

Eixos metodològics de l'assignatura

Anàlisi teòrica i pràctica de la realitat econòmica des de la perspectiva històrica. Orígens de l'economia capitalista. Els processos d'industrialització. Les grans etapes del creixement econòmic contemporani. Desenvolupament, subdesenvolupament i globalització. Vegeu el pla de desenvolupament i la secció avaluació per un major detall.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

UdL		**HISTÒRIA ECONÒMICA**	**2014-2015**
setmana		GG	GM
1	15 set	Presentació del Grau a l'alumnat de primer	Presentació de l'assignatura 1. Història econòmica, història i ciència social.
2	22 set	2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.	1. Història econòmica, història i ciència social. Pràctica 1
3	29 set	Festiu Sant Miquel	Pràctica 1
4	6 oct	2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.	Pràctica 1
5	13 oct	3. La industrialització a Europa	Pràctica 2
6	20 oct	3. La industrialització a Europa	Pràctica 2
7	27 oct	3. La industrialització a Europa.	Pràctica 2
8	3 nov	4. La industrialització als Estats Units i al Japó.	Pràctica 2
9	10 nov	Avaluació (2hores)	
10	17 nov	5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX.	Pràctica 3

11	24 nov	5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX. 6. L'impacte econòmic de la Primera Guerra Mundial i la reconstrucció.	Pràctica 3
12	1 des	7. La crisi dels anys trenta: origen, desenvolupament i respostes.	Pràctica 3
13	8 des	8. Les economies socialistes de planificació centralitzada: Rússia i Xina.	Pràctica 4
14	15 des	9. La segona guerra mundial: impacte, reconstrucció i nou ordre mundial.	Pràctica 4
	22 des a 6 gener	Vacances de Nadal	
15	12 gen	10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament.	Classe de dubtes
17	19 gen	Avaluació (4 hores)	
18	26 gen		
19	2 feb		

Sistema d'avaluació

Avaluació

Dos proves parcials a les corresponents setmanes d'exàmens segons calendari oficial (25 % cadascuna), quatre pràctiques (25% en total) i un examen final (25%) amb data a determinar amb l'alumnat i que es farà després del segon parcial. L'alumne que només obtingui qualificació en 2 o menys dels quatre tipus d'avaluació obtindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT.

Prova parcial 1: Deu preguntes curtes referides al temari i a les classes pràctiques (fins el tema 4 i la pràctica 2 inclosos).

Prova parcial 2: Quaranta preguntes tipus test amb tres opcions. Els errors resten una quarta part del valor de la pregunta. Inclou els temes 5 a 10 i les pràctiques 3 i 4.

S'han de lliurar en dos terminis que s'indicaran. El primer termini les pràctiques 1 i 2 i el segon termini les pràctiques 3 i 4. En total puntuen un 25 % de la nota.

Prova final: Cinquanta preguntes tipus test amb tres opcions. Els errors resten una quarta part del valor de la pregunta. Entren tots els temes i pràctiques. Hi haurà la meitat de les preguntes referides a les quatre pràctiques i l'altra meitat a les classes teòriques. Compta un 25%.

Els alumnes que per raons laborals triïn l'opció avaluació alternativa, ho han de fer segons els termes que estableixen les autoritats de la UdL.

Objectius comuns de les proves i de les pràctiques:

- Habilitats per a estructurar una presentació escrita u oral en diversos formats possibles.
- Capacitat per comprendre la complexitat de les relacions entre els aspectes econòmics i els no econòmics (socials, institucionals, ...)
- Coneixement dels processos històrics contemporanis i dels principals factors demogràfics, socio-econòmics, polítics i culturals que els condicionen.
- Capacitat d'interpretar les transformacions econòmiques actuals en relació als canvis en les realitats socials, polítiques i institucionals.
- Coneixement de la història econòmica europea en una perspectiva comparada.
- Habilitat de comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'institucions actuals des d'una perspectiva històrica.
- Habilitat d'obtenir els continguts necessaris a partir de la consulta de llibres o bases de dades de qualitat, tant d'historiadors econòmics com d'institucions relacionades amb la vida econòmica i social.

Objectius complementaris de les pràctiques:

- Utilització de l'excel per a la realització de càlculs bàsics i gràfics.
- La realització de les pràctiques permet emprar textos en anglès per part del professor o mitjançant la consulta autònoma dels alumnes.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos

Recursos

Economic History Services http://eh.net//

Links de la Asociación Española de Historia Económica http://www.aehe.net/links.html

Bibliografia

LECTURES OBLIGATÒRIES

FELIU, G. i C. SUDRIÀ, Introducció a la història econòmica mundial, UB-UV, 2006 o edicions posteriors.

OBRES GENERALS

- ARACIL, R. i SEGURA, A., Història econòmica mundial i d'Espanya, Teide, Barcelona, 1993.
- BEAUD, M, Historia del capitalismo, Ariel, Barcelona, 1984.
- BUSTELO, F., Historia Económica. Introducción a la historia económica mundial. Historia económica de España en los siglos XIX y XX, Editorial Complutense, Madrid, 1994.
- CAMERON, R., Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente, 2ª edició. Alianza Editorial, Madrid, 1992.
- CAMBRIDGE UNIVERSITY, Historia económica de Europa,7 vs., Cambridge University, 1948-1983. Edició en castellà: Editorial Revista de Derecho Privado, Madrid.
- CAMPS CURA, E., Historia Económica Mundial. La formación de la economia internacional (siglos XVI-XX), McGraw Hill, 2013.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, 6 vs., Ariel, Barcelona, 1979-1982.
- DELFAUD et al., Nueva historia económica mundial (siglos XIX-XX), Vicens Universidad, Barcelona, 1980.
- Feliu,G. i Sudrià,C., Introducció a la història econòmica, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2006 o edicions posteriors.
- FISCHER, W. (ed.): Historia Económica mundial del siglo XX, 5 vs., Crítica, Barcelona.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- GALBRAITH, J. K., Historia de la economía, Ariel, Barcelona, 1989.
- LEON, P. (dir.), Historia económica y social del mundo, 6 vs, Ediciones Encuentro, Madrid, 1978-1980.
- MADDISON, A. Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.
- PALAFOX, J, Curso de historia de la economía, Tirant lo Blanc, València, 1997.
- SIMON SEGURA, F. , Manual de Historia Económica Mundial y de España, 1ª edició. Centro de Estudios Ramon Areces S.A., Madrid, 1990.
- Zamagni, V.,Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

DICCIONARI

- **DEANE,P. i J. KUPER (eds.), Vocabulario básico de economía, Crítica,** Barcelona, **1992.**

SOBRE HISTÒRIA DEL'EMPRESA

- CHANDLER, A. D., Escala y diversificación: la dinámica del capitalismo industrial. Prensas Universitarias de Zaragoza, Zaragoza, 1996.
- COMÍN, F. I MARTÍN ACEÑA, P., La empresa en la historia de España, Civitas, Madrid, 1996.
- GARCÍA RUIZ, J. L. (coordinador), Historia de la empresa mundial y de España, Editorial Síntesis, S.A., Madrid, 1998.
- GARCÍA RUIZ, J.L. i C. MANERA (dirs.), Historia empresarial de España: un enfoque regional en profundidad, Madrid, LID, 2006.
- VALDALISO, J. M. i S. LÓPEZ, Historia económica de la empresa, Barcelona, Crítica, 2010.

PART I. INTRODUCCIÓ

HISTÒRIA ECONÒMICA, HISTÒRIA I CIÈNCIA SOCIAL

- BLOCH. M., Introducción a la historia, FCE, Mèxic, 1982.
- BLOCH, M., La historia rural francesa, Crítica, Barcelona, 1978.
- CARDOSO ? PÉREZ?BRIGNOLI, Los métodos de la historia, Crítica, Barcelona, 1976.
- CIPOLLA, C. M., Entre la historia y la economía. Introducción a la historia económica, Crítica, Barcelona, 1991.
- FEBVRE, L, Combates por la historia, Ariel, Barcelona.

- FOGEL, R.W., Los ferrocarriles y el crecimiento económico de Estados Unidos. Ensayos de historia econométrica, Tecnos, Madrid,1972.
- FONTANA, J. Historia. Análisis del pasado y proyecto social, Crítica, Barcelona, 1982.
- FONTANA, J., La història després de la fi de la història. Reflexions i elements per a una guia dels corrents actuals, Institut Jaume Vicens Vives/Eumo, Vic, 1992.
- FONTANA, J., La història dels homes, Crítica, Barcelona, 2000.
- GERSCHENKRON, A., El atraso económico en su perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1968.
- KONDRATIEFF, N.D. y otros, Los ciclos económicos largos. ¿Una explicación de la crisis?, Akal, Madrid, 1979.
- KULA, W. Problemas y métodos de la historia económica, Península, Barcelona, 1977.
- KULA, W., Teoría económica del sistema feudal, Siglo XXI, Buenos Aires, 1974.
- KULA, W., Las medidas y los hombres, Siglo XXI, Madrid, 1980.
- LABROUSSE, E., Las estructuras y los hombres, Ariel, Barcelona, 1969.
- MALTHUS, T.T., Primer assaig sobre la població. Diverses edicions.
- NELL, E. J., Historia y teoría económica, Crítica, Barcelona, 1984.
- NORTH, D.C., Estructura y cambio en la historia económica, Alianza, Madrid, 1984.
- SCHUMPETER, J., Historia del análisis económico, pp. 47-48, Ariel, Barcelona, 1971 .
- TEMIN, P. (ed.), La nueva historia económica. Lecturas seleccionadas, Alianza, Madrid, 1984.
- TOPOLSKI et al, Historia económica. Nuevos enfoques y nuevos problemas, Crítica, Barcelona, 1981.
- VILAR, P., Iniciación al vocabulario del análisis histórico, Crítica, Barcelona, 1980.
- VILAR, P., Historia marxista, historia en construcción, Anagrama, Barcelona, 1975.
- VILAR, P., Crecimiento y desarrollo, Ariel, Barcelona, 1983.

LES ECONOMIES EUROPEESPREINDUSTRIALS: CONTINUÏTATS I CANVIS ALS SEGLES MODERNS.

- A.A.V.V., Industrialización antes de la industrialización, Crítica, Barcelona, 1986.
- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe.siècle), Flammarion, París, 1973.
- ASTON, T. H. i PHILPIN, C. H. E. (eds), El debate Brenner, Crítica, Barcelona, 1988.
- BERG, M., La era de las manufacturas. 1700-1820. Una nueva historia de la Revolución industrial británica, Crítica, Barcelona, 1987.
- BOSERUP, E., Población y cambio tecnológico, Crítica, Barcelona, 1984.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M., Historia económica de la población mundial,Crítica, Barcelona, 3ª ed., 1982.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, vs. 1 i 2, Ariel, Barcelona, 1979.
- DE VRIES, J., La economía de Europa en un período de crisis, 1600?1750, Cátedra, Madrid, 1979.
- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnologia, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.)
- DOBB, M., Estudios sobre el desarrollo del capitalismo, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.
- FLINN, M. W., El sistema demográfico europeo,Crítica, Barcelona, 1989.
- GUIA PRÀCTICA D' HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HAMILTON, E. J., El tesoro americano y la revolución de los precios en España, 1501-1650, Ariel, Barcelona, 1975.
- HILTON, R. H. (ed.), La transición del feudalismo al capitalismo, Crítica, Barcelona, 1977.
- HOBSBAWM, E.J., En torno a los orígenes de la revolución industrial, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- KRIEDTE, p., Feudalismo tardío y capital mercantil, Crítica, Barcelona, 1982.
- KULA, W., Teoría económica del sistema feudal, Siglo XXI, Buenos Aires, 1974.
- LABROUSSE, E., Fluctuaciones económicas e historia social, Tecnos, Madrid, 1962.
- LIVI BACCI, M., Ensayo sobre la historia demográfica europea. Población y alimentación enEuropa, Ariel, Barcelona, 1988.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- NORTH, D.C. y R.P. THOMAS, El nacimiento del mundo occidental, 900?1700, Siglo XXI, Madrid, 1978
- SLICHER van BATH, B. H., Historia agraria de Europa Occidental. 800-1850, Península, Barcelona, 1974.
- THOMPSON, E. P., Costumbres en común, Crítica, Barcelona, 1994.
- VILAR, P., Oro y moneda en la historia (1450?1920), Ariel, Barcelona, 1969.
- WALLERSTEIN, I., El Moderno sistema mundial I. La Agricultura capitalista y los orígenes de la economía-mundo europea en el siglo XVI, Siglo XXI, Madrid, 1979.

- WALLERSTEIN, I.,El moderno sistema mundial II. El mercantilismo y la consolidación de la economía-mundo europea, 1600-1750, Madrid, Siglo XXI, 1984.
- WALLERSTEIN, I., El moderno sistema mundial III. La Segunda era de gran expansión de la economía-mundo capitalista, 1730-1850, Academic P., Nueva York,1999.
- WRIGLEY, E.A., Historia y población. Introducción a la demografía histórica, Crítica, Barcelona, 2ª ed., 1985.
- WRIGLEY, E.A., Gentes, ciudades y riqueza. La transformación de la sociedad tradicional, Crítica, Barcelona, 1992.

PART II. LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica ,Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- A.A.V.V., La Revolución Industrial, Crítica, Barcelona, 1988.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe. siècle), Flammarion, París, 1973.
- ASHTON, T.S., La Revolución Industrial (1760?1830), F.C.E., México, 1970.
- BERG, M., La era de las manufacturas. 1700-1820. Una nueva historia de la Revolución industrial británica, Crítica, Barcelona, 1987.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa,vs. 3 i 4, Ariel, Barcelona, 1979.
- DEANE, P., La primera revolución indutrial, Península, Barcelona, 1968.
- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnologia, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.)
- FOGEL, R.W., Los ferrocarriles y el crecimiento económico de Estados Unidos. Ensayos de historia econométrica, Tecnos, Madrid,1972.
- FOGEL, R.W.. Y S.L. ENGERMAN, Tiempo en la cruz. La economía esclavista en los Estados Unidos, Madrid, Siglo XXI, 1981.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana desde la conquista ibérica hasta la revolución cubana, Siglo XXI, México, 1969.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana: formación histórica y problemas contemporáneos, Siglo XXI, México, 1987.
- GARCíA SANZ, A., JIMéNEZ BLANCO, J.I. y GARRABOU, R. (eds.), Historia agraria de la España contemporánea, Crítica, Barcelona, 1985-1986.
- GARRABOU, R. (ed.): La crisis agraria de fines del siglo XIX, Crítica, Barcelona, 1988.
- GARRABOU, R. (ed.): Propiedad y explotación campesina en la España Contemporánea. MAPA, Madrid, 1992.
- GERSCHENKRON, A., El atraso económico en su perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1968.
- GUIA PRÀCTICA D'HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HOBSBAWM, E.J., En torno a los orígenes de la revolución industrial, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.
- HOBSBAWM, E.J., Industria e Imperio. Una historia económica de Gran Bretaña desde 1750, Ariel, Barcelona, 1977.
- HOBSBAWM, E.J., Trabajadores. Estudios de historia de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1979.
- HOBSBAWM, E.J., El mundo del trabajo. Estudios históricos sobre la formación y evolución de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1987.
- HOBSBAWM, E.J., La era del Imperio (1875-1914), Labor, Barcelona, 1989.
- KEMP, T., La revolución industrial en la Europa del siglo XIX, Fontanella, Barcelona, 1974.
- KEMP, T., Modelos históricos de industrialización, Fontanella, Barcelona, 1981.
- KENWOOD, A.G. y A.L. LOUGHEED, Historia del desarrollo económico internacional, v. 1, Istmo, Madrid, 1973.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- KONDO, A. Y., La agricultura española en el siglo XIX, MAPA-Nerea, Madrid, 1990.
- LABINI, P.S., Subdesarrollo y economía contemporánea, Crítica, Barcelona, 1984.
- LANDES, D.S., Progreso tecnológico y revolución industrial, Tecnos, Madrid, 1979.
- LEWIS, W.A., Crecimiento y fluctuaciones, 1870-1913,FCE, México, 1983.
- LENIN, V. I., El imperialismo, fase superior del capitalismo, Fundamentos, Barcelona, 1974.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- MADDISON, A., Las fases del desarrollo capitalista, FCE, México, 1989.
- MADDISON, A. Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.

- MANTOUX, P., La revolución industrial en el siglo XVIII. Ensayo sobre los comienzos de la gran industria moderna en Inglaterra, Aguilar, Madrid, 1962.
- MOKYR, J., La palanca de la riqueza, Alianza, Madrid,1993.
- MORI, G., La revolución industrial, Crítica, Barcelona, 1983.
- NADAL, J., La población española (siglos XVI al XX), Ariel, Barcelona, 1984.
- NADAL, J., El fracaso de la revolución industrial en España, 1814?1913, Ariel, Barcelona, 1975.
- NADAL, J. y CARRERAS, A., (dir. y coord.), Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX), Ariel, Barcelona, 1990.
- POLLARD, S., La conquista pacífica. La industrialización de Europa, 1760-1970, Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 1991.
- SERENI, E., Capitalismo y mercado nacional, Crítica, Barcelona, 1980.
- SLICHER van BATH, B. H., Historia agraria de Europa Occidental. 800-1850, Península, Barcelona, 1974.
- TORTELLA, G., El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX, Alianza, Madrid, 1994.
- THOMPSON, E.P., La formación histórica de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1990.
- THOMPSON, E. P., Costumbres en común, Crítica, Barcelona, 1994.
- VILAR, P. y otros, La industrialización europea. Estadios y tipos, Crítica, Barcelona, 1981.
- WRIGLEY, E.A., Historia y población. Introducción ala demografía histórica, Crítica, Barcelona, 2ª ed., 1985.
- WRIGLEY, E.A., Gentes, ciudades y riqueza. La transformación de la sociedad tradicional, Crítica, Barcelona, 1992.
- WRIGLEY, E.A., Cambio, continuidad y azar, Crítica, Barcelona, 1993.
- Zamagni, V., Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

PART III. EL SEGLE XX

- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- A.A.V.V. El sistema soviético hoy, Siglo XXI, Madrid, 1984.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe. siècle), Flammarion, París, 1973.
- Aldcroft, D. H., Historia de la economía europea, 1914-1990, Crítica, Barcelona, 1997.
- ALDCROFT, D.H., De Versalles a Wall Street, 1919?1929,Crítica, Barcelona, 1985.
- AMBROSIUS, G. i HUBBARD, W.H., Historia social y económica de Europa en el siglo XX, Alianza Universidad, Madrid, 1992.
- ARACIL, R i SEGURA, A., Història econòmica mundial i d'Espanya, Teide, Barcelona, 1993.
- BAIROCH, P., Revolución industrial y subdesarrollo, Siglo XXI, México, 1967.
- BAIROCH, P., El Tercer Mundo en la encrucijada. El despegue económico desde el siglo XVIII al XX, Alianza, Madrid, 1973.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, vs. 5 i 6, Ariel, Barcelona, 1979.
- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnologia, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.)
- FOHLEN, C., El trabajo en el siglo XIX, Nova Terra, Barcelona, 1969.
- FOHLEN, C., La revolución industrial, Vicens?Vives, Barcelona, 1978.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana desde la conquista ibérica hasta la revolución cubana, Siglo XXI, México, 1969.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana: formación histórica y problemas contemporáneos, Siglo XXI, México, 1987.
- GALBRAITH, J.K., El crac del 29, Ariel, Barcelona,1983.
- GUIA PRÀCTICA D'HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HARDACH, G., La primera guerra mundial, 1914-1918, Crítica, Barcelona, 1985.
- HOBSBAWM, E.J., La era del Imperio (1875-1914), Labor, Barcelona, 1989.
- LE COZ, J., Las reformas agrarias. De Zapata a MaoTsé?tung y la FAO, Ariel, Barcelona, 1976.
- LENIN, V.I., El desarrollo del capitalismo en Rusia. El proceso de la formación de un mercado interior para la gran industria,Ariel, Barcelona, 1974.
- KENWOOD, A.G. y A.L. LOUGHEED, Historia del desarrollo económico internacional, v.2, Istmo, Madrid, 1973.

- KINDLEBERGER, C.P., La crisis económica, 1929?1939,Crítica, Barcelona, 1985.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- LEWIS, W.A., Crecimiento y fluctuaciones, 1870-1913, FCE, México, 1983.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- MADDISON, A., Crecimiento económico en el Japón y la URSS, FCE, México, 1971.
- MADDISON, A., Dos crisis: América Latina y Asia,1929-1938 y 1973-1983, FCE, México, 1988.
- MADDISON, A., Las fases del desarrollo capitalista, FCE, México, 1989.
- MADDISON, A., Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.
- MILWARD, A. S., La segunda guerra mundial,1939-1945, Crítica, Barcelona, 1985.
- MORILLA CRITZ, J., La crisis económica de 1929,Pirámide, Madrid, 1984.
- NADAL, J., La población española (siglos XVI al XX),Ariel, Barcelona, 1984.
- NADAL, J., CARRERAS, A. y SUDRIA, C. (comps.), La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1987.
- NADAL, J. y CARRERAS, A., (dir. y coord.), Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX), Ariel, Barcelona, 1990.
- NORTH, D.C., Una nueva historia económica. Crecimiento y bienestar en el pasado de los Estados Unidos, Tecnos, Madrid,1969.
- NOVE, A., Historia económica de la Unión Soviética, Alianza Editorial, Madrid, 1973.
- POLLARD, S., La conquista pacífica. La industrialización de Europa, 1760-1970, Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 1991.
- ROSTOW, W. W., Las etapas del crecimiento económico. Un manifiesto no comunista, FCE, México, 1961.
- ROSTOW, W.W. (ed.), La economía del despegue haciael crecimiento autosostenido, Alianza, Madrid, 1967.
- Taibo, C., La explosión soviética, Espasa, Madrid, 2000.
- TORTELLA, G., El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX, Alianza, Madrid, 1994.
- TORTELLA, G., Los orígenes del siglo XXI : un ensayo de historia social y económica contemporánea, Madrid, Gadir, 2005.
- VAN DER WEE, H., Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio, 1945?1980, Crítica, Barcelona, 1986.
- Zamagni, V., Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PLANIFICACIÓ COMPTABLE

Coordinació: Yolanda Montegut Salla

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	PLANIFICACIÓ COMPTABLE
Codi	101305
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2 Grups Grans i 6 Grups Mitjans
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Yolanda Montegut Salla
Horari de tutoria/lloc	Consultar el taulell d'anuncis de la Secretaria d'AEGERN (Despatx 1.33)
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Begoña Arias Teres 6 Yolanda Montegut Salla 6 Jordi Moreno Gené 4,8 Laura Sánchez Pulido 4,8
Adreça electrònica professor/a (s/es)	barias@aegern.udl.cat ymontegut@aegern.udl.es jmoreno@aegern.udl.cat lsanchez@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Begoña Arias Teres Yolanda Montegut Salla Jordi Moreno Gené Laura Sánchez Pulido

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Planificació Comptable s'imparteix a primer curs del Grau en ADE. Es tracta d'ampliar els conceptes adquirits en l'assignatura de Fonaments de Comptabilitat per tal que, en cursos posteriors, pugui aprofundir sobre normes i criteris de valoració comptables.

Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat per poder treballar en una empresa realitzant tasques comptables i de gestió.

Un aprofitament adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb el Grau i, que s'imparteixen en cursos posteriors.

Planificació comptable de primer curs és prerequisit d'Anàlisi dels Estats Economicofinancers de tercer curs. Per tal de matricular l'assignatura d'Anàlisi dels Estats Economicofinancers de tercer curs cal haver superat l'assignatura Planificació Comptable de primer curs.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Ser capaç d'interpretar informació comptable: analitzar la informació que genera l'empresa.
- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
- Saber elaborar un cicle comptable complet.
- Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
- Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Ser capaç d'interpretar informació comptable: analitzar la informació que genera l'empresa.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
  - Saber elaborar un cicle comptable complet.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

Objectius

- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
- Saber elaborar un cicle comptable complet.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
  - Saber elaborar un cicle comptable complet.
  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l’orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: ELS COMPTES ANUALS

-Normes per a l'elaboració dels comptes anuals

-Balanç i compte de resultats normal i abreujat

-La memòria

-L'estat de canvis en el patrimoni net

-L'estat de fluxos d'efectiu

TEMA 2: ACTIU NO CORRENT

-Immobilitzat intangible

-Immobilitzat material

-Inversions immobiliàries

-Inversions financeres

-Amortització de l'immobilitzat

-El leasing

-Deteriorament de valor

TEMA 3: EL PATRIMONI NET

-El finançament bàsic

-Les aportacions de capital

-Les reserves

-Distribució del resultat

TEMA 4: PROVISIONS I PERIODIFICACIÓ

-Diferències entre provisions i deteriorament de valor

-Les provisions del grup 1

-Ajustaments per periodificació

Eixos metodològics de l'assignatura

En el grup gran de l'assignatura es duran a terme classes teòriques per tenir un coneixement dels continguts i aquests es complementaran amb sessions pràctiques relacionades amb el temari.

Els grups mitjans seran essencialment pràctics per a que l'alumne pugui posar en pràctica els coneixements adquirits en el grup gran.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	Activitat treball autònom
1	Presentació assignatura Exercici repàs	Pautes a seguir Exercici	Exercicis
2	Tema 1	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
3	Tema 1	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
4	Tema 1 Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
5	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
6	Tema 2	Lliçó magistral	Exercicis i problemes
7	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
8	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
9	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
10	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
11	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
12	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
13	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
14	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
15	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
16	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
17	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
18			
19	Prova pràctica	Prova	Resolució prova

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

La nota final es la suma de les qualificacions obtingudes en les proves següents:

- Exercicis que l'alumne resoldrà a classe i que si es fan correctament en total valdran un **15%** de la nota

Tres proves d'avaluació fetes al llarg de la matèria:

- La primera que constarà de dues parts, una teòrica (10%) i una pràctica (15%) en total valdrà un **25%**
- Un exercici pràctic acumulatiu que val un **60%** de la nota i que es farà al final del crèdit.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, en aquest últim examen la nota mínima que s'ha treure és de 5 per que es tinguin en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura queda suspesa.

Entenent que les proves són acumulatives i per tant poder sortir qüestions de proves anteriors

A les proves tipus test s'ha de tenir en compte que les respostes incorrectes resten un 25% de la nota correcta.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

Bibliografia i recursos d'informació

- CONTABILIDAD GENERAL 11a Edició actualitzada; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- SUPUESTOS PRACTICOS DE CONTABILIDAD FINANCIERA Y DE SOCIEDADES; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD; Editorial Mc Graw Hill

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DRET MERCANTIL

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET MERCANTIL
Codi	101306
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	grups grans 2; grups mitjans 5
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Lloc: Despatx 321 Dra. Clua - Edifici facultat de Dret i Economia Dies: dilluns: hores: 12 a 14 i 19 a 21. Dijous: hores: 12 a 14.
Departament/s	DRET PRIVAT
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	CLASSES PRESENCIALS 60,8 hores TREBALL AUTÒNOM DE L'ESTUDIANT 90 hores
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Castellà
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Maria Dolors Clua Miquel 17.4
Adreça electrònica professor/a (s/es)	md.clua@dpriv.udl.cat

Professor/a (s/es)

Maria Dolors Clua Miquel

Informació complementària de l'assignatura

Es recomana l'assistència a totes les classes dels grups mitjans , atès que en les mateixes l'alumne haurà de desenvolupar i exposar els temes generals exposats en els grups grans .

Assignatura / matèria en el conjunt del pla d'estudis

Aquesta assignatura s'imparteix en el primer curs del Grau en ADE i pretén introduir l'alumne en l'estudi d'una part del dret per tal que adquireixi el coneixement dels conceptes bàsics del dret en general , imprescindibles per comprendre la regulació i el funcionament jurídic de les Institucions Mercantils (l'Empresa , l'Empresari i els intruments jurídics utilitzats per aquest en el desenvolupament de la seva activitat) , atès que en aquest camp econòmic desenvoluparà la seva activitat professional un cop finalitzi els seus estudis universitaris. Igualment aquesta assignatura pretén que l'alumne es familiaritzi i adquireixi el vocabulari jurídic suficient per a comprendre l'abast del contingut de les Normes Jurídiques que haurà de consultar en la seva vida professional .

Objectius acadèmics de l'assignatura

1r -. Que l'alumne es familiaritzi amb el llenguatge jurídic

2n. - Que conegui i comprengui les Institucions Juridico mercantils que conté el programa.

3r. - Que sàpiga utilitzar aquest llenguatge, correctament en les seves exposicions, tant orals com escrites que es realitzaran durant el curs.

4t. - Que conegui l'abast jurídic (responsabilitat) de la utilització de les Institucions Jurídiques estudiades.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Correcció en l'expressió oral i escrita.

7xmCompetències específiques de la titulació.

Conèixer i comprendre els conceptes bàsics del dret.

Conèixer, identificar i interpretar les principals institucions mercantils i civils.

Conèixer els principis morals, ètics i de responsabilitat legal i social, derivada de les pròpies actuacions i les de les institucions.

Competències transversals de la titulació

Capacitat d'organitzar i planificar.

Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1a PART

1 . - El Dret, classificació, estructura i fonts.

2 . - Els subjectes del dret.

3 . - L'objecte dels drets.

4 . - Les obligacions.

5 . - Els contractes.

6 . - Els Drets Reals.

2a PART

7 . - Concepte i fonts del dret mercantil i formació històrica del dret mercantil.

8 . - L'empresari i les seves classes.

9 . - L'empresari individual.

10 . - L'Empresa.

11 . - El dret de la competència.

12 . - L'empresari social : Les societats mercantils.

13 . - Les societats personalistes.

14 . - Les societats de capital : La societat de responsabilitat limitada.

15 . - Les societats anònimes.

16 . - Les societats en base mutualista : La societat cooperativa i societats de garantia recíproca .

17 . - Les societats unipersonals i laborals.

18 . - La transformació, fusió, escissió, dissolució i liquidació de les societats .

19 . - Les concentracions empresarials.

3a PART

20. - Concepte, caràcters i classificació dels títols valors.

21 . - La lletra de canvi.

22 . - El xec i el pagaré.

23 . - Les obligacions i els contractes mercantils .

24 . - El contracte de compravenda i contractes afins.

25 . - Els contractes mercantils de col·laboració.

26 . - Els contractes de dipòsit i préstec mercantil.

27 . - Els contractes bancaris.

28 . - El contracte de transport i el contracte d'assegurança.

29 . - Els contractes de garantia.

30 . - La insolvència de l'Empresari.

Eixos metodològics de l'assignatura

El programa de l' assignatura , conté tres parts dierenciadas :

. - La primera part, correspon a una introducció al dret , en què s'estudien els conceptes , figures jurídiques i institucions bàsiques del dret, coneixements indispensables per a la comprensió de la resta del programa de l' assignatura. (Temes 1 al 6)

. - La segona part, està dedicada principalment a l'estudi de la figura de l'empresari mercantil en tota la seva regulació jurídica. (Temes 7 al 19)

. - La tercera part, en aquesta s'estudien els principals instruments i institucions mercantils utilitzats per elos empresaris, en el desenvolupament de les seves activitats empresarials. (Temes 20 al 30)

Les activitats presencials es distribueixen, setmanalment, en dues classes diferents :

. -1 Classe teòrica per a tot el grup d'alumnes de 2,5 hores

. - 1 classe pràctica en grups petits de 1,5 hores .

A les classes teòriques, s'exposaran els temes del programa de manera general, incidint en la explicació dels conceptes i característiques fonamentals per facilitar la seva comprensió. A les classes pràctiques, l'alumne treballarà personalment, a desenvolupar, completar i entendre els temes exposats a les classes teòriques .

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El programa de l' assignatura s'anirà exposant pel professor en les successives classes , a partir del tema primer i següents amb la celeritat que permeti l'atenció i comprensió de la majoria dels alumnes assistents a les classes .

Setmana 9. - 1a prova escrita sobre el contingut de la primera part del programa (temes 1 a 6 i tema 8 i 24) , forma de l'examen: desenvolupar els temes preguntats .

valor d'aquest examen : un 25 % de la nota final .

Setmana 14. - 2a prova escrita sobre els temes que conformen la 2a part del programa (temes 7 al 19) , forma de l'examen: desenvolupar els temes exposats .

valor d'aquest examen : un 25 % de la nota final .

Setmana 19. - 3a prova escrita corresponent als temes que componen la tercera part del programa (temes 20 al 30) .

valor d'aquest examen : un 25 % de la nota final .

L'assistència i participació en les classes pràctiques és obligatòria , la mateixa contribuirà en un 15% de la nota total de l'assignatura .

Corresponent a la 2a i 3a part del programa l'alumne haurà de resoldre i lliurar per escrit 2 casos pràctics que seran valorats i contribuiran en un 5 % cadascun d'ells en la nota final .

Sistema d'avaluació

La nota final de l'assignatura s'obtindrà de la suma aritmètica de les notes obtingudes en les activitats abans relacionades, sent les següents:

. - Un 25% nota del primer examen escrit.

. - Un 25% nota del segon examen escrit.

. - Un 25% nota del tercer examen escrit.

. - Un 15% de l'assistència i participació en les classes pràctiques.

. - Un 5% de la bona execució del 1r cas pràctic.

. - Un 5% de la bona execució del 2n cas pràctic.

L'assignatura es donarà per superada si la nota final és un valor igual o superior al 5.

Bibliografia i recursos d'informació

Textos Legals: És obligatori assistir a les classes dels grups mitjans amb el Codi Civil i el Codi de Comerç.

Procurar utilitzar l'última edició de cadascun d'ells.

És indiferent l'Editorial jurídica que els hagi publicat.

Manuals de l'assignatura:

MANUEL ALBALADEJO; Derecho Civil .Introducción y parte general. Tomo I, Editorial Bosch, Barcelona. última edició.

MANUEL BROSETA PONT, FERNANDO MARTINEZ SANZ; Manual de Derecho Mercantil, Tomo I y II, Editorial Tecnos, Madrid, última edició.

JOSE LUIS FERNANDEZ RUIZ, Elementos de Derecho Mercantil, Ediciones Deusto, última edició.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ECONOMIA I

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA I
Codi	101307
Semestre d'impartició	2N
Caràcter	TRONCAL
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3 (2 Matí i 1 tarda)
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	HORARI DE TUTORIES GRUP MATÍ: Mariona Farré: Despatx 0.13 Dimecres: 9:00-10:30 Dijous: 9:00-10:30 Divendres: 12:30-15:30 HORARI DE TUTORIES GRUP TARDA: Pere Mir. Despatx 0.27 Dijous: 17:00-19:00h
Departament/s	Economia Aplicada
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	CATALÀ Lectures en anglès
Grau/Màster	Administració i direcció d'empreses
Adreça electrònica professor/a (s/es)	mariona.farre@econap.udl.cat peremir@econap.udl.cat

Professor/a (s/es)

Mariona Farré (Grups Matí) Pere Mir i Artigues (Grup Tarda)

Informació complementària de l'assignatura

GRUPS MATí I TARDA

Normes curs
1. És obligatori lliurar la fitxa personal.
2. La classe comença 5 minuts després de l'hora prevista i s'acaba 5 minuts abans. Es prega no entrar ni sortir en el decurs de la classe.
3. Dins el desenvolupament de la classe no es podrà fer ús del telèfon, com tampoc menjar o beure.
4. No es permet fer fotografies amb el mòbil o qualsevol altre aparell de les pantalles exposades a classe.
5. Es convida els estudiants no interessats en la matèria que respectin la feina de la resta. De no ser així, se'ls instarà a que abandonin l'aula.
6. Si per indisciplina s'interromp el normal funcionament de la classe, la matèria corresponent serà considerada explicada i serà objecte d'avaluació.

Consideració addicional
En el cas que entre els estudiants del grup de tarda d'Economia I n'hi hagi de suspesos de cursos anteriors, el/s professor/s dels quals fou/ren una/es altra/es persona/es, el professor de l'assignatura posa de manifest no haver tingut cap responsabilitat, ni directa, ni indirecta, en l'assignació dels estudiants entre els grups. Aquesta és una competència del Deganat. S'emplaça els possibles estudiants afectats a adreçar-s'hi per a qualsevol gestió al respecte.

Objectius acadèmics de l'assignatura

GRUPS MATÍ i TARDA

1.- Correcta expressió oral i escrita

Expressa correctament i sense faltes les activitats, exercicis i proves que realitza

Estructura correctament i coherentment les activitats i proves que realitza

Exposa de forma correcta i entenedora la resposta a una pregunta a tot el grup

2.- Domini de les TIC

Utilitza de forma correcta l'entorn SAKAI

Elabora els treballs i exercicis en format doc i pdf

Treballa correctament amb el full de càlcul la resolució d'exercicis

Busca i troba informació estadística i econòmica en les bases de dades (INE, IDESCAT, etc.)

3.- Capacitat d'anàlisi i síntesi

Identifica correctament les dades d'un problema

Justifica i raona les respostes que dona

Conclou de forma sintètica

4.- Capacitat de crítica i autocrítica

Expressa la seva opinió a partir de la lectura d'un article

5.- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els demés, cooperant i col·laborant.

Busca informació en les bases de dades estadístiques i econòmiques

Representa la informació econòmica que ha trobat prèviament

Interpreta la informació econòmica que ha trobat prèviament

Contrasta la informació que busca en la xarxa, articles, llibres, etc.

Coopera amb la resta de companys del grup

Accepta les opinions i propostes de la resta del grup

6.- Actuar en base al rigor, al compromís personal i amb orientació a la qualitat

Presenta de forma acurada i clara les activitats i els exercicis que es demanen.

Mostra coherència amb les opinions que expressa

***7.- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i psicològics i la seva repercussió sobre les organitzacions*.**

Descriu que és l'economia

Descriu que és un sistema econòmic

Descriu què és una economia de mercat

Identifica els factors productius

Diferència entre els conceptes de microeconomia i macroeconomia.

Explica què s'entén per error del mercat.

Identifica els principis econòmics de l'elecció individual.

Distingeix els principis en els que es fonamenta la interacció entre les eleccions individuals.

Descriu el flux circular de la renda

Interpreta un gràfic amb variables econòmiques

Interpreta gràfics que contenen informació numèrica (diagrames de series temporals, diagrames de pastís i diagrames de barres)

Descriu un mercat competitiu a partir d'un model d'oferta i demanda.

Explica que el model de la corba de demanda i de l'oferta.

Analitza els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba de demanda.

Analitza els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba d'oferta.

Dibuixa gràficament els desplaçaments de la corba d'oferta

Explica com les corbes d'oferta i demanda determinen un preu d'equilibri i una quantitat d'equilibri.

Calcula el preu i la quantitat d'equilibri en un mercat competitiu, així com les seves desviacions

Descriu que succeeix en el mercat en situacions d'excés o escassetat de demanda o oferta

Analitza gràficament els efectes dels desplaçaments de les corbes sobre l'equilibri del mercat.

Defineix l'elasticitat preu de la demanda.

Interpreta l'elasticitat preu de la demanda.

Identifica els factors que determinen l'elasticitat preu de la demanda.

Defineix l'elasticitat preu de l'oferta.

Calcula l'elasticitat preu de l'oferta.

Interpreta l'elasticitat preu de l'oferta.

Identifica els factors que determinen l'elasticitat preu de l'oferta.

Defineix l'elasticitat renda.

Calcula l'elasticitat renda.

Interpreta l'elasticitat renda.

Classifica un bé a partir del concepte d'elasticitat (bé normal, inferior, de luxe, substitut, complementari)

Determina la corba de demanda a partir de l'anàlisi de l'equilibri del consumidor

Analitza gràficament els efectes de canvis en els preus sobre les decisions de consum dels individus

Diferencia l'efecte renda i l'efecte substitució

Analitza gràficament l'efecte renda i l'efecte substitució

Identifica els factors productius

Defineix el concepte de rendiments d'escala

Distingeix entre rendiments d'escala creixents, decreixents i constants

Defineix els costos totals

Defineix els costos marginals

Defineix els costos mitjans

Dibuixa gràficament les funcions de costos (cost total, cost mitjà i cost marginal)

Defineix o descriu les característiques dels mercats competitius

Dibuixa gràficament el nivell de producció d'equilibri d'una empresa en competència perfecta

Diferencia el comportament de les empreses en competència perfecta a curt i llarg termini

Coneix el funcionament pràctic dels mercats agrícoles i de commodities en general

Identifica les característiques d'un mercat monopolista

Identifica les característiques d'un oligopoli (un càrtel)

Explica les estratègies dels mercats oligopolístics per maximitzar els beneficis

Aplica la teoria de jocs, a través del dilema del presoner, per comprendre el funcionament dels mercats oligopolístics

Representa gràficament la funció de demanda trencada de la indústria oligopolística

Identifica empreses que operen en mercats oligopolístics

Identifica les característiques de la competència monopolística

Explica el paper que juga la diferenciació del producte en els mercats de competència monopolística

Analitza gràficament la determinació de preus i beneficis en els mercats de competència monopolística

Explica la importància de la publicitat i les marques comercials en els mercats de competència monopolística

Identifica empreses que operen en mercats de competència monopolística

Competències significatives

GRUPS MATÍ i TARDA

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Capacitat de crítica i autocrítica.
3. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.
4. Actuar en atenció al rigor, al compromís personal i amb orientació a la qualitat.

Competències específiques (CES)

1. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional, i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.
2. Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

GRUP MATÍ i TARDA

Tema 1.- Economia: conceptes bàsics

Tema 2.- Teoria de la presa de decisions econòmiques

Tema 3.- Teoria de les necessitats i la demanda

Tema 4.- Les condicions d'oferta

Tema 5.- Relacions de mercat

Tema 6.- Altres aspectes de la microeconomia (opcional)

Pla de desenvolupament de l'assignatura

GRUP TARDA:

El ritme d'impartició de l'assignatura s'obté de dividir el nombre de dies de clase pel de temes del curs. La pràctica escrita serà proposada el mes de març. Serà oportunament indicada a classe i a través del campus virtual. Les dates d'exàmens són les fixades per la Facultat. Raons de força major poden alterar el desenvolupament de l'assignatura cosa que, cas d'esdevenir-se, serà oportunament comunicada.

Sistema d'avaluació

GRUP TARDA

Criteris d'avaluació
1. Atès que es seguirà el règim d'avaluació contínua, només tindran la qualificació de No Presentat els estudiants que no realitzin cap dels exercicis indicats a continuació.
2. En primer lloc, caldrà fer una pràctica escrita (A) la qualificació de la qual tindrà una ponderació del 45% dins de la qualificació final. Només seran considerats els treballs presentats en forma i dates prèviament establertes.
3. Es convocaran, a més, dos exàmens parcials (B i C), d'acord amb les dates fixades per la prefectura d'estudis d'ADE, la qualificació de cadascun dels quals tindrà una ponderació del 27,5% dins de la nota final.
4. La qualificació global (Q) serà la suma de les puntuacions assolides en els tres exercicis indicats (A, B i C) amb les seves corresponents ponderacions, això és, Q=A•0,45+B•0,275+C•0,275.
5. El règim i criteris d'avaluació establerts en els punts anteriors poden ser modificats per causa de major. Aquesta circumstància, si es produeix, serà enunciada oportunament.

GRUP MATÍ

L'avaluació de l'assignatura és fa a través de la realització de les diverses proves d'avaluació continuada. En concret es realitzaran les següents proves d'avaluació al llarg del semestre.

Tipus d'activitat	Percentatge sobre la nota final
1. Cerca informació Xarxa.	10%
2.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	15%
3.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25%
4.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25%
5.Examen Final	25%

Les proves d'avalaució continuada seran de diferent tipus:

Proves tipus tests amb preguntes amb 4 possibles respostes on només una és vàlida. Cada resposta incorrecta restarà un 0,25.

Les **proves escrites** són activitats d'avaluació continuada que poden incloure exercicis pràctics, la interpretació de dades econòmiques, l'ús actiu de la xarxa per tal de cercar informació relacionada amb la matèria treballada, l'anàlisi o debat d'algun aspecte de l'economia que haguem treballat en l'assignatura, la lectura d'articles i/o l'elaboració d'un treball.

L'examen final constarà de tres parts; una part tipus test, una part on caldrà desenvolupar preguntes teòriques i la resolució d'exercicis pràctics.

Totes les activitats són obligatòries per obtenir la qualificació final. La no presentació a alguna de les activitats d'avaluació obtindrà una qualificació de zero.

Cada activitat té una nota de 0 a 10 punts. Aprovat: 5 punts.

Un estudiant obtindrà una qualificació de NO PRESENTAT en els següents casos:

a) No s'ha presentat a cap de les activitats avaluables.

b) No ha realitzat la 4a. prova d'avaluació i no s'ha presentat a l'examen final

AVALUACIÓ ALTERNATIVA (Grups matí i tarda)

Tal i com estableix l'article 1.5 de la Normativa d'avaluació i qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL (aprovada per Consell de Govern de 26 de febrer de 2014), per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitas laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs i tindrà dret a la realització d'una avaluació única. La Comissió d'estudis del Grau d'ADE va aprovar els mecanismes mitjançant els quals l'estudiant pot acollir-se a aquest dret:

"En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.".

El termini de presentació d'isntàncies i la documentació que ha d'aportar justificativa de la seva activitat laboral s'haurà de presentar abans del 25 de febrer.

La data d'aquesta prova única coincidirà amb la del segon parcial.

Bibliografia i recursos d'informació

1. Bibliografia general

GRUP MATÍ

Krugman,P.; Wells,R. i Olney, M. L. (2008). Fundamentos de Economía. Editorial Reverté

Krugman, P. i Wells,R.(2007). : Microeconomía: Introducción a la Economía. Editorial Reverté

Mochón, F. (2006).Economía: teoría y política. Mc. Graw-Hill

Torres López, J.(2005). Economía Política. Editorial Pirámide

GRUP TARDA

Khaneman, D. (2012): Pensar rápido, pensar despacio, Barcelona, Random House Mondadori..

Mir-Artigues, P. & González-Calvet, J. (2007): Funds, flows and Time. An Alternative Approach to the Microeconomic Analysis of Productive Activities, Berlin, Springer.

2. Bibliografia específica

Al llarg el curs els professors podran proposar lectures de textos addicionals d'acord les necessitats lectives.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DIRECCIÓ DE MÀRQUETING

Coordinació: Jaume Codina Mejón

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	DIRECCIÓ DE MÀRQUETING
Codi	101310
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2 GG, 5 GM
Crèdits teòrics	2.4
Crèdits pràctics	3.6
Coordinació	Jaume Codina Mejón
Horari de tutoria/lloc	Jaume Codina Despatx 1.07 FDE Dimarts: 10:00-13:00 h / 17:30-19:30 h Dimecres: 17:00-18:00 h Eva Martín Despatx 1.23 FDE Dimarts, de 17 a 19 h Dijous, de 16.30 a 19 h
Departament/s	ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES I GESTIÓ ECONÒMICA DELS RECURSOS NATURALS (AEGERN)
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	40% presencial - 60h presencials 60% no presencial - 90h treball autònom
Adreça electrònica professor/a (s/es)	cmjaume@aegern.udl.cat eva@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Jaume Codina Mejón Eva Martín Fuentes

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Direcció de Màrqueting és una assignatura obligatòria del segon curs del Grau en Administració i Direcció d'Empreses (ADE) de la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida. Amb una càrrega docent de 6 crèdits, la qual ha de suposar aproximadament unes 150 hores de treball, es presenta com la primera assignatura que us introduirà en l'àrea de màrqueting dins del grau en ADE.

En els següents cursos, a més, podreu completar els vostres coneixements dins de l'àrea de màrqueting cursant l'assignatura obligatòria de Màrqueting Estratègic en el tercer curs, així com altres assignatures optatives, com Investigació de Màrqueting on podreu estudiar el procés de la investigació de mercats, així com les principals tècniques qualitatives o l'assignatura de Comerç Exterior, on s'introduiran els conceptes, els mecanismes i les dinàmiques per començar l'activitat exportadora i/o importadora de l'empresa.

Recomanacions:
Per a l'estudi i desenvolupament d'aquesta assignatura, és important:

Seguir les explicacions realitzades pel professor i anar configurant les vostres anotacions. Llegir cada setmana les vostres anotacions i fer èmfasis en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir.

Fer els corresponents exercicis proposats. Algunes activitats seran resoltes pel professor i unes altres les treballareu i resoldreu vosaltres.

Relacionar els continguts teòrics explicats en classe amb casos d'empreses reals.

Buscar informació complementària: bibliografia especifica (donada pel professor) i informació que pugui existir a la xarxa, concreta i relacionada amb aquesta matèria.

Per l'esmentat en els punts anteriors, és totalment recomanable realitzar els casos pràctics proposats en l'assignatura. L'objectiu és assimilar els conceptes teòrics de l'assignatura i donar-li una aplicació pràctica.

La majoria de les activitats i les proves escrites es realitzaran i lliuraran a classe. Per tant, és important la vostra assistència.

El Campus Virtual de la UdL (Sakai) és imprescindible per al desenvolupament d'aquesta assignatura. S'utilitzarà per donar avisos, informacions del professor (espai anuncis), per publicar els continguts de l'assignatura (espai recursos), per publicar els enunciats de les activitats (espai recursos), per debatre virtualment algun cas pràctic (espai debat), per enviar missatges individuals (espai missatges), i perquè pugueu consultar la temporalització de l'assignatura (espai agenda).

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Correcció en l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Obtenir una visió general, i a l'hora profunda, dels aspectes més importants d'aquesta moderna ciència social i concretament de la seva aplicació en entorns cada vegada més competitius.

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Assentar unes bases teòriques sòlides que permetin desenvolupar les pròpies habilitats en l'àrea de comercialització i investigació de mercats.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
  - Reconèixer el màrqueting com a filosofia i com a tècnica en l'empresa, tant en els seus aspectes teòrics com pràctics, aplicable en el si de les organitzacions del nostre entorn.
- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
  - Proporcionar a l'estudiant un enfocament teòric i pràctic dels principals aspectes del màrqueting, el context de treball del màrqueting i les estratègies de màrqueting més utilitzades.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
  - Proporcionar a l'estudiant un enfocament teòric i pràctic dels principals aspectes del màrqueting, el context de treball del màrqueting i les estratègies de màrqueting més utilitzades.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
  - Conèixer els processos orientats a crear, comunicar, subministrar i intercanviar productes i serveis en el mercat que tenen valor per clients, empreses i societat en general.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Fonaments de màrqueting

Tema 2. La direcció de màrqueting

Tema 3. L'entorn de màrqueting

Tema 4. Segmentació i posicionament

Tema 5. Comportament de consumidor

Tema 6. La investigació de màrqueting

Eixos metodològics de l'assignatura

GG: Classe magistral i suport de mitjans electrònics i audiovisuals.
GM: Mètode del cas, resolució d'activitats d'avaluació i suport de mitjans electrònics i audiovisuals.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmanes	Dates	Descripció	Activitat presencial	HTP (Hores)	Activitat Treball autònom	HTNP (Hores)
1	15-19 setembre	Presentació assignatura Tema 1	Atenció a l'exposició	2h	Captura del programa i bibliografia Estudi	2h
2	22-25 setembre	Tema 1	Atenció a l'exposició i activitat de debat	3h 30'	Estudi i participació en activitat plantejada	4h
3	30 setembre a 3 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
4	06-10 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
5	13-17 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
6	20-24 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	8h
7	27-31 octubre	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
8	03-07 novembre	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
9	13 novembre	1a activitat d'avaluació	Prova tipus test	4h	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	10h
10	17-21 novembre	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
11	24-28 novembre	Tema 4	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
12	01-05 desembre	Tema 4	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
13	09-12 desembre	2a activitat d'avaluació	Prova tipus test	4h	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	4h
14	15-19 desembre	Tema 5	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
15	07-09 gener	Tema 6	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h

Setmanes	Dates	Descripció	Activitat presencial	HTP (Hores)	Activitat Treball autònom	HTNP (Hores)
16	12-16 gener	Tema 6	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
17	26 gener	3a activitat d'avaluació	Prova escrita	4,5h	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	15h

HTP = Hores de Treball Presencial HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

La qualificació final de l'assignatura s'obté de la mitja ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les quatre activitats d'avaluació, segons el pes assignat a cadascuna d'elles. Les dues proves parcials i la prova final són de realització individual.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, la nota mínima que s'haurà de treure en l'última prova serà un 4 per que siguin tingudes en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura quedarà suspesa.

No Presentat: L'estudiant que només realitzi proves d'avaluació que sumin un pes inferior al 52%, com a nota final de l'assignatura obtindrà la qualificació de No Presentat.

A les proves tipus test s'ha de tenir en compte que les respostes incorrectes resten un 25% de la nota correcta.

El quadre següent detalla la llista d'activitats d'avaluació de l'assignatura.

Objectius	Activitats d'Avaluació	%	Dates	Observacions
Tema 1 a 3	Prova avaluació continuada 1	25	Dijous, 13 de novembre de 2014. De 15:00 a 17:00 hores.	Aules 3.01, 3.02 (EP)
Tema 4 a 5	Prova avaluació continuada 2	26	Dijous, 11 de desembre de 2014.	Aula 3.02 (EP)
Tema 1 a 6	Prova avaluació continuada 3	29	Dilluns, 26 de gener de 2015. De 15:00 a 17:00 hores.	Aules 3.01, 3.02 (EP) i -1.02 (FDE)
	Participació activa a classe i resolució de casos	20	al llarg del curs	Aules 3.01, 3.02 i 3.03 (EP)

Avaluació alternativa

Segons la normativa d'avaluació de la Universitat de Lleida, en cas que un/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i, per tant, no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA i COMPLEMENTÀRIA

KOTLER, Philip; ARMSTRONG, Gary (2008): Principios de Marketing (12a Edició); Prentice Hall, Madrid. ISBN:978-84-8322-446-5

MAQUEDA, Javier -Coordinador- (2012): Marketing para los nuevos tiempos ; Mc Graw Hill, Madrid. ISBN:978-84-481-7989-2

RODRIGUEZ ARDURA, INMA et alter (2008): Principios y estrategias de marketing (2a Edició) ; Editorial UOC, Barcelona. ISBN:84-9788-426-4

SANTESMASES MESTRE, Miguel (2009): Fundamentos de marketing; Ediciones Pirámide, Madrid. ISBN:978-84-3682-294-6

REVISTES

Marketing + Ventas	Espanya
IPMark	Espanya
Harvard-Deusto Marketing & Ventas	Espanya
Harvard-Deusto Business Review	Espanya

RECURSOS ELECTRÒNICS

Material de suport al manual *Principios y estrategias de marketing (2a Edició)* :http://www.editorialuoc.com/marketing

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

COMPTABILITAT FINANCERA

Coordinació: Ramon Saladrigues Solé

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	COMPTABILITAT FINANCERA
Codi	101311
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2 (grup matí i grup tarda)
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	2
Coordinació	Ramon Saladrigues Solé
Horari de tutoria/lloc	Ramon Saladrigues Solé Dimarts de 15 a 17h Ferran Brianso Gil Dimarts de 10 a 11 h i divendres de 11:30 a 12:30 Joan Baigol Guilanya Dijous de 16 a 18h.
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60h presencials (60%) 90h treball autònom
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Ramon Saladrigues Solé 2.4 Ferran Brianso Gil 8.4 Joan Baigol Guilanya 8.4
Adreça electrònica professor/a (s/es)	ramon.saladrigues@aegern.udl.cat fbrianso@aegern.udl.cat jbaigol@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Ramon Saladrigues Solé Ferran Brianso Gil Joan Baigol Guilanya

Informació complementària de l'assignatura

Comptabilitat Financera és una assignatura bàsica i central de l'oferta docent del Grau en Administració d'Empreses. L'assoliment de les competències especificades per aquesta assignatura us permetrà afrontar amb solvència tot un conjunt d'assignatures relacionades amb la comptabilitat i les finances empresarials.

S'aconsella treballar-la amb regularitat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Una vegada assolides les competències de les assignatures «Fonaments de comptabilitat» i «Planificació comptable», i un cop dominada la sistemàtica comptable i el desenvolupament d'un cicle comptable complert, l'objectiu de l'assignatura «Comptabilitat Financera» és introduir l'alumne en el desenvolupament de les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Es tractarà de sistematitzar pràctiques comptables concretes, tot posant l'accent en la valoració dels elements que constitueixen els comptes anuals, mitjançant la correcta aplicació de la normativa en matèria d'informació financera: el PGC que es deriva de les NIIF.

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Interpretar correctament les normes de valoració. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals.

Competències específiques de la titulació

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Identificar diferències entre la norma comptable i la norma fiscal. Elaborar i interpretar els estats financers.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Identificar i classificar els instruments

financers. Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat. Sistematitzar pràctiques comptables concretes. Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Identificar i classificar els instruments financers. Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Sistematitzar pràctiques comptables concretes.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Identificar diferències entre la norma comptable i la norma fiscal. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Sistematitzar pràctiques comptables concretes.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Interpretar correctament les normes de valoració. Sistematitzar pràctiques comptables concretes. Elaborar

i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MÒDUL 1:LA NORMALITZACIÓ COMPTABLE

1.-LA REFORMA DE LA LEGISLACIÓ COMPTABLE

1.1.-Harmonització comptable europea

1.2.-Les Normes Internacionals d'Informació Financera

2.-EL PLA GENERAL DE COMPTABILITAT

2.1.-Estructura del PGC

2.2.-El marc conceptual

2.2.1.-Comptes Anuals i imatge fidel

2.2.2.-Requisits de la informació comptable

2.2.3.-Principis comptables

2.2.4.-Elements dels CCAA

2.2.5.-Criteris de registre i de reconeixement dels elements dels CCAA

2.2.6.-Criteris de valoració

MÒDUL 2: INVERSIÓ EN ACTIUS NO CORRENTS

1.-ELS ACTIUS NO CORRENTS: CONTINGUT I CLASSIFICACIÓ

2.-IMMOBILITZAT MATERIAL

2.1.-Concepte i classes d'immobilitzat material

2.2.-Reconeixement i valoració inicial

2.2.1.-Adquisició a tercers / Preu d'adquisició

2.2.2.-Construcció pròpia / Cost de producció

2.3.-Valoració posterior al reconeixement inicial

2.3.1.-Amortització

2.3.2.-Deteriorament de valor

2.3.2.1.-Deteriorament de valor d'un element individual

2.3.2.2.-Deteriorament de valor d'una unitat generadora d'efectiu

2.4.-Baixa de l'immobilitzat material

2.5.-Tractament comptable d'algunes operacions

2.5.1.-Permutes

2.5.2.-Renovació, ampliació i millora

2.5.3.-Aportacions de capital no dineràries

2.5.4.-Arrendaments i altres operacions similars

3.-IMMOBILITZAT INTANGIBLE

3.1.-Concepte i classes d'immobilitzat intangible

3.2.-Reconeixement i valoració inicial

3.2.1.-Requisits addicionals al reconeixement

3.3.-Valoració posterior al reconeixement inicial i baixa del'immobilitzat intangible

3.4.-Tractament comptable d'algunes operacions

3.4.1.-Despeses en R+D

3.4.2.-Concessions administratives

3.4.3.-Propietat industrial

3.4.4.-Fons de comerç

3.4.5.-Drets de traspàs

3.4.6.-Aplicacions informàtiques

4.-INVERSIONS IMMOBILIÀRIES

4.1.-Concepte, reconeixement, valoració inicial, final, correccions de valor i baixa

5-.ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA

5.1.-Concepte, reconeixement, valoració inicial, final, correccions de valor i baixa

MÒDUL3: ELS INSTRUMENTS FINANCERS

1.-ELS INSTRUMENTS FINANCERS: CONTINGUT I CLASSIFICACIÓ

1.1.-Classes d'instruments financers

1.2.-Concepte i classificació dels actius i passius financers

2.-PASSIUS FINANCERS

2.1.-Classificació dels passius financers

2.1.1.-Dèbits i partides que cal pagar

2.1.2.-Passius financers mantinguts per a negociar

2.1.3.-Altres passius financers a valor raonable amb canvis a PiG

2.1.4.-Passius financers a valor raonable amb canvis al patrimoni net

2.2.-Reconeixement i valoració de passius financers

2.2.1.-Valoració inicial

2.2.2.-Valoració posterior: el cost amortitzat

2.3.-Baixa dels passius financers

3.-ACTIUS FINANCERS

3.1.-Classificació dels actius financers:

3.1.1.-Préstecs i partides a cobrar

3.1.2.-Inversions mantingudes fins el venciment

3.1.3.-Actius financers mantinguts per a negociar

3.1.4.-Altres actius financers a valor raonable amb canvis en comptes de PiG

3.1.5.-Inversions al patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades

3.1.6.-Actius financers disponibles per a la venta

3.2.-Reconeixement i valoració dels actius financers

3.2.1.-Valoració inicial

3.2.2.-Valoració posterior

3.2.2.1.-Actius financers valorats a cost amortitzat

3.2.2.2.-Actius financers valorats a valor raonable, amb canvis a PiG i amb canvis al patrimoni net.

3.3.Correccions valoratives dels actius financers

3.4.Baixa dels actius financers

MÒDUL 4: INGRESSOS, DESPESES I RESULTATS.

4.1.-Despeses i ingressos

4.1.1.-Ingressos per vendes i prestacions de serveis, i actius per tràfic mercantil relacionats

4.1.2.-Despeses per compres i serveis, i passius per tràfic mercantil relacionats.

4.2.-Transaccions en moneda estrangera

4.3.-Passius per retribucions a llarg termini al personal

4.3.1.-Retribucions d'aportació definida

4.3.2.-Retribucions de prestació definida

4.4.-Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni

MÒDUL 5: EL PATRIMONI NET

5.1.-Fons propis

5.1.1.-El capital i les reserves

5.1.2.-El repartiment del resultat

5.2.-El resultat total i l'ajustament per canvis de valor

5.2.1.-Concepte de resultat total

5.2.2.-Anàlisi dels principals ajustaments per canvis de valor

5.3.-Subvencions, donacions i llegats rebuts

MÒDUL 6: L'IMPOST DE SOCIETATS

6.1.-El mètode de l'efecte impositiu

6.2.-Definicions i conceptes: Impost corrent, diferències permanents i diferències temporàries, actius i passius per impost diferit

6.3.-Diferències entre criteris comptables i fiscals: les diferències temporàries imposables i deduïbles

6.4.-Deduccions i bonificacions de la quota

6.5.-Compensació de bases imposables negatives

MÒDUL 7: PRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ: ELS ESTATS FINANCERS

7.1.-Normes d'elaboració dels comptes anuals

7.2.-Balanç

7.3.-Compte de pèrdues i guanys

7.4.-Estat de canvis en el patrimoni net

7.5.-Estat de fluxos d'efectiu

7.6.-La memòria

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada mòdul comença presentant la normativa aplicable i la problemàtica comptable, sobre les que posteriorment es desenvoluparan els exercicis i casos pràctics.

Veure el pla de desenvolupament.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1-2 Del 16.09 Al 26.09	Mòdul 1 (normalització comptable)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis Debat de casos	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
3-5 Del 30.09 Al 17.10	Mòdul 2 (inversió en actius no corrents)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis i casos Examen teòrico-pràctic	16	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	22
6-8 Del 21.10 Al 7.11	Mòdul 3 (passius financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
9 10.11	AVALUACIÓ	Examen teòrico-pràctic	1		4
10-11 Del 18.11 Al 28.11	Mòdul 3 (actius financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
12 Del 2.12 al 5.12	Mòdul 4 (resultats)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	5
13-14 Del 9.12 Al 19.12	Mòdul 5 (patrimoni net)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	6.5	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
15 Del 09.01 Al 13.01	Mòdul 6 (impostos)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	6
16 El 16.01	Mòdul 7 (estats financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	5
17-18 23.01	AVALUACIÓ	Examen teòrico pràctic	1		4

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Mòduls 1 i 2	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 6	O	I	
Mòduls 1 i 2 i mòdul 3 (només passius financers)	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 9	O	I	
Mòduls 1 a 7	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 18	O	I	
Aprofitament	Proves de seguiment	13	Durant el curs	V	G	

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos al Campus Virtual:

Les classes lectives es complementen amb el “material de suport” de l’assignatura que consisteix en exercicis i casos resolts, alguns dels quals són comentats a classes, mentre que altres (degudamen tsolucionats i comentats) constitueixen material addicional per complementar l’estudi de la matèria.

Bibliografia:

- ALONSO, A. i POUSA, R.: Casos prácticos del nuevo Plan General de Contabilidad. Centro de Estudios Financieros, Madrid
- AMADOR, S. i ROMERO, J., Coord. (2008): “Manual del nuevo Plan General Contable”. Madrid. CEF
- AMAT, O i AGUILÀ, S. (coord.): Nuevo PGC y PGC PYMES: un análisis práctico y a fondo. Profit, Barcelona 2008
- AMAT, O. i AGUILÀ, S. (coord.): Del nuevo PGC en la práctica. Ejercicios y soluciones. Profit, Barcelona 2008
- Nou Pla General de Comptabilitat, Gestión 2000, Barcelona

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ORGANITZACIÓ I ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES

Coordinació: Blanca Escardíbul Ferrà

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ORGANITZACIÓ I ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES
Codi	101315
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Professora Blanca Escardíbul Ferrà: Grup MATÍ (Grup Gran i mitjà) i del GRUP DE TARDA el grup mitjà. Professora Pilar Cos Sánchez: Grup TARDA, el grup gran.
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	2
Coordinació	Blanca Escardíbul Ferrà
Horari de tutoria/lloc	Nom: Blanca Escardíbul Ferrà Telèfon despatx: +34 973 70 3326 Ubicació despatx: Despatx 1.21. Edifici Facultat de Dret i Economia Horari consulta: Dimecres de 15.30 a 17.30 hores També dies i hores a convenir. Divendres de 13.00 a 14 hores. També dies i hores a convenir. Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per a quedar un dia a una hora determinada. Nom: Pilar Cos Sánchez Telèfon: +34 973 70 3320 Ubicació despatx: Despatx 1.06. Edifici Facultat de Dret i Economia Horari consulta: Divendres de 10:00 a 12:00 i de 18:30 a 19:30 hores. També dies i hores a convenir. Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per a quedar un dia a una hora determinada.
Departament/s	ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES I GESTIÓ ECONÒMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60 hores presencials (60%) 90 treball autònom
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	GRUP MATÍ: CATALÀ GRUP TARDA: CASTELLÀ
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	(25h / ECTS) 150 hores (40%) 60 hores presencials (60%) 90 treball autònom
Adreça electrònica professor/a (s/es)	Blanca Escardíbul: efblanca@aegern.udl.cat Pilar Cos Sánchez: cspilar@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Blanca Escardíbul Ferrà: Grup MATÍ (Grup Gran i mitjà) i del GRUP DE TARDA el grup mitjà. I responsable de l'assignatura. Pilar Cos Sánchez: Grup TARDA, el grup gran.

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis

El curs està dissenyat per a que l'estudiant vagi aprofundint en el camp de l'Administració i Direcció d'Empreses, a partir dels coneixements què ja disposa del curs anterior, dins del Pla d'estudis del Grau, i el prepara per a la continuació de l'aplicació dels coneixements adquirits especialment en l'assignatura Direcció Estratègica que està previst que cursi en el semestre següent.

El programa de temes s'ha dissenyat en cinc aspectes fonamentals: informar, instruir, influir, implicar i inspirar els estudiants d'ADE.

- Informar aportant conceptes i exemples en el management modern.
- Instruir en la forma en què es posen en pràctica les idees i models que s'analitzen, mitjançant casos que permetin situar l'estudiant davant d'una realitat concreta sobre la qual es pot treballar.
- Informar aportant conceptes i exemples en Organització i Administració d'Empreses actual.
- Influir en l'estudiantat de forma positiva, proporcionant un sentit real a les aplicacions dels conceptes i models en tot tipus de càrrecs i empreses i en les diferents situacions en què es poden trobar: planificant i posant en funcionament la seva pròpia empresa, dirigint un equip cap a la consecució d'objectius, negociant amb clients i proveïdors, seleccionant persones i avaluant el personal del seu equip, o formant part d'un equip d'una empresa que l'avaluarà en el seu treball.
- Implicar l'estudiant com a pensador i com una persona d'acció. Que pensi en els problemes i en la solució des del punt de vista del manager. Que pensi abans d'actuar és important, però també ho és que actuï eficaç i eficientment. El management és un món d'accions oportunes i adequades. No és un món pels passius, sinó per aquells que s'impliquen en fites positives.
- Inspirar l'estudiant a seguir aprenent en el camp del Management a partir dels conceptes, models i idees que aprendrà en aquest curs i mitjançant la lectura de diferents autors acadèmics i directius de prestigi sobre Management en altres fonts i que segueixi aprenent.

Perquè aprendre Management i en especial Organització i Administració D'empreses és un viatge personal que dura tota la seva carrera professional i especialment l'entorn que ens envolta ens obligarà a una formació continuada.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis

Aquesta assignatura es construeix sobre els coneixements obtinguts en les altres assignatures del grau, especialment l'assignatura de Fonaments de Gestió d'Empreses de primer curs. Igualment són molt importants per l'estudiant les assignatures de: Comptabilitat Financera, Direcció de Màrqueting i Direcció Financera.

Requisits per cursar-la:

Prerequisits: no n'hi han.

Corequisits: no n'hi han.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Competències i objectius

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

a. **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**

Objectius

- Domini dels programes de software informàtic de gestió empresarial en planificació, organització, direcció i control, així com, els mitjans de comunicació, i de e-learning de que disposa la UdL.
- Utilitza recursos bàsics de TIC per seguir l' assignatura i presentar el treball Utilitza els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar les lectures proposades pel professor Utilitza els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar els exercicis proposats pel professor tant de manera individual com en equip.

a. **Correcció en l'expressió oral i escrita**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.

1. **Competències específiques de la titulació**
    a. **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**

Objectius

- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.

a. **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.

a. **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.
- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

1. **Competències transversals de la titulació**
    a. **Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.
- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

a. **Capacitat de crítica i autocrítica.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Treball en equip i lideratge.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa

- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Capacitat d'organitzar i planificar.**

Objectius

- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació

en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Capacitat d'anàlisi i de síntesi.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

Competències significatives

Competències

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

- **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**
- **Correcció en l'expressió oral i escrita**

1. **Competències específiques de la titulació**
    - **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**
    - **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**
    - **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

- **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**
- **Correcció en l'expressió oral i escrita**

1. **Competències específiques de la titulació**
    - **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**
    - **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**
    - **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

1. **Competències transversals de la titulació**
    - **Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.**
    - **Capacitat de crítica i autocrítica.**
    - **Treball en equip i lideratge.**
    - **Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.**
    - **Capacitat d'organitzar i planificar.**
    - **Capacitat d'anàlisi i de síntesi.**

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts

PRIMERA PART (BLOC 1): INTRODUCCIÓ A LA ADMINISTRACIÓ D' EMPRESES

1. CONCEPTE D'EMPRESA

1. DIFERENTS CONCEPTES D'EMPRESA
2. VALORACIÓ ECONÒMICA DE L'EMPRESA
3. EVOLUCIÓ HISTORICA DE L'EMPRESA
4. LA RESPONSABILITAT SOCIAL DE L'EMPRESA

2. L'EMPRESARI

2.1. L'EMPRESARI DES D'UN PUNT DE VISTA TEÒRIC

2.2. L'EMPRESARI EN LA PRÀCTICA

3. L'ECONOMIA DE L'EMPRESA

3.1. CONCEPTE, CONTINGUT I OBJECTE DE L'ECONOMIA DE L'EMPRESA

3.2. TEORIES DE L'EMPRESA

3.3. ORGANITZACIÓ Y ADMINISTRACIÓ: CONCEPTE I CONTINGUT

SEGONA PART (BLOC 2): EL PROCÉS DE DIRECCIÓ I GESTIÓ

4. LA PRESA DE DECISIONS: LES DECISIONS EMPRESARIALS

4.1. CONCEPTE I CLASSES DE DECISIÓ

4.2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE DECISIONS

4.3. MÈTODES I MODELS PER A LA PRESA DE DECISIONS

4.3.1. DECISIONS EN SITUACIÓ DE CERTESA

4.3.2. DECISIONS EN SITUACIÓ D'INCERTESA

4.3.2.1. DECISIONS NO COMPETITIVES

4.3.2.2. DECISIONS COMPETITIVES O EN CONFLICTE

4.3.3. DECISIONS SEQÜENCIALS

5. LA PLANIFICACIÓ EN L'EMPRESA

5.1. INTRODUCCIÓ I CONCEPTE

5.1.1. PREMISSES DE LA PLANIFICACIÓ
5.1.2. ELS NIVELLS DE LA PLANIFICACIÓ DE L'EMPRESA
5.1.3. FASES DE LA PLANIFICACIÓ
5.1.4. PRINCIPIS DE PLANIFICACIÓ EMPRESARIAL

5.2..... FORMES DE PLANIFICAR

5.2.1... LA PLANIFICACIÓ SIMULTÀNIA

5.2.2... LA PLANIFICACIÓ SUCCESSIVA

5.3. .... ORGANITZACIÓ DE LA PLANIFICACIÓ

5.4..... LA DETERMINACIÓ DE LES FINALITATS EMPRESARIALS

5.4.1. LES POLÍTIQUES DE L'EMPRESA

5.4.1.1. POLÍTICA GENRAL DE L'EMPRESA
5.4.1.2. POLÍTIQUES DE DEPARTAMENT O FUNCIONALS

5.4.2. ELS OBJECTIUS EMPRESARIALS
5.5. ELS MITJANS: PROGRAMES I PRESSUPOSTOS

5.5.1. ELS PROGRAMES
5.5.2. ELS PRESSUPOSTOS

6. LA DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

6.1. INTRODUCCIÓ I PLANTEJAMENT

6.2. AUTORITAT, PODER I DELEGACIÓ

6.2.1. CONCEPCIONS SOBRE LA NATURALESA I L'ORIGEN DE L'AUTORITAT

6.2.1.1. CONCEPCIÓ TRADICIONAL O INSTITUCIONAL

6.2.1.2. CONCEPCIÓ FUNCIONAL

6.2.1.3. CONCEPCIÓ CONDUCTISTA O DEL COMPORTAMENT

6.2.1.4. CONCEPCIÓ INTEGRADORA

6.2.2. TIPUS D'AUTORITAT

6.2.2.1. AUTORITAT PERSONAL E INSTITUCIONAL O FORMAL

6.2.2.2. AUTORITAT DERIVADA DEL LLOC DE FEINA

6.2.2.3. AUTORITAT DERIVADA DE LA SITUACIÓ

6.2.3. LA DELEGACIÓ

6.3. QUÈ FAN ELS DIRECTIUS?

6.4. LA MOTIVACIÓ

6.5. ESTILS DE DIRECCIÓ

6.5.1. TIPUS DE LIDERATGE: WHITE Y LIPPITT

6.5.2. TEORIES X, Y I Z

6.5.3. RENSIS LIKERT I ELS QUATRE SISTEMES

7. L'ORGANITZACIÓ O ESTRUCTURA DE L'EMPRESA

7.1. INTRODUCCIÓ

7.2. DILEMES ORGANITZATIUS

7.3. DISSENYS ORGANITZATIUS

7.3.1. EL DISSENY D'ESTRUCTURES CLÀSSIC

7.3.2. DISSENYS ORGANITZATIUS MODERNS

7.4. L'ESTRUCTURA

7.4.1. PARTS FONAMENTALS D'UNA ORGANITZACIÓ

7.4.2. ELS MECANISMES DE COORDINACIÓ

7.4.3. L'ORGANITZACIÓ COM A SISTEMA DE FLUXOS

7.4.4. EL DISSENY I L'ESTABLIMENT DE L'ESTRUCTURA

7.4.5. ELS FACTORS DE CONTINGÈNCIA

7.5. LES CONFIGURACIONS ESTRUCTURALS

7.5.1. L'ORGANITZACIÓ EMPRESARIAL O ESTRUCTURAL SIMPLE

7.5.2. L'ORGANITZACIÓ MAQUINAL O BUROCRÀCIA MAQUINAL

7.5.3. L'ORGANITZACIÓ PROFESSIONAL O BUROCRÀCIA PROFESSIONAL

7.5.4. L'ORGANITZACIÓ DIVERSIFICADA O FORMA DIVISIONAL

7.5.5. L'ORGANITZACIÓ INNOVADORA O ADHOCRACIA

8. ELS SISTEMES D'INFORMACIÓ I DE CONTROL A L'EMPRESA

8.1. INTRODUCCIÓ

8.2. GENERALITATS I ASPECTES ESSENCIALS DEL CONTROL

8.3. TÈCNIQUES PER CONTROLAR

8.4. DISSENY I IMPLANTACIÓ D'UN SISTEMA DE CONTROL DE GESTIÓ

Sobre el programa:

En el primer bloc d'aquesta assignatura: **INTRODUCCIÓ A LA ADMINISTRACIÓ D' EMPRESES** teniu, en síntesi, la introducció sobre què és l'empresa, l'empresari, l'economia de l'empresa i la responsabilitat de l'empresa. Un cop finalitzada aquesta introducció passem al segon bloc d'aquesta assignatura: **EL PROCÉS DE DIRECCIÓ I GESTIÓ**. En aquest segon bloc hi ha un primer tema introductori sobre qui pren les decisions en una empresa i sota quins mètodes i / o models ho fa (tema 4). Tot directiu i / o empresari ha de prendre diàriament decisions i també a de gestionar, administrar o dirigir una empresa i això significa dur a terme 4 activitats o funcions directives bàsiques que són:

- Planificar (tema 5),
- Dirigir (tema 6),
- Organitzar (tema 7) i
- Controlar (tema 8).

Eixos metodològics de l'assignatura

<u>Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura pels que seguiu el sistema d'avaluació continua és la següent:</u>

1. Assistir a les classes teòriques i pràctiques. Tant els dimecres com els divendres sempre hi hauran exercicis pràctics a resoldre. És una assignatura molt pràctica.
2. Els exàmens pràctics us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres.
3. Resoldre a classe el exercicis proposats. Així com l'estudi de casos tant d'empreses nacionals com estrangeres.
4. Adquirir el domini de bases de dades, pàgines web i qualsevol recerca d'Internet que ens ajudi a aprendre a buscar informació de les empreses.
5. Lliurar les activitats i les proves escrites a classe. Per tant, és important l'assistència a classe. Es passa llista d'assistència els dimecres. Assistir els dimecres implica poder obtenir un màxim de 0.50 punts[1].
6. Entrar a l'Espai Virtual Sakai UdL d'aquesta assignatura setmanalment. En aquest espai trobareu: els enunciats dels exercicis, les solucions, avisos que us faran les professores, notes, apunts d'aquesta assignatura, etc.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no

pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

En aquest cas les professores li especificaran quin tipus de prova realitzarà.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana a Setmana

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1 **FEBRER**	**Dia 11 de febrer. Primer dia de classe.** No hi ha classe el dia 11. És classe de pràctiques i encara no hem fet res de teoria. **El dia 13 sí que hi ha classe.** Presentació de l'assignatura i tema 1.	Presentació de l'assignatura, Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2.00	Llegir la guia d'aquesta assignatura	4.50
2.	Tema 1.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
3.	Tema 1.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
4. **MARÇ**	Temes 1 i 2.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
5.	Tema 3.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
6.	Tema 4.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
7.	Tema 4 (dimecres). **Examen Teòric 1.** **Temes: 1, 2, 3.** **Dia: 27 de març (divendres).** **Valor: 16%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules:** **3.01 EP** **3.02 EP**	**Aquesta prova es realitzarà EL DIVENDRES DIA 27 DE MARÇ.** **Valor: 16% de la nota final d'aquesta assignatura.**	4	**Examen Teòric 1.**	6.50
8. **ABRIL**	Temes 4 i 5.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Resolució d'exercicis.	4.50
9.	**SETMANA AVALUATIVA.** **Examen Pràctic 1. Temes 1, 2, 3 i 4.** **Valor: 21% de la nota final.** **Dia: dilluns 13 d'abril** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**SETMANA AVALUATIVA** **Us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres.**	2	**Examen Pràctic 1**	6.50
10.	Tema 5 (dimecres) **FESTES:** **23 d'abril (DIJOUS): Festa major Estudiantat.** **24 d'abril (DIVENDRES): Festa institucional de la FDE.**	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
11.	Tema 5 (dimecres). **Dimecres dia 29 d'abril hi ha classe però el divendres 1 de maig és la festa del treball.**	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
12. **MAIG**	Tema 6.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	5.50
13.	Temes 6 i 7.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
14.	Tema 7 (dimecres). **Examen Teòric 2.** **Temes 4, 5, 6 (fins el 6.3 inclòs).** **Dia: 22 de maig.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**Aquesta prova es realitzarà el dia 22 de maig (divendres).** **Valor: 18% de la nota final d'aquesta assignatura.**	4	**Examen Teòric 2.**	6.50
15.	Tema 7.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4		4.50
16. **JUNY**	Tema 8. **Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen de l'exercici 2 els temes 5, 6, 7.** **Dia: 5 de juny de 2014.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen de l'exercici 2 els temes 5, 6, 7.** **Us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres.** **Dia: 5 de juny de 2014.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis. **Examen Pràctic 2.**	6.50
17	Tutories	Tutories	4.30		3.65
18.	**SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE JUNY.** **Examen Teòric 3.** **Temes: apartat 6.4 i 6.5 i els temes: 7 i 8.** **Aquesta prova es realitzarà el dia 11 de juny.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**Aquesta prova es realitzarà les setmanes avaluatives: del 8 al 26 de juny.** **Valor: 18% de la nota final d'aquesta assignatura.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	2.00	**Examen Teòric 3.**	3.00
19.	**Revisió Examen**	**Revisió Examen**	2.35	**Revisió Examen**	2.35
TOTAL			60		90

Sistema d'avaluació

Avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**NOTA 1.** **Examen Teòric 1.** **Temes: 1, 2, 3.** **Dia: 27 de març (divendres).** **Valor: 16%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules:** **1) 3.02 EP. Grup Matí a les 11 hores i grup tarda a les 16 hores.** **2) 2.01. EP Grup Matí a les 11 hores.**	16%	Aquesta prova es realitzarà **el dia 27 de març de 2015.**	O	I	◦ **Examen 100% Teòric.** ◦ **Temes: 1, 2, 3.** ◦ **Dia: 27 de març (divendres).** ◦ **Valor: 16%.** ◦ **Tipus d'examen: tipus test.** ◦ **Durada: 45 minuts** ◦ **No us podeu intercanviar de grup. Els dies d'examen obligatòriament us heu d'examinar amb el vostre grup oficial. Prohibit els intercanvis de grup.** Si l'alumne no es presenta a la prova escrita i per tant no la realitza llavors obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**NOTA 2. SETMANA AVALUATIVA.** **Examen Pràctic 1.** **Temes 1, 2, 3 i 4.** **Dia: 13 d'abril.** **Valor: 21% de la nota final.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	21%	Aquesta prova es realitzarà **dins de la setmana avaluativa.**	O	I	**SÓLO PARA LA Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en ADE - 2014-15** Examen 100% práctico. Duración: 1 hora y 30 minutos. Día: 20/04 Hora: 9 horas. Aula: 1.31 FDE. ALUMNOS AFECTADOS: Alòs Pascual, Josep Anaya Ibars, Genis Capdevila Castells, Roger Clos Segura, Aleix Galan Vilella, Daniel Garrós Páez, Alba Gil Navarro, Victor Lladós Illa, Aleix Lopez Sorribes, Sergi Padurean , Bianca Madalina Rivas Fuentes, Cristina Sances Medina, Marc Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**NOTA 3. Examen Teòric 2.** **Temes 4, 5, 6 (fins el 6.3 inclòs).** **Dia: 22 de maig.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules grup Matí: 2.01 i 3.02 EP.** **Aula grup tarda: 3.02 EP**	18%	Aquesta prova es realitzarà **el dia 22 de maig de 2015.**			Si l'alumne no el presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Capacitat de crítica i autocrítica. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions. Domini de les TIC. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, ètics, legals, polítics, sociològics i tecnològics a nivell local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.	**NOTA 4.** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen de l'exercici 2 els temes 5, 6, 7.** **Dia: 5 de juny de 2014.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP**	22%	**Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final. Entra per examen de l'exercici 2 els temes 5, 6, 7.** **Dia: 5 de juny de 2014.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	O	I	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites
	NOTA 5. SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE JUNY. **Examen Teòric 3.** **Temes: apartat 6.4 i 6.5 i els temes: 7 i 8.** **Aquesta prova es realitzarà el dia 11 de juny.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	18%.	**SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE JUNY. Examen Teòric 3.**			
	NOTA 6. Presencia física a les classes de pràctiques i lliurament de les pràctiques sol·licitades	5%.				
TOTAL		**100%**				

(1) Obligatòria / Voluntària (2) Individual / Grupal

AVALUACIÓ CONTÍNUA *VERSUS* AVALUACIÓ ALTERNATIVA

1. **AVALUACIÓ CONTINUA**

L'assignatura **d'Organització i Administració D'empreses** serà avaluada mitjançant **avaluació contínua.**

L'avaluació contínua consisteix en la realització per part de l'alumne de 6 activitats: 3 proves escrites i 2 exercicis amb nota i els lliuraments a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

Per tant, per superar aquesta assignatura heu de tenir present:

a) **La realització de 3 exàmens** que avaluaran el contingut del programa. El primer examen serà dels temes: des de l'1 fins el 3 (ambdós inclosos). El segon examen dels temes 4, 5 i 6.3. I el tercer examen dels temes: 6.4, 7 i 8. **SÓN EXÀMENS TIPUS TEST.**

La realització de 2 exercicis amb qualificació: **Cada exercici avaluable té un pes específic:** Els dos exercicis valen un 16%.

b) **La nota final** es calcula de la següent manera:

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA: EX1 x 16% + **EX2** x 18% + **EX3** x 18% + Exercici 1 x 21% + Exercici 2 x 22%. + **5%[1]** lliurament a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

Avís important

1. L'alumne que no es presenti a alguna de les activitats tindrà d'aquella activitat no presentada la qualificació de zero. Se li faran les ponderacions sobre les notes que s'ha presentat posant-li un zero a l'activitat o activitats que no es presenti.
2. No s'ajornen les dates de les proves escrites. Cada prova escrita té un dia i una hora de realització. En el cas dels exàmens us avisaré amb anticipació i per tant no es poden realitzar ni un altre dia ni una altra hora. Heu de venir a classe.
3. La prova o activitat que no presenteu tindrà una qualificació de zero.
4. No hi haurà recuperacions ni exàmens addicionals per recuperar els suspens d'una prova en concret.
5. No hi ha examen final de l'assignatura. Per aprovar us heu de presentar a les 3 proves d'avaluació contínua i realitzar els 2 exercicis avaluables.
6. **El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.**
7. L'alumne que només faci 2 o menys proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.

8. L'alumne que faci 3 o més proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura el que li surti de les 3 o més proves presentades. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.
9. **Respecte a les MATRÍCULES D'HONOR** només tindreu opció a aquesta nota si la qualificació final de l'assignatura és excel·lent **però aquest excel·lent sorgeix com a conseqüència del fet que les 6 (5 exàmens més l'assistència a les classes pràctiques) notes obtingudes al llarg de l'avaluació continua són totes excel·lents.**

Altres aspectes a tenir present a l'hora de fer les proves escrites:

- A les proves escrites només es podrà portar el bolígraf.
- No es poden portar ni mòbils ni els apunts o qualsevol material amb els continguts del programa.
- Qualsevol persona que copiï pel sistema que sigui obtindrà directament la qualificació de suspens.
- **Nota final de l'assignatura:**

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA: EX1 x 16% + **EX2** x 18% + **EX3** x 18% + Exercici 1 x 21% + Exercici 2 x 22%. + **5%**[2] lliurament a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

1. **AVALUACIÓ ALTERNATIVA**

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

En aquest cas les professores li especificaran quin tipus de prova realitzarà.

<u>Quan es pot sol·licitar el canvi de data d'un examen?</u>

La Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL aprovada en Consell de Govern de 26 de febrer de 2014 indica en l'apartat 13 el següent:

"L'estudiant que no pugui concórrer a les proves d'avaluació que es trobin enunciades i programades en la guia docent de l'assignatura –o, si s'escau, en la web del grau o màster–, o a les proves finals, per algun dels motius que s'exposen tot seguit, tindrà dret que el professor o professora responsable de l'assignatura fixi, escoltat l'estudiant,

una nova data perquè la pugui desenvolupar adequadament:

a) Per malaltia, que ha d'estar degudament justificada amb un certificat mèdic oficial.

b) Per coincidència, en dia i hora, amb un altre procediment d'avaluació d'alguna assignatura d'un grau o màster oficial impartit a la UdL.

c) Per defunció d'un familiar directe fins al segon grau de consanguinitat i fins al primer grau d'afinitat, succeïda en els set dies previs a la data programada per a la realització de la prova d'avaluació.

d) Per coincidència amb activitats oficials d'esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment, tant nacionals com internacionals.

e) Per coincidència amb reunions dels òrgans col·legiats de representació universitària (Claustre i Consell de Govern), per a l'estudiant que desenvolupi tasques de representació estudiantil, amb la justificació prèvia d'aquest fet davant del professorat responsable.

f) Per absència com a conseqüència de la participació en algun procés de mobilitat estudiantil oficial.

g) Per altres casos que puguin ser justificables i valorables per la Comissió d'Estudis del centre."

En aquest sentit, l'equip de Govern de la Facultat de Dret i Economia, per tal de concretar l'apartat a i c, va aprovar en data 13 de juny de 2014 el següent acord:

"S'acorda que per canviar la data d'una prova d'avaluació cal que es justifiqui i acrediti un motiu familiar greu o bé un motiu de salut acompanyat d'un justificant mèdic que porti la data del dia de la prova d'avaluació i que acrediti la impossibilitat de realització de la prova."

La UdL, al mateix temps que defineix l'avaluació contínua estableix un sistema d'avaluació alternativa:

"Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals –fet que la naturalesa de l'avaluació contínua fa difícil–, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici de curs (si l'assignatura en qüestió la té com a sistema avaluador), i tindrà dret a la realització d'una avaluació única (mitjançant un examen, presentació de treball o treballs o qualsevol altre sistema que determini el professor o professora responsable de l'assignatura). Si la naturalesa de l'assignatura ho demana, serà requisit indispensable per tenir l'opció d'avaluació única l'assistència a determinades activitats presencials (pràctiques, rotatoris, sortides de camp, seminaris, etc.) en les dates establertes, activitats que hauran d'especificar-se en la guia docent.

Aquest dret no pot comportar discriminació respecte a l'avaluació contínua en relació amb la qualificació màxima que es pugui obtenir en aquella assignatura. La Comissió d'Estudis del centre responsable de l'ensenyament de grau o màster afectat haurà d'establir els mecanismes mitjançant els quals l'estudiant podrà acollir-se a aquest dret, el termini de presentació d'instàncies, així com la documentació que ha d'aportar justificativa de la seva activitat laboral".

La Comissió d'estudis va aprovar al juliol de 2014 que aquells alumnes que treballen a jornada completa es podran acollir a aquest sistema d'avaluació sempre i quan aportin la documentació que ho justifiqui (contracte de treball i vida laboral). El termini per acollir-se al sistema d'avaluació alternativa estarà indicat en les corresponents guies docents de les assignatures, que en cap cas podrà ser superior a la primera setmana d'avaluació.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

[2] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos

CASTILLO CLAVERO, ANA MARIA; ABAD GUERRERO, ISABEL MARÍA; RASTROLLO HORRILLO, MARÍA ÁNGELES (2013). Casos Prácticos de administración y dirección de empresas. Pirámide.

GARCÍA DEL JUNCO, JULIO; CASANUEVA ROCHA, CRISTÓBAL (2000). Prácticas de la gestión empresarial. McGrawHill.

GARCÍA DEL JUNCO, JULIO; CASANUEVA ROCHA, CRISTÓBAL; GANAZA VARGAS, JUAN DOMINGO; SÁNCHEZ VIRUÉS DE SEGOVIA, RICARDO; ALONSO RODRÍGUEZ, MIGUEL ÁNGEL (1998). Casos prácticos de economía de la empresa. Editorial Pirámide.

GIL ESTALLO Mª de los Ángeles; GINER DE LA FUENTE, Fernando (2010). Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Esic. 8ª edición.

GIL ESTALLO Mª de los Ángeles; GINER DE LA FUENTE, Fernando; MONZÓN GRAUPERA, Joaquín-Andrés; CELMA BENAIGES, María Dolors (1996). Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Casos Prácticos. Esic. 2ª edición.

MARTÍN ARMARIO, ENRIQUE; GALÁN GONZÁLEZ, JOSÉ LUIS; BARROSO CASTRO, CARMEN; COSSÍO SILVA; FRANCISCO (1996). Problemas de Economía de la empresa. Pirámide.

MINTZBERG, HENRY (1984): La estructuración de las organizaciones. Editorial Ariel. Barcelona.

PÉREZ GOROSTEGUI, EDUARDO (1998): Prácticas de administración de empresas. Editorial Pirámide.

ROBBINS, STEPHEN P. Y COULTER, MARY (1996). Administración. Prentice Hall. Quinta edición.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

COMPTABILITAT DE COSTOS

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	COMPTABILITAT DE COSTOS
Codi	101316
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	6
Crèdits teòrics	2.4
Crèdits pràctics	3.6
Horari de tutoria/lloc	Anna Tena Tarruella dimarts de 9 a 11i de 13 a 14 h. Jordi Vilalta Miquel dimarts de 15 a 18.00 h. (prèvia notificació per correu) Neus Mesalles dimecres de 17.30 a 19 h. (prèvia notificació per correu)
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial i 60% treball autònom
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en ADE
Distribució de crèdits	Anna Tena Tarruella 10.8 Jordi Vilalta Miquel 6 Neus Mesalles 4.8
Adreça electrònica professor/a (s/es)	tenat@aegern.udl.cat jvilalta@aegern.udl.cat

Professor/a (s/es)

Anna Tena Tarruella Jordi Vilalta Miquel Neus Mesalles

Informació complementària de l'assignatura

Es tracta d'una assignatura que va enllaçant un tema amb un altre, per tant és del tot recomanable no avançar al tema següent sense haver entès i treballat el tema anterior.
Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat de costos per poder treballar en una empresa aplicant aquests coneixements.
Un aprofitament adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb aquesta.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Domini d'una llengua estrangera
- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Utilitza correctament el llenguatge comptable
  - Descriu els conceptes bàsics de la comptabilitat de costos
  - Sintetitza el contingut d'un text o article

- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
  - Determina el cost dels materials
  - Expressa els diferents mètodes per determinar resultats
  - Calcula el resultat analític corresponent a cada mètode
  - Descriu el procediment de càlcul de costos
  - Elabora el repartiment de costos entre centres d'activitat
  - Calcula els costos dels productes acabats
  - Elabora la distribució de costos per activitats
  - Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

- Diferencia entre comptabilitat de costos i comptabilitat general
- Descriu els conceptes bàsics de la comptabilitat de costos
- Identifica els costos en una empresa
- Ordena els costos empresarials
- Classifica els costos empresarials
- Determina el cost de materials
- Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
- Identifica la resta de costos indirectes
- Elabora el repartimiento de costos entre centres d'activitat
- Elabora la distribució de costos por activitats
- Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos
- Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Sintetitza el contingut d'un text o article
  - Detecta errors i proposa la forma de corregir-los
  - Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
  - Utilitza correctament el llenguatge comptable

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Detecta errors i proposa la forma de corregir-los
  - Classifica els costos empresarials
  - Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode

Treball en equip i lideratge.

  - Resol els supòsits seguint l'ordre correcte

Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

- Sintetitza el contingut d'un text o article
- Detecta errors i proposa la forma de corregir-los
- Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
- Descriu el procediment de càlcul de costos

Capacitat d'organitzar i planificar.

- Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
- Identifica els costos en una empresa
- Ordena els costos empresarials
- Classifica els costos empresarials
- Determina el cost dels materials
- Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
- Identifica la resta de costos indirectes
- Expressa els diferents mètodes per determinar resultats

Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

- Distingeix conceptes clau
- Sintetitza el contingut d'un text o articles
- Identifica els costos en una empresa

- Ordena els costos empresarials
- Classifica els costos empresarials
- Determina el cost dels materials
- Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
- Identifica la resta de costos indirectes
- Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode
- Descriu el procediment de càlcul de costos
- Elabora el repartiment de costos entre centres d'activitat
- Elabora la distribució de costos per activitats
- Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: CONCEPTE I OBJECTIUS DE LA COMPTABILITAT DE COSTOS

1.1 Concepte de la Comptabilitat de costos

1.2 Delimitació entre Comptabilitat Analítica i Comptabilitat General

1.3 Conceptes bàsics de la Comptabilitat de costos

1.4 Tipus de costos

TEMA 2: ELS COSTOS DELS FACTORS

2.1 Cost de materials: control i criteris de valoració d'inventaris

2.2 Cost de la mà d'obra: objectius del seu càlcul i costos incorporables

2.3 Costos indirectes de fabricació: principals costos incorporables

TEMA 3: MÈTODES PER DETERMINAR COSTOS I RESULTATS

3.1 Full-Cost

3.2 Funcional

3.3 Direct-cost

3.4 Imputació racional: cost de subactivitat

TEMA 4: ELS CENTRES DE COST

4.1 EL repartiment de costos entre els centres

4.2 Centres principals i centres auxiliars: el subrepartiment

TEMA 5: ELS PORTADORS DE COST

5.1 Imputació dels costos als productes: unitats d'obra

5.2 Tractament comptable dels producte en curs de fabricació

TEMA 6: EL SISTEMA DE COSTOS BASAT EN LES ACTIVITATS

6.1 Descripció del model ABC

6.2 Concepte d'activitat

6.3 Inductors de cost

TEMA 7: MODEL DE COSTOS PREESTABLERTS

7.1 Model de costos estandards

7.2 Model de pressupost rígid

7.3 Model de pressupost flexible

TEMA 8: COSTOS PER A LA PRESA DE DECISIONS

8.1 Anàlisi de la informació

8.2 Anàlisi Cost-Volum-Benefici

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Data	Activitat	Agrupació	Hores	Activitat avaluació
1	10-2	Presentació assignatura/Exposició Tema 1	G.G.	2	
	10/11-2	Casos Tema 1	G.M.	1,30	
2	17-2	Exposició Tema 2	G.G.	2	
	17/18-2	Casos Tema 1 i 2	G.M.	1,30	
3	24-2	Exposició i casos Tema 2	G.G.	2	
	24/25-2	Preparació de preguntes tipus test Temes 1 i 2	G.M.	1, 30	0% Grupal/Voluntària
4	3-3	Exposició Tema 3	G.G.	2	
	3/4-3	Casos Tema 3	G.M.	1, 30	0%
5	10-3	Exposició Tema 4	G.G.	2	
	10/11-3	Casos Tema 3	G.M.	1,30	
6	17-3	Exposició Tema 5	G.G.	2	
	17/18-3	Casos Tema 4	G.M.	1, 30	
7	24-3	Casos Tema 4	G.G.	2,	
	24/25-3	Casos Tema 5	G.M.	1, 30	
8	7-4	Casos Tema 5	G.G.	2	
	7/8-4	Casos Tema 5	G.M.	1, 30	

9		Examen teòric-pràctic. Temes 1a 5			25% Individual/Voluntària
10	21-4	Resolució prova/Explicació treball	G.G.	2	
	21/22-4	Aplicació informàtica per a la resolució del treball	G.M.	1,30	
11	28-4	Exposició Tema 6	G.G.	2	
	28/29-4	Casos Tema 6	G.M.	1,30	
12	5-5	Exposició i Casos Tema 7	G.G.	2	
	5/6-5	Aplicació informàtica per a la resolució del treball	G.M.	1,30	
13	12-4	Exposició Tema 8	G.G.	2	
	12/13-4	Casos Tema 8	G.M.	1,30	
14	19-5	Casos Tema 8		2	
	19/20-5	Comentari i debat d'un article		1,30	5% Individual/Voluntària
15	26-5	Examen teòric. Temes 1a 8	G.G.	2	25% Individual/Voluntària
	26/27-5	Aplicació informàtica per a la resolució del treball	G.M.	1,30	
16	2-6	Entrega i exposició del treball	G.M.	2	
	2/3-6	"	G.M.	1,30	20% Grupal/Obligatòria
17-19		Examen pràctic. Temes 1a 8	G.G.		25% Grupal/Obligatòria

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V	I/G
Tema 1, 2	Preparació de preguntes tipus test. T 1, 2	0	Setmana 3(GM)	V	G
Tema 1a 5	Exàmen teòrico-pràctic	25	Setmana 9	V	I
	Participació i debat d'un article	5	Setmana 14	V	I
Temes 1a 8	Exàmen teòric	25	Setmana 15	O	I
	Entrega de treball	20	Setmana 16	O	G
Temes 1a 8	Examen pràctic	25	**Setmana 19**	**O**	**I**

Criteris d'avaluació:

- Un alumne es considera no presentat si no és presenta al 70% del total de les proves d'avaluació

- La prova teòrica de la setmana 15 consistirà en un exàmen tipus test que inclourà coontinguts teòrics i pràctics. El tipus test constarà de 15 a 20 preguntes, amb quatre opcions de resposta i una única opció correcta. Les respostes errònies restaran el 25% de la puntuació d'una correcta.

- La prova pràctica de la setmana 19 consistirà en la resolució de 3 o 4 casos pràctics.

- Per a l'avaluació del treball es tindràn en compte els següents aspectes: 20% l'assistència a classe durant les sessions que s'hi dediquen; 25% la presentació escrita del treball (format text), 25% la realització dels càlculs (format excel) i el 30% les respostes donades pels components del grup durant la presentació del mateix.

- Es necessari haver tret una qualificació major o igual a 4 de mitjana dels tres examens realitzats per a superar l'avaluació continuada de l'assignatura.

Avaluació alternativa:

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els resquisits establerts per a l'avaluació continuada, prodrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos al Campus Virtual:

Les classes lectives es complementen amb el “material de suport” de l’assignatura que consisteix en exercicis i casos.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

ALVAREZ LOPEZ, J : *Contabilidad analítica de explotación.* Ed. Donostiarra, San Sebastian, última edició.

AMAT, O.; SOLDEVILA, P.: *Comptabilitat i Gestió de Costos*. Gestió 2000, Barcelona 1998.

BLANCO IBARRA, F. : *Curso de contabilidad analítica.* Deusto, Bilbao 1990.

MALLO, C. ; JIMÉNEZ, M.A. : *Contabilidad de costes*. Ed. Pirámide, Madrid 1997.

MALLO, C. ; MIR, F. y OTROS : *Contabilidad de gestión (contabilidad de gestión)*. Col. ACODI-Ariel Economía, 1994.

MARTIN PEÑA, F. i ROS RIERA, J.: *Costes Contabilidad y gestión.* Ed. Centro de Estudios Financieros, 2003.

RIPOLL FELIU, V.; ALVAREZ LÓPEZ, J. i ALTRES: *Introducción a la contabilidad de gestión. Cálculo de costes*. McGraw-Hill, Madrid, 1994.

ROCAFORT, A.; FERRER, V.: *Contabilidad de costes*. Profit Editorial, 2010.

SÁEZ TORRECILLA, A. ; FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, A. ; GUTIÉRREZ DÍAZ, G. : *Contabilidad de costes y Contabilidad de Gestión*. Ed. McGraw-Hill, Madrid 1993.

BIBLIOGRAFIA PRÀCTICA

AMAT, O.; SOLDEVILA, P. i AGUILÀ, S *.:Ejercicios resueltos de contabilidad de costes*. Ed. Gestión 2000. Barcelona, 1999.

BLANCO IBARRA, F. : *Ejercicios resueltos de Contabilidad Analítica*. Ed. Deusto. Bilbao 1991, 2a edició.

LÓPEZ, E.; MENDAÑA, C.; RODRÍGUEZ M.A.: *Ejercicios de Contabilidad de Costes y de Gestión*. Ed. Pirámide. Madrid 1998

ROCAFORT, A. ; FERRER, R. : *Introducción práctica a la contabilidad de costes empresariales, Supuestos resueltos*. Ed. Miquel, Barcelona 1988.

SAEZ, A.; GUTIERREZ, G. i MARTIN, J.: Supuestos de contabilidad de costes. Ed. Tebar Flores. Madrid,1985

TEJADA PONCE, A. i altres: *Contabilidad de Costes.*Supuestos prácticos. Ed. Prentice Hall, 2004

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROGRAMACIÓ I

Coordinació: Assignatura que s'imparteix durant el primer semestre del primer curs de la titulació. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROGRAMACIÓ I
Codi	102000
Semestre d'impartició	1r semestre Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1 Grup Gran en el GEI, 3 Grups reduïts en el GEI, 1 grup de Docència repetida en el GEI. 1 Grup específic en el GEIADE
Crèdits teòrics	2
Crèdits pràctics	4
Coordinació	Assignatura que s'imparteix durant el primer semestre del primer curs de la titulació. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".
Horari de tutoria/lloc	Josep Argelich Romà A concretar per correu electrònic Maria Teresa Alsinet Bernadó A concretar per correu electrònic
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Cada setmana l'estudiant assiteix a 2 hores presencials amb Grup Gran i 2 hores presencials amb Grup Reduït. Les sessions amb Grup Reduït s'imparteixen al laboratori. A les sessions amb Grup Gran presentem els conceptes i les estructures algorísmiques utilitzades en l'assignatura. Per a cada estructura algorísmica es proposa una col.lecció d'exercicis de programació. El treball autònom de l'estudiant consisteix en el disseny i implementació de les solucions a la llista d'exercicis proposats. A les corresponent sessions de Grup Reduït s'analitzen les solucions dissenyades i es resolen els problemes trobats. Finalment, a les sessions de Grup Reduït es dona suport a les pràctiques obligatories que ha de desenvolupar l'estudiant al llarg de l'assignatura de forma autònoma.
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català, castellà i anglès.
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	2 crèdits per a la presentació dels conceptes i les estructures algorísmiques utilitzades en l'assignatura. 2 crèdits per a la resolució de problemes (disseny dels algorismes per a problemes de dificultats incrementals). 2 crèdits de laboratori (implementació de les solucions).
Adreça electrònica professor/a (s/es)	jargelich@diei.udl.cat tracy@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Josep Argelich Romà Maria Teresa Alsinet Bernadó

Informació complementària de l'assignatura

Per a qualsevol dubte i/o qüestió es recomana enviar un correu electrònic al professorat de l'assignatura.

Resoldre els problemes i els exercicis de programació que es proposen en cada sessió pràctica i de laboratori permet assolir els objectius d'aprenentatge establerts.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius d'aprenentage de l'assignatura són aprendre a analitzar i dissenyar algorismes per, posteriorment, implementar-los en un llenguatge de programació compilable. Concretament, el llenguatge imperatiu escollit és ANSI C/C++ i els problemes a resoldre són principalment de tractament de seqüències.

En concret els objectius d'aprenentage de l'estudiant són els següents:

- Dissenya i implementa estructures algorísmiques adecuades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenya i implementa estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema.
- Dissenya i implementa algorismes iteratius.
- Identifica la tipologia del problema i aplica l'estratègia algorísmia adecuada.
- Disenya i implementa algorismes per resoldrer problemes complexes de forma estructurada.
- Dissenya i implementa solucions algorísmies bàsiques utilitzant la tècnica de disseny descendent.
- Utilitza les funcionalitats pròpies dels llenguatges de programación per a la gestió de memòria dinàmica.
- Utilitza un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivel.

Els objectius d'aprenentage associats a les competències més destacades de l'assignatura són els següents.

- Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequats a la resolució d'un problema.

  Objectius:

  - Dissenyar i implementar algorismes per resoldre problemes complexes de forma estructurada i eficient.
  - Dissenyar i implementar les operacions associades amb les estructures identificades.
  - Integrar el disseny de dades en el disseny d'aplicacions.
  - Dissenyar i implementar estructures de dades adequades per representar la informació pròpia de cada problema.

- Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.

  Objectius:

  - Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
  - Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
  - Identificar la tipologia del problema i aplicar l'estratègia algorísmica adequada.
  - Dissenyar i implementar solucions algorísmiques bàsiques utilitzant la tècnica de disseny descendent.
  - Utilitzar les funcionalitats pròpies dels llenguatges de programació per la gestió de memòria dinàmica.
  - Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivell.

- Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Objectius:

- Aprendre a dissenyar i implementar les estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema.
- Aprendre a dissenyar algorismes eficients per, posteriorment, implementar-los en un llenguatge de programació compilable.

Competències significatives

Competències transversals EPS:

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
- EPS9. Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.
- EPS12. Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Competències específiques del grau en Enginyeria Informàtica:

- GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- GII-FB4. Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.
- GII-FB5. Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- GII-CRI7. Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
- GII-CRI9. Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Introducció: procés, algorisme i programa

Tema 1. Estructures algorísmiques bàsiques

1.1 Constants, variables, tipus elementals, i expressions vàlides

1.2 L'assignació, la composició seqüencial, la composició alternativa i la composició iterativa

1.3 Entorn de programació

Tema 2. Disseny de programes iteratius

2.1 Accés seqüencial

- Esquemes algorísmics de tractament de seqüències
- Esquemes algorísmics de cerca en seqüències

2.2 Accés directe. Les taules

- Tractament seqüencial de les taules
- Tractament directe de les taules
- Taules unidimensionals i multidimensionals
- Algorismes d'ordenació clàssics

Tema 3. Tractament de dades no elementals

3.1 Disseny descendent d'algorismes

3.2 Accions i funcions

3.3 Mecanismes de pas de paràmetres

3.3 Tuples

Tema 4. Gestió de memòria en C/C++

4.1 Gestió d'adreces de memòria

4.2 Assignació i alliberació de blocs de memòria

Eixos metodològics de l'assignatura

Els continguts del curs s'estructuren en quatre grans blocs. El primer presenta les instruccions bàsiques del llenguatge de programació ANSI C/C++. El segon mostra com dissenyar algorismes per al tractament de seqüències mitjançant la identificació del problema a resoldre i l'aplicació d'esquemes d'accés seqüencial i directe, a més, es presenten els tipus de dades no elementals que els donen suport. El tercer mostra la tècnica de disseny descendent d'algorismes la qual permet abordar problemes generals a partir de la seva descomposició en problemes més petits i concrets. Finalment, el quart bloc del curs es centra en la gestió de la memòria dinàmica en ANSI C/C++ i la seva integració en els esquemes algorísmics estudiats al llarg del curs.

Per a cada bloc es proposa un col.lecció de problemes que l'estudiant haurà d'abordar de forma autònoma i supervisada a les sessions de laboratori.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Descripció activitat:

Presentació de l'assignatura.

Introducció: Processos, algorismes i programes

Tema 1. Estructures algorísmiques bàsiques

Total hores presencials: 10 h (3 sessions GG i 2 sessions GP)

Total hores no presencials: 15 h

Descripció activitat:

Descripció i organització de la primera pràctica obligatòria.

Total hores presencials: 2h (1 sessió GP)

Total hores no presencials: 3 h

Descripció activitat:

Tema 2. Disseny de programes iteratius

2.1 Accés seqüencial

2.2 Accés directe. Les taules

2.3 Algorismes d'ordenació clàssics.

Preparació de la prova escrita 1. Autoavaluació.

Total hores presencials: 18 h (5 sessions GG i 4 sessions GP)

Total hores no presencials: 27 h

Descripció activitat:

Activitats d'avaluació: - Prova escrita 1 (25%) -Lliurament de la primera pràctica obligatòria (15%)

Total hores presencials: 2h

Total hores no presencials: 3 h

Descripció activitat:

Tema 3. Tractament de dades no elementals

3.1.Disseny descendent d'algorismes

3.2 Accions i funcions

3.3 Tuples.

Total hores presencials: 18 h (5 sessions GG i 4 sessions GP)

Total hores no presencials: 27 h

Descripció activitat:

Descripció i organització de la 2a pràctica obligatòria.

Resolució d'aspectes concrets de la pràctica.

Total hores presencials: 2h (1 sessió GP)

Total hores no presencials: 3 h

Descripció activitat:

Tema 4. Gestió de memòria en C/C++

4.1 Gestió d'adreces de memòria

4.2 Assignació i alliberació de blocs de memòria.

T*otal hores presencials: 4 h (1 sessió GG i 1 sessió GP)*

Total hores no presencials: 6 h

Descripció activitat:

Activitats d'avaluació: - Prova escrita 2 (35%) -Lliurament de la segona pràctica obligatòria (25%)

Total hores presencials: 2h

Total hores no presencials: 3 h

Descripció activitat:

Recuperació/millora de la nota obtinguda a les proves escrites 1 i 2.

Total hores presencials: 2h

Total hores no presencials: 3 h

Sistema d'avaluació

Prova Escrita 1:

Objectius:

- Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
- Identificar la tipologia del problema i aplicar l'estratègia algorísmica adequada.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adequades per representar la informació pròpia de cada problema.

Criteris: La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser ≥ 4. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 25%.

Prova Escrita 2:

Objectius:

- Aprendre a dissenyar i implementar les estructures de dades adecuades per representar la informació proòpia de cada problema.
- Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
- Identificar la tipologia del problema i aplicar l'estratègia algorísmica adequada.
- Dissenyar i implementar solucions algorísmiques bàsiques utilitzant la tècnica de disseny descendent.
- Utilitzar les funcionalitats pròpies dels llenguatges de programació per la gestió de memòria dinàmica.
- Dissenyar i implementar algorismes per resoldre problemes complexes de forma estructurada i eficient.
- Dissenyar i implementar les operacions associades amb les estructures identificades.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adequades per representar la informació pròpia de cada problema.

Criteris: La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser ≥ 4. Aquesta prova escrita representarà un 35% de la nota final.

Observacions: Si la nota obtinguda en aquesta prova escrita és >=5, aleshores la nota obtinguda podrà actuar com a recuperació/millora de la primera prova escrita, el pes de la qual és del 25%.

Pràctica Obligatòria 1:

Objectius:

- Aprendre a dissenyar algorismes eficients per, posteriorment, implementar-los en un llenguatge de programació compilable.
- Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
- Identificar la tipologia del problema i aplicar l'estratègia algorísmica adequada.
- Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivell.
- Dissenyar i implementar algorismes per resoldre problemes complexes de forma estructurada i eficient.
- Dissenyar i implementar les operacions associades amb les estructures identificades.
- Integrar el disseny de dades en el disseny d'aplicacions.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adequades per representar la informació pròpia de cada problema.

Criteris: Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda haurà de ser ≥ 4. La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 15% de la nota final. La pràctica té una única data de lliurament. En cas que la pràctica no es superi, la nota obtinguda podrà ser recuperada al periode de recuperació (setmana número 20).

Observacions: Col.lecció d'exercicis de programació. Realització en grups de màxim 2 persones. Presentació obligatòria.

Pràctica Obligatòria 2:

Objectius :

- Aprendre a dissenyar i implementar les estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema.
- Aprendre a dissenyar algorismes eficients per, posteriorment, implementar-los en un llenguatge de programació compilable.
- Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
- Identificar la tipologia del problema i aplicar l'estratègia algorísmica adequada.
- Dissenyar i implementar solucions algorísmiques bàsiques utilitzant la tècnica de disseny descendent.
- Utilitzar les funcionalitats pròpies dels llenguatges de programació per la gestió de memòria dinàmica.
- Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivell.
- Dissenyar i implementar algorismes per resoldre problemes complexes de forma estructurada i eficient.
- Dissenyar i implementar les operacions associades amb les estructures identificades. Integrar el disseny de dades en el disseny d'aplicacions.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adequades per representar la informació pròpia de cada problema.

Criteris: Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda haurà de ser ≥ 4. La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 25% de la nota final. La pràctica té una única data de lliurament. En cas que la pràctica no es superi, la nota obtinguda podrà ser recuperada al periode de recuperació (setmana número 20).

Observacions: Col.lecció d'exercicis de programació. Realització en grups de màxim 2 persones. Presentació obligatòria.

Recuperació de les proves escrites: Si la nota final obtinguda en l'assignatura és < 5, aleshores l'estudiant pot optar a millorar/recuperar el 60% que representen les proves escrites. Una única prova escrita que serà avaluada sobre 10 punts. La nota obtinguda substituirà la nota de les dues proves escrites del curs. La nota de la prova representarà el 60% de la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

Algorísmia

- J. Castro, F. Cucker, X. Messeguer, A. Rubio, L. Solano and B.Valles. *Curs de Programació*. McGraw-Hill, 1992.
- J.L. Balcázar. *Programación Metódica*. McGraw-Hill, 1993.
- G. Brassard and P. Bratley. *Fundamentosde Algoritmia*. Prentice Hall, 1997.
- L. Joyanes. Fundamentos de Programación. Algoritmos, Estructuras de Datos y Objetos. McGraw-Hill, 2003.

El llenguatge ANSI C i C++

- H.M. Deitel and P.J. Deitel. *ComoProgramar en C/C++*. Prentice-Hall, segunda edición, 2002.
- B.W. Kernighan and D.M. Ritchie. *Ellenguaje de programación C*. Prentice-Hall, segundaedición, 1991.
- B.W. Kernighan and R. Pike. *ThePractice of Programming*. Addison-Wesley, 1999.
- B. Stroustrup. Programming -- Principles and Practice Using C++.Addison Wesley, 2008.
- B. Stroustrup. *El lenguaje deprogramación C++*. Edición especial. Addison Wesley, 2002.
- F.Xhafa; P. Vázquez, J. Marco, X. Molinero and A. Martín. Programación en C++ paraingenieros. Paraninfo, 2006.
- L. Joyanes. Programación en C++. McGraw-Hill, 2006.

Bibliografia complementària

- E.W.Dijkstra and W.H.J. Feijen. *A method of Programming*.Addison-Wesley, 1988.
- J.Esakov and T. Weiss. *Data Structures. An AdvancedApproach Using C*. Prentice-Hall, 1989.
- A. Kaldewaij. *Programming: The Derivation ofAlgorithms*. Prentice-Hall, 1990.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROGRAMACIÓ II

Coordinació: Juan Manuel Gimeno

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROGRAMACIÓ II
Codi	102001
Semestre d'impartició	2n Quadrimestre Evaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Juan Manuel Gimeno
Horari de tutoria/lloc	Xavier Domingo (1.06 EPS amb cita prèvia). Juan Manuel Gimeno (dimecres a las 13h al despatx 3.20 EPS; altres amb cita prèvia). Toni Granollers (3.10 EPS amb cita prèvia).
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% Presencial 60% Treball autònom
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català 40% (classes) Espanyol 20% (apunts) Anglès 40% (bibliografia)
Grau/Màster	Grau en Enginyería Informàtica
Distribució de crèdits	Xavier Domingo (6) Juan Manuel Gimeno (9) Toni Granollers (3)
Adreça electrònica professor/a (s/es)	xdomingo@diei.udl.cat jmgimeno@diei.udl.cat antoni.granollers@udl.cat

Professor/a (s/es)

Xavier Domingo Juan Manuel Gimeno Toni Granollers

Informació complementària de l'assignatura

Recomanacions

S'assumeixen els coneixements de programació bàsica presentat a l'assignatura Programació I.

L'assignatura s'imparteix al segon semestre del primer curs de la titulació. Correspon a la matèria "Informàtica" dins del mòdul de "Formació Bàsica". Amplia els coneixements ja introduïts a Programació I i les bases per a lal resta d'assignatures de programació, introduïnt conceptes noys com són l'orientació a objectes i la recursivitat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Introduir el paradigma d'orientació a objectes.
- Tratament bàsic de fitxers.
- Introducció al disseny recursiu.
- Raonament sobre la validesa d'una solució.
- Ús d'algunes APIs estàndar de la plataforma Java
- Ús de la documentació estàndar de la plataforma Java
- Ús d'un entorn integrat de desenvolupament.

Competències significatives

- **Competències transversals de la titulació**
    - Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
    - Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
    - Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.
    - Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.
- **Competències específiques de la titulació**
    - Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorísmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
    - Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.
    - Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- **Mòdul de formació comuna a la branca informàtica**
    - Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
    - Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció a Java

- De C a Java
- La biblioteca de l'ACM Java Task Force
- El programa principal
- Ús de funcions auxiliars
- Tractament de vectors (arrays)
- Tractament de cadenes de caràcters

2. Programació Orientada a Objectes Objectes i referències

- Introducció a les classes gràfiques de les biblioteques de l'ACM
- La classe String
- Definició de classes en Java

3. Tractament d'arxius

- Classes d'arxius
- Arxius seqüencials de text
- Arxius binaris d'accés directe
- Algoritme MergeSort

4. Recursivitat

- Funcionament de les crides a funcions
- Pensar recursivament
- Recursivitat usant índexos
- Cerca binària
- Recursivitat múltiple

Eixos metodològics de l'assignatura

S'intenta que les classes, tant de teoria com de problemes/laboratori siguin el més participatives possible i que l'alumne aprofiti al màxim el temps de professor que té. Per això, cada setmana s'anuncien les seccions dels apunts que es presentaran a la sessió de grup gran, així com els problemes que es treballaran a les sessions de grup mitjà. D'aquesta manera, els alumnes que hagin treballat prèviament el material de teoria, poden resoldre a les classes els dubtes sobre els nous conceptes presentats. A les sessions de problemes, els alumnes poden exposar i comentar aquelles dificultats que hagin trobat en intentar aplicar els conceptes a la resolució de problemes concrets.

Per tal d'abordar problemes de mida més gran que els treballats a classe, els alumnes han de resoldre tres pràctiques al llarg del curs.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana			Pràctiques
1	Presentació + De C a Java (1 a 3)	Netbeans	
2	De C a Java (resta)	Probs 3, 4 i 6	
3	Introducció OO (1 i 2)	Probs 1, 2, 5	
4	Introducció OO (3 i 4)	Probs 1, 2	Practica 1
5	Introducció OO (5, 6 i 7)	Probs 2, 4, 5	
6	Ampliació OO (8 i 9)	Probs 8, 9	
7	Ampliació OO (10 i 11)	Probs 10, 11, 12	
8	Ampliació OO (12 a 14)		Practica 2
9	Avaluació		
10	Tractament arxius (1 a 3)	Javadoc	
11	Tractament arxius (4 a 6)	Probs 2, 3, 4	
12	Tractament arxius (7 i 8)	Probs 5, 6, 7	
13	Recursivitat (1 a 3)	Probs 8, 9 10	
14	Recursivitat (4 a 6)	Probs 1 i 2	Practica 3

15	Recursivitat (el que es pugui)	Probs 3, 4, 5
16	Avaluació	
17	Avaluació	
18	Tutories	
19	Recuperació	

Sistema d'avaluació

- Part teòrica:
  - 25% primer parcial
  - 25% segundo parcial
  - Per a superar un parcial la seva nota ha de ser, com a mínim, de 4 (si no, s'ha de recuperar)
    - Una nota de més de 5 en el segundo parcial también permitirá recuperar un primer parcial suspendido.
    - La nota del primer parcial solamente es tindrà en compte si és superior a la del segon parcial.
    - L'examen de recuperació serà únic.
    - La nota máxima a les recuperaciones será de 7.
- Part pràctica:
  - 15% primera pràctica
  - 15% segona pràctica
  - 20% tercera práctica
  - Les pràctiques són individuals i es realitzen durant un mes (aproximadament). S'espera que els alumnes utilitzin els mecanismes a la seva disposició (bibliografia, fòrums del campus virtual, tutories) per a resildre totes les dificultats que van trobant.
  - Les pràctiques primera i segona, si estan suspeses, poden recuperar-se al final, però la nota màxima serà 5.
- Si algun dels elements d'avaluació es detecta com a copiat, tindrà una qualificació de 0 i no serà recuperable.

Bibliografia i recursos d'informació

- Básica:
  - Apuntes de la asignatura (en español).
  - Eric S. Roberts, The Art & Science of Java: An Introduction to Computer Science, PearsonEducation, 2008. (hay una versión preliminar disponible en pdf).
  - Eric S. Roberts, Thinking Recuersively with Java, John Wiley & Sons, 2006.
  - Documentación de la biblioteca ACM Java Task Force http://jtf.acm.org/
- Complementària:
  - Kathy Sierra y Bert Bates, Head First Java,O'Reilly, 2003.
  - Jorge A. Villalobos y Rubby Casallas, Fundamentos de Programación. Aprendizaje Activo Basado en Casos. Pearson Pentice-Hall, 2006

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURA DE COMPUTADORS I

Coordinació: Concepció Roig Mateu

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRUCTURA DE COMPUTADORS I
Codi	102002
Semestre d'impartició	1
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1 grup gran (GG) part teórica, 3 grups mitjans (GM) problemes/práctiques del GEI, 1 GM problemes/práctiques del GEI-ADE
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Concepció Roig Mateu
Horari de tutoria/lloc	Concepció Roig: divendres de 13:00 h. a 14:00 h. Josep M. Solà: divendres de 13:00 h. a 14:00 h.
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	La distribució de crèdits comptant el desplegament de grups que es fa a l'assignatura és la següent: Josep M. Solà 9 Concepció Roig Mateu 6
Adreça electrònica professor/a (s/es)	jmsola@diei.udl.cat roig@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Josep M. Solà Concepció Roig Mateu

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el primer semestre del 1er curs de la titulació.
Correspon a la matèria "Estructura de Computadors" dins del mòdul de "Formació Bàsica".

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aprendre els formats de representació de la informació en un sistema computador i les regles de tractament d'aquesta informació.
- Estudiar el funcionament dels blocs bàsics combinacionals i seqüencials i la seva funció dins d'un computador.
- Desenvolupar els processos d'anàlisi i disseny de circuits lògics combinacionals i seqüencials.
- Resolució de circuits amb capacitat d'analitzar diferents propostes.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com multidisciplinari.
- Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.Representació digital de la informació

1.1. Codificació de la informació

1.2. Sistemes de numeració

1.3. Aritmètica binària

1.4. Representació de números amb signe

1.5. Codificació alfanumèrica

2. Funcions lògiques

2.1. Àlgebra de commutació

2.2. Operadors i portes lògiques

2.3. Funcions lògiques

2.4. Simplificació de funcions lògiques

2.5. Funcions incompletament especificades

3. Circuits combinacionals

3.1. Estructures de portes de dos nivells

3.2. Anàlisi i síntesi de circuits combinacionals

3.3. Blocs combinacionals bàsics

3.3.1. Descodificador

3.3.2. Codificador

3.3.3. Multiplexor

3.3.4. Demultiplexor

3.3.5. Comparador

4. Circuits seqüencials

4.1. Element bàsic de memòria

4.2. Flip-flops

4.3. Entrades directes a un flip-flop

4.4. Anàlisi de circuits seqüencials

4.5. Disseny de circuits seqüencials

4.6. Mòduls seqüencials bàsics

4.6.1. Registres

4.6.2 .Comptadors

Sistema d'avaluació

N_P1: nota examen primer parcial.

N_P2: nota examen segon parcial.

N_Pr: nota de pràctiques

La nota de l'assignatura es calcula aplicant els següents percentatges:

NOTA_FINAL = màxim(30% N_P1 + 50% N_P2, 80% N_P2) + 20% N_Pr

Per tenir superada l'assignatura cal que NOTA_FINAL sigui major o igual que 5.

En cas de no haver superat l'assignatura, es pot anar a l'examen de recuperació. En aquest cas la nota es calcularà de la següent manera:

N_rec: nota de l'examen de recuperació.

NOTA_FINAL = 80% N_rec + 20% N_Pr

Bibliografia i recursos d'informació

· Lloris A., Prieto A., Parrilla L. *Sistemas digitales*. McGraW-Hill.

· Floyd T. *Fundamentos de sistemas digitales*. Prentice-Hall.

· Hammacher C., Vranesic Z., Zaky S. *Organización de computadores* (5ªedición). McGraw-Hill.

· Ercegovac M.D., Lang T. *Digital Systems and Hardware/Firmware Algorithms*. Jhon Wiley and Sons.

· Gascón M., Leal A., Peinado B. *Problemas pràcticos de diseño lògico*. Paraninfo.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURA DE COMPUTADORS II

Coordinació: Francesc Giné

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	Estructura de Computadors II
Codi	102003
Semestre d'impartició	2on Semestre
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Hi ha un grup gran, on la teoria és explicada, i 4 grups petits, on es desenvolupen els problemes i les pràctiques.
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Francesc Giné
Horari de tutoria/lloc	Francesc Giné: Dijous de 16 a 17h en el despatx 3.09 de l'EPS Albert Saiz: Dimecres de 16 a 17h al despatx 1.06 de l'EPS
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Albert Saiz 9 Francesc Giné de Sola 6
Adreça electrònica professor/a (s/es)	asaiz@diei.udl.cat sisco@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Albert Saiz Francesc Giné de Sola

Informació complementària de l'assignatura

S'ha d'haver cursat l'assignatura d'Estructura de Computadors I del primer Semestre.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Associats a les competències pròpies de la titulació:

- Implementar programes senzill escrits en llenguatge ensamblador.
- Coneixer l'estructura d'un programa senzill en ensamblador.
- Saber identificar, diferenciar i entendre el seu funcionament, els components d'un computador, a més de la estructura bàsica de Von-Neumann.
- Conèixer les fases d'execució d'una instrucció.
- Ser capaç de proposar una estructura bàsica per a un repertori d'instruccions.
- Conèixer i entendre els camps que composen una instrucció. Com s'accedeixen a les dades i com es codifica tota aquesta informació dins d'una instrucció.
- Entendre què és un repertori d'instruccions d'un computador.
- Identificar les components de la unitat de control i la seva interacció.
- Entendre i diferenciar la implementació cablejada i microprogramada d'una unitat de control.
- Ser capaç de definir el comportament de la unitat de control.
- Conèixer la jerarquia de memòria i entendre com i on actua la memòria principal d'un computador.
- Ser capaç de proposar una estructura bàsica per a la memòria principal d'un computador.
- Identificar i entendre el sistema d'entrada i sortida dins de la estructura d'un computador.
- Diferenciar els comportaments dels dispositius d'entrada i sortida, així com la seva interacció amb la CPU en funció de si és aquesta és programada o fan servir interrupcions.

- Coneixer els mecanisme de sincronització i transferència d'E/S.

Associats a les competències transversals:

- Saber ajudar a altres membres del grup en cas de necessitat
- Justificar d'una manera raonada la solució adoptada
- Cercar la solució més adequada en un temps determinat
- Identificar els coneixements implicats en la base de la resolució del problema

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.

- Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.

- Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
- Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com multidisciplinari.
- Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció (4h F + 4h TA**)**

1.1. Arquitectura de Von Neumann

1.2. Estructuras de Interconexión

1.3. Ejecución de Programa

2. Repertori d´instruccions (16 F+28h TA)

2.1. Introducció.

2.2. Repertori d'Instruccions

2.3. Format de les instruccions.

2.4. Modes de d'adreçament.

2.5. Tipus d´instruccions.

2.6. Anàlisi del repertori específic del Simulador KIT.

3. Unitat de Control (12h F+24h TA)

3.1. Introducció i funcions.

3.2. Senyals de Control.

3.2. Unitat de Control Cablejada

4. Unitat de Memòria (12h F+20h TA)

4.1 Conceptes Generals

4.2 Jerarquia de memòria

4.3 Memòria interna

5. Unitat d'Entrada/Sortida (12 h F+24 h TA)

5.1. Visió global del subsistema d´entrada/sortida.

5.2. Direccionament de l'E/S.

5.3. Control/sincronització de l'E/S: Consulta d'estat i interrupcions

5.4. Transferència de l'E/S: E/S controlada per programa i Accés directe a memòria.

F: Formatives TA:Treball Autònom

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada setmana l'estudiant rebrà:

- Dos hores de classe en grup gran, on s'explicaran els continguts teòrics de l'assignatura, acompanyats d'exemples ilustratius. Com a material de suport de la classe se seguiran les transparències de l'assignatura.
- Dos hores de classe en grups petit, on s'alternaran la resolució de la col·lecció de problemes associats a les explicacions teoriques de l'assignatura, juntament amb la realització de pràctiques dirigides.

L'avaluació serà continuada i està integrada per quatre diferents proves:

- 2 proves escrites.
- 2 proves pràctiques.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

- Setmana 1: **Presentació Assignatura + Tema 1 Introducció.**
- Setmana 2-5: **Tema 2 Repertori d'Instruccions**
- Setmana 5-8: **Tema 3 Unitat de Control**
- Setmana 8: **Primera Pràctica avaluable**
- Setmana 9: **Primer examen parcial**
- Setmana 10-12: **Tema 4 Memòria**
- Setmana 12-15: **Tema 5 E/S**
- Setmana 15: **Segona pràctica avaluable**
- Setmana 16-17: **Segon examen parcial**
- Setmana 19: Examen Recuperació.

Sistema d'avaluació

L'**avaluació serà continuada** i està integrada per les següents quatre proves amb els corresponents percentatges respecte la nota final de l'assignatura:

- Primera pràctica avaluable: 15%
- Primer examen parcial: 30%
- Segona pràctica avaluable: 15%
- Segon examen parcial: 40%

Per tant, la nota final de l'assignatura serà:

NOTA Final= 15% Primera pràctica avaluable+ 15% Segona pràctica avaluable+30% Primer examen parcial+40% Segon examen parcial.

Les pràctiques del curs anterior es podran reconeixer conservant la mateixa nota obtinguda en el curs anterior.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada amb una nota igual o superior a 5 tindrà dret a l'examen de recuperació, que tindrà un pes del 70% de la nota final. En aquest cas la nota final serà:

NOTA Final= 15% Primera pràctica avaluable+ 15% Segona pràctica avaluable+70% Examen recuperació.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- *Organización y Arquitectura de Computadores.* (7ª edición)

  Stallings W., EditorialPrentice Hall, 2006.

- *Apunts de l'Assignatura*.

  Francesc Giné. Apartat de Recursos de Sakai

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- *Estructura y Diseño de Computadores. La interfaz hardware/Software.* (4ª edición)

  Patterson D.A., Hennesy J.L, Edit. Reverte, 2011.

- *The Principles of Computer Hardware*

  Clements, A. Editorial OxfordUniversity Press.

- *Organización de computadores*(5ª edición)

  Hammacher C., Vranesic Z.,Zaky S., McGraw-Hill.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

LÒGICA COMPUTACIONAL

Coordinació: Assignatura que s'imparteix durant el primer semestre del primer curs de la titulació. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	LÒGICA COMPUTACIONAL
Codi	102004
Semestre d'impartició	1r semestre Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1 Grup Gran en el GEI i en el GEIADE. 3 Grups Petits en el GEI i 1 Grup Petit en el GEIADE.
Crèdits teòrics	2
Crèdits pràctics	4
Coordinació	Assignatura que s'imparteix durant el primer semestre del primer curs de la titulació. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".
Horari de tutoria/lloc	Maria Teresa Alsinet Bernadó A concretar per correu electrònic Carlos Ansótegui Gil A concretar per correu electrònic
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	1.5 hores de treball autònom per cada hora presencial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català 50% (Teresa Alsinet) Castellà 50% (Carlos Ansótegui)
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Cada setmana l'estudiant assisteix a 2 hores presencials amb Grup Gran i 2 hores presencials amb Grup Petit. Les sessions amb Grup Petit s'imparteixen al laboratori. A les sessions amb Grup Gran presentem els sistemes lògics clàssics: la lògica proposicional i la lògica de primer ordre. Per a cada sistema lògic es proposa una col.lecció d'exercicis teòrico-pràctics els quals permeten assolir els objectius d'aprenentatge. El treball autònom de l'estudiant consisteix en la resolució dels exercicis proposats. A les corresponents sessions de Grup Gran orientades a problemes i de Grup Petit s'analitzen les solucions proposades i es resolen els problemes trobats. Finalment, a les sessions de Grup Petit es dóna suport a les pràctiques obligatòries que ha de desenvolupar l'estudiant al llarg de l'assignatura de forma autònoma.
Adreça electrònica professor/a (s/es)	tracy@diei.udl.cat carlos@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Maria Teresa Alsinet Bernadó Carlos Ansótegui Gil (responsable de l'assignatura)

Informació complementària de l'assignatura

Per a qualsevol dubte i/o qüestió es recomana enviar un correu electrònic al professorat de l'assignatura.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Al finalitzar l'assignatura, l'alumne serà capaç de:

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules en lògica proposicional.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a les fórmules de la lògica proposicional.
- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules de la lògica de primer ordre.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a la lògica de primer ordre.
- Aplicar els fonaments de la programació declarativa.
- Aplicar sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica proposicional i de primer ordre per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Utilitzar un SAT solver. Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes lògics basat en un intèrpret de prolog.

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorísmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

  Objectius

  - Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica proposicional.
  - Raonar sobre la validesa de les fórmules en lògica proposicional.
  - Aplicar sistemes de demostració automàtica per a les fórmules de la lògica proposicional.
  - Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica de primer ordre.
  - Raonar sobre la validesa de les fórmules de la lògica de primer ordre.
  - Aplicar sistemes de demostració automàtica per a la lògica de primer ordre.
  - Aplicar els fonaments de la programació declarativa.
  - Aplicar els sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica proposicional i de primer ordre per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

  Objectius

  - Modelitzar enunciats en els llenguatges formals de la lògica matemàtica. Identificar el millor formalisme lògic en funció de la caracterització de l'enunciat. Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques. Automatització dels sistemes de prova.

- Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

  Objectius

  - Modelitzar enunciats mitjançant llenguatges formals. Raonar sobre la validessa de les fórmules lògiques. Raonar sobre els procediments de prova. Aplicar sistemes de demostració automàtica basats en els procediments de prova.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa de l'assignatura s'estructura en els temes següents:

Tema 1: Introducció als Sistemes Lògics i Raonament Automàtic
Tema 2: Lògica Proposicional
Tema 3: Lògica de Primer Ordre
Tema 4: Programació Lògica

Tema 2: Lògica Proposicional:

- Sintaxi, Semàntica i Taules de veritat
- Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia)
- Equivalència lògica, Equisatisfactibilitat i Conseqüència lògica
- Modelització d'enunciats
- Transformació a Formes Normals: Forma Clausal
- Principi de Resolució
- Demostració automàtica de la validesa d'enunciats

Tema 3: Lògica de Primer Ordre:

- Sintaxi i Semàntica
- Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia)
- Equivalència lògica
- Modelització d'enunciats
- Substitució, Composició de substitucions i Aplicació de substitucions a expressions
- Unificador d'expressions i unificador més general
- Transformació a Formes Normals: Forma Clausal
- Principi de Resolució
- Demostració automàtica de la validesa d'enunciats

Tema 4: Programació Lògica

- Programes Lògics
- Resolució SLD
- Introducció a Prolog

Eixos metodològics de l'assignatura

Els continguts del curs s'estructuren en dos blocs. El primer presenta el sistema lògic de la lògica proposicional. El segon presenta el sistema lògic de la lògica de predicats. Per a cada sistema lògic estudiem la sintaxi del llenguatge, la semàntica del llenguatge i el procediment de prova per refutació basat en resolució. A més, per a cada sistema s'aborda la modelització de problemes i la seva resolució amb eines que implementen els corresponents procediments de prova. En aquest sentit cal dir que per a la lògica proposicional utilitzem un SAT solver i per a la lògica de predicats Prolog.

Per a cada bloc es proposa una col.lecció de problemes que l'estudiant haurà d'abordar de forma autònoma i supervisada en les sessions de problemes realitzades en Grup Gran i en les sessions de laboratori en Grup Petit.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana 1:
Tema1: Presentació de l'assignatura. Introducció a la matèria de l'assignatura: Llenguatges formals i sistemes lògics. Sintaxi, semàntica i procediments de prova. Tema 1: Introducció als Sistemes Lògics i Raonament Automàtic
Total hores presencials: 2 h (1 sessió en GG)
Total hores no presencials: 3 h

Setmanes 2-7:
Tema 2: Lògica Proposicional: • Sintaxi, Semàntica i Taules de veritat • Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia) • Equivalència lògica, Equisatisfactibilitat i Conseqüència lògica • Modelització d'enunciats • Transformació a Formes Normals: Forma Clausal • Principi de Resolució • Demostració automàtica de la validessa d'enunciats
Total hores presencials: 22 h (6 sessions GG i 5 sessions GP)
Total hores no presencials: 33 h

Descripció
Presentació de l'entorn d'usuari i dels intèrprets, simuladors i resolvedors a emprar al llarg del curs.
Total hores presencials: 2h (1 sessió en GP)
Total hores no presencials: 3h

Descripció
Descripció i organització de la primera pràctica obligatoria de curs (15% de la nota final). Setmana 6.
Total hores presencials: 2h
Total hores no presencials: 3h

Setmana 9:
Activitats d'avaluació: - Prova escrita 1 (35%) - Lliurament de la primera pràctica obligatòria (15%)
Total hores presencials: 2 h
Total hores no presencials: 3 h

Setmanes 8,10,12,13:
Tema 3: Lògica de Primer Ordre: • Sintaxi i Semàntica • Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia) • Equivalència lògica • Modelització d'enunciats • Substitució, Composició de substitucions i Aplicació de substitucions a expressions • Unificador d'expressions i unificador més general • Transformació a Formes Normals: Forma Clausal • Principi de Resolució • Demostració automàtica de la validesa d'enunciats
Total hores presencials: 18 h 0 m (5 sessions GG)
Total hores no presencials: 27 h 0 m

Descripció
Descripció i organització de la 2a pràctica obligatòria (15%).
Total hores presencials: 2 h (1 sessió GP)
Total hores no presencials: 3 h

Setmanes 14-15:
Tema 4: Programació Lògica • Programes Lògics • Resolució SLD • Introducció a Prolog
Total hores presencials: 6 h (2 sessions GG i 1 sessió GP)

Total hores no presencials: 9 h

Setmanes 16,17:
Activitats d'avaluació: - Prova escrita 2 (35%) -Lliurament de la segona pràctica obligatòria (15%).

Setmana 19:
Activitats d'avaluació: Millora de la qualificació obtinguda a la prova escrita 1 (35%) i 2 (35%). Caràcter opcional. Setmana 20.

Sistema d'avaluació

Prova escrita 1: Lògica proposicional

Objectius

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules en lògica proposicional.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a les fórmules de la lògica proposicional.

Criteris

La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 35%.

Pràctica obligatòria 1: Lògica proposicional

Objectius

- Utilitzar un SAT solver.
- Modelitzar enunciats en els llenguatges formals de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Automatització dels sistemes de prova.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Raonar sobre els procediments de prova.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica basats en els procediments de prova.
- Aplicar els sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica proposicional per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques.

Criteris

La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 15% de la nota final.

Observacions

La praàctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Prova escrita 2: Lògica de predicats

Objectius

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules de la lògica de primer ordre.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a la lògica de primer ordre.

Criteris

La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 35%.

Pràctica obligatòria 2: Lògica de predicats

Objectius

- Utilitzar l'entorn Prolog.
- Modelitzar enunciats en els llenguatges formals de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Automatització dels sistemes de prova.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Raonar sobre els procediments de prova.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica basats en els procediments de prova.
- Aplicar els sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica de primer ordre per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques.

Criteris

La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 15% de la nota final.

Observacions

La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Recuperació de les proves escrites 1 i 2 :

Criteris

Si la nota final obtinguda en l'assignatura és <5, aleshores l'estudiant pot optar a millorar/recuperar el 70% que representen les proves escrites (l'estudiant podrà triar quina part vol recuperar, o triar totes dues parts). Per optar a la recuperació l'estudiant ha d'haver realitzat satisfactòriament (nota >= 3) les dues pràctiques obligatòries i ha d'haver realitzat les dues proves escrites. La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 70%.

Bibliografia i recursos d'informació

Bàsica

- *Teresa Hortalá, Narciso Martí, Miguel Palomino, Mario Rodríguez, Rafael del Vado. Lógica matemática para informáticos. Pearson, Prentice Hall, 2008.*
- *Paniagua E., Sánchez J.L. y Martín F.: Lógica Computacional. Thomson-Paraninfo, 2003.*
- *J. Leach and M. Rodríguez-Artalejo. Lógica Matemática. Notas del Curso. Facultad deMatemáticas. Universidad Complutense, Madrid, 1992.*
- *C.L. Changand and R.C.T. Lee. Symbolic Logic and Mechanical Theorem Proving. Academic Press, Inc., 1973.*
- *J.W. Lloyd. Foundations of Logic Programming. Springer-Verlag, second edition, 1987.*
- *F. Manyà. Notes de Lògica DIEI - Universitat de Lleida, 2004.*
- *U. Schöning. Logic forComputer Scientists. Birkhäuser, Boston, 1989.*

Programació Lògica i Prolog

- Pascual Julián Iranzo and María Alpuente Frasnedo. Programación Lógica: Teoría y Práctica Pearson PrenticeHall, 2007.
- W. Clocksin and C. Mellish.Programming in Prolog. Springer-Verlag, 1981.
- I. Bratko. Prolog Programming for Artificial Intelligence (2nd. ed.). Addison-Wesley, 1990.
- Sterling y Shapiro: The Art of Prolog. MIT Press, 1994.

Bibliografia complementària

- Chang-Lee: Symbolic Logic and Mechanical Theorem Proving. Academic Press, 1973.
- Gallier, J.: Logic for Computer Science: Foundations of AutomaticTheorem Proving, 2003. (http://www.cis.upenn.edu/~jean/gbooks/logic.html)
- Genessereth: Logical Foundations of Artificial Intelligence. Genessereth and Nilsson, Morgan Kaufmann

Publishers, 1987.
- Cuena, J.: Lógica Informática TOMO II: Lógica Computacional. Publicaciones FIM, 1999.
- Tymoczko T. and Henle J.: Razón, dulce razón. Una Guía de Campo de la Lógica Moderna. Ariel, 2002.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ÀLGEBRA

Coordinació: Josep M. Miret

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ÀLGEBRA
Codi	102005
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	GGA, GGB i GEIADE
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Josep M. Miret
Horari de tutoria/lloc	Concertar cita per correu electrònic
Departament/s	Matemàtica
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	1,5 de treball autònom per cada hora de treball presencial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català, preferentment
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica i Dobre Grau en Enginyeria Informàtica i ADE
Distribució de crèdits	Josep M. Miret Biosca GEI 6 crèdits Maria Magdalena Valls Marsal GEI 6 crèdits, GEIADE 6 crèdits
Adreça electrònica professor/a (s/es)	miret@matematica.udl.cat magda@matematica.udl.cat

Professor/a (s/es)

Josep M. Miret Biosca Maria Magdalena Valls Marsal

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el 1er semestre del 1er curs de la titulació.
Correspon a la matèria "Matemàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica"

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els resultats d'aprenentatge que ha d'assolir l'estudiant en aquesta assignatura són:

- Utilitzar adequadament les operacions entre conjunts, tant per simplificar expressions com per demostrar relacions.
- Reconèixer les relacions d'equivalència i ordre (total i parcial).
- Calcular el conjunt quocient i les classes d'equivalència en un conjunt on hi ha definida una relació d'equivalència.
- Determinar els elements característics d'un conjunt ordenat.
- Distingir aplicacions injectives, exhaustives i bijectives.
- Manipular la composició d'aplicacions i aplicacions inverses.
- Aplicar el mètode d'inducció per demostrar diferents enunciats matemàtics.
- Determinar les propietats d'una estructura algebraica donada.
- Reconèixer les estructures algebraiques de grup, anell i cos.
- Manipular adequadament elements d'aritmètica modualr.
- Resoldre problemes d'equacions diofàntiques i congruències lineals.
- Emprar adequadament els teoremes d'Euler i petit de Fermat.
- Xifrar i desxifrar amb el criptosistema RSA.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorísmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica numèrica; estadística i optimització.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic

Competències estratègiques de la UdL

- Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. TEORIA DE CONJUNTS

1.Conjunts.

•Conjunts i elements. Subconjunts.

•Operacions amb conjunts.

•Àlgebra de les parts d'un conjunt.

•Particions d'un conjunt.

•Producte cartesià.

2.Relacions.

•Relacions definides en un conjunt: definicions i exemples.

•Relacions d'equivalència. Classes d'equivalència i conjunt quocient.

•Relacionsd'ordre. Elements característics.

•Representació d'un conjunt ordenat i finit mitjançant un diagrama de Hasse.

3.Aplicacions.

•Aplicacions: definicions i exemples.

•Aplicacions injectives, exhaustives i bijectives.

•Composició d'aplicacions.

•Aplicació inversa.

4.Inducció i numerabilitat

•Principi d'inducció.

•Conjunts infinits i conjunts numerables.

II. ESTRUCTURES ALGEBRAIQUES i ARITMÈTICA

5.Lleis de composició. Estructures algebraiques

•Llei de composició interna. Propietats.

•Estructura de grup: definició, propietats i exemples.

•Estructures d'anell i cos: definició, propietats i exemples.

6.Enters.

•Divisió entera. Divisor i múltiple.

•Màxim comú divisor. Algorisme d'Euclides. Identitat de Bezout.

•Equacions diofàntiques lineals.

•Nombres primers. Teorema fonamental de l'aritmètica.

•Congruències: definició i exemples. Classes de congruències.Congruències lineals.

•Teorema xinès de les restes.

•Teorema petit de Fermat. Teorema d'Euler.

•Aplicacions a la criptografia: Criptosistema RSA.

Eixos metodològics de l'assignatura

Alternarem classes de teoria amb classes de problemes. Les classes de teoria aporten els conceptes bàsics de l'assignatura, tot incorporant exemples il.lustratius que en faciliten la comprensió.

En les classes de problemes es combinen la resolució conjunta a la pissarra, amb la resolució individual i en grup dels estudiants en la mateixa aula. Alguns dels problemes proposats els resolen els estudiants a la pissarra o els entreguen per a ser corregits.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Indiquem les hores estimades de teoria i problemes per cadascun dels temes de l'assignatura

Tema	Teoria Aula	Problemes aula	Estudi personal
1	5	3	12
2	4	4	12
3	3	3	9
4	2	2	6
5	5	6	15
6	6	6	18

Sistema d'avaluació

Les proves escrites planificades són:

- C1 - Control 1:
  - Tema 1.
  - Entre la setmana 3 i 5.
  - Puntuació: 1 punt
- P1 - Parcial 1:

    - Temes 1, 2, 3
    - Setmana 9
    - Puntuació: 4 punts
- C2 - Control 2:
    - Tema 4.
    - Entre la setmana 12 i 14
    - Puntuació: 1punt
- P2 - Parcial 2:
    - Temes 4, 5 i 6
    - Setmanes 16 i 17
    - Puntuació 4 punts.

Per calcular la nota final, es necessita obtenir les notes mínimes següents: P1 >= 1 punt i P2 >= 1 punt.

Es pot obtenir 1 punt addicional AD de la nota pels següents conceptes:

- Participació a l'aula: 0.5 punts
- Activitats addicionals: 0.5 punts (lectura de llibre o assistència a conferències i exposicions relacionades amb les matemàtiques).

Aleshores, la nota final s'obtindrà com: NotaFinal = C1 + P1 + C2 + P2 + AD

Aquell estudiant que la nota final sigui inferior a 5 o no hagi obtingut les notes mínimes en algun dels parcials, podrà presentar-se a la recuperació de P1 o P2, o a tots dos.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres de problemes

ALSINA, M; BUSQUÉ, C; VENTURA, E. Problemes d' Àlgebra. Servei de Publicacions de l'U.A.B., 1990.

BIJEDIC, N; GIMBERT, J; MIRET,J.M; VALLS, M. Elements of Discrete Mathematical Structures for ComputerScience. Univerzittska knjiga Mostar, 2007.

ESPADA, E. Problemas resueltos de Álgebra (Vol I,II). EDUNSA, 1989.

GIMBERT, J; HERNÁNDEZ, X; LÓPEZ, N; MIRET, J.M; MORENO, R; VALLS, M. CursPràctic d'Àlgebra per a Informàtics, Col.lecció Eines. Edicions de la Universitat de Lleida,2004.

Llibres de teoria

ANTON, H. Introducción al Álgebra Lineal. Ed. Limusa, 3a. edició, 1990.

CASTELLET, M; LLERENA, I. Àlgebra Lineal i Geometria. Manuals de la Universitat Autònomade Barcelona, 1979.

CHILDS, L. A Concrete Introduction to HigherAlgebra. Springer, 1a. edició, 1979.

STANAT, D.F.; McALLISTER, D.F. DiscreteMathematics in Computer Science, Prentice-Hall, 1a. Edició.

Lectura recomanada

SINGH, S. Los códigos secretos. Ed. Debate, 2000.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTADÍSTICA I OPTIMITZACIÓ

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTADÍSTICA I OPTIMITZACIÓ
Codi	102006
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	9
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Demanar per correu electrònic.
Departament/s	Matemàtica
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català, castellà.
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Nacho Lopez Lorenzo 4.5 Josep M. Miret Biosca 4.5 Jordi Pujolàs Boix 4.5 Francisco Sebé Feixas 4.5
Adreça electrònica professor/a (s/es)	nlopez@matematica.udl.cat miret@matematica.udl.cat jpujolas@matematica.udl.cat fsebe@matematica.udl.cat

Professor/a (s/es)

Nacho Lopez Lorenzo Josep M. Miret Biosca Jordi Pujolàs Boix Francisco Sebé Feixas

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el 2on semestre del 1er curs de la titulació.
Correspon a la Matèria "Matemàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els resultats d'aprenentatge que ha d'assolir l'estudiant en aquesta asssignatura són:

- Utilitzar adequadament les operacions amb matrius.
- Calcular determinants de matrius quadrades de qualsevol ordre.
- Resoldre sistemes d'equacions lineals.
- Manipular equacions i inequacions amb nombres reals.
- Conèixer les representacions binòmica, cartesiana i polar dels nombres complexos.
- Calcular les derivades d'una funció d'una variable i les derivades parcials d'una funció de més d'una variable.
- Determinar i caracteritzar els extrems d'una funció.
- Emprar adequadament els mètodes d'integració per canvi de variable i per parts.
- Distingir el tipus de característica que representa un conjunt de dades.
- Calcular els valors més representatius d'un conjunt de dades.
- Aplicar el model de regressió lineal per relacionar dades de característiques numèriques.
- Manipular adequadament les operacions entre esdeveniments.
- Aplicar el teorema de la probabilitat total i de Bayes.
- Distingir entre variables aleatòries discretes i contínues.
- Calcular l'esperança i la variància de variables aleatòries.
- Determinar probabilitats a partir de les funcions de densitat i distribució.
- Aplicar criteris per a determinar la convergència d'una sèrie numèrica.
- Utilitzar mètodes numèrics per a la integració i resolució de sistemes d'equacions.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorísmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica numèrica; estadística i optimització.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències estratègiques de la UdL

- Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Part I. Optimització

Tema 1. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals.

- Operacions amb matrius.
- Matrius invertibles.
- Matrius equivalents i rang d'una matriu.
- Definició de determinant. Propietats i càlcul efectiu.
- Formulació matricial de sistemes d'equacions lineals.
- Teorema de Rouché-Frobenius.
- Mètode de Gauss.

Tema 2. Nombres real i complexos.

- Nombres reals: valor absolut.
- Representacions dels nombres complexos.
- Operacions amb nombres complexos.
- Arrels n-èsimes.

Tema 3. Derivació i optimització.

- Derivada d'una funció en un punt.
- Interpretació geomètrica.
- Propietats de la derivada.
- Derivades de funcions elementals.
- Optimització en una variable.
- Derivades parcials, la matriu Hessiana.
- Optimització en més d'una variable.

Tema 4. Sucessions i sèries numèriques.

- Successions. Límits i convergència.
- Operacions amb successions. Indeterminacions.
- Sèries numèriques. Convergència.
- Sèries geomètriques.

Part II. Estadística

Tema 5. Anàlisi de dades univariant.

- Característiques qualitatives i numèriques.
- Valors representatius.
- Representacions gràfiques.

Tema 6. Probabilitat.

- Operacions amb conjunts.
- Experiment aleatori. Esdeveniments.
- Concepte de probabilitat.
- Probabilitat condicionada.
- Teoremes de la probabilitat total i de Bayes.

Tema 7. Variables aleatòries unidimensionals.

- Variables aleatòries discretes.
- Esperança i variància.
- Distribució uniforme discreta.
- Distribució de Bernouilli i Binomial.
- Distribució de Poisson.
- Distribució geomètrica o de Pascal.
- Fonaments de càlcul integral.
- Variables contínues.
- Funció de densitat.
- Moments: esperança i variància.
- Distribució uniforme.
- Distribució exponencial.
- Distribució normal.

Tema 8. Regressió lineal i correlació.

- Relació entre dues variables aleatòries numèriques.
- Coeficient de correlació lineal.
- Model lineal de regressió.

Eixos metodològics de l'assignatura

S'alternen classes de teoria amb classes de problemes. Les classes de teoria aporten els conceptes bàsics de l'assignatura, tot incorporant exemples il.lustratius que en faciliten la comprensió. En les classes de problemes es combinen la resolució conjunta a la pissarra amb la resolució individual i en grup dels estudiants en la mateixa aula. Es dedicaran algunes sessions a la utilització del programari estadístic R.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Indiquem les hores estimades de teoria i problemes per cadascun dels temes de l'assignatura

Tema	Teoria Aula	Problemes aula	Estudi personal
1	8	6	21
2	6	4	15
3	10	6	24
4	4	2	9
5	4	4	12
6	4	4	9
7	10	8	27

Tema	Teoria Aula	Problemes aula	Estudi personal
8	3	3	9

Sistema d'avaluació

L'avaluació es basarà en els següents ítems:

* prova escrita dels temes 1,2,5,6 (4 punts)

* prova escrita dels temes 3,4,7,8 (4 punts)

* activitat de control (1 punt)

* prova pràctica (1 punt)

En cadascuna de les proves de 4 punts cal treure com a mínim 1 punt.

Es pot obtenir 0.5 punts addicionals per la participació a classe.

Bibliografia i recursos d'informació

Bàsica

Optimització:

•Aguiló, F., Boadas, J. y otros. Temes Clau de Càlcul. Edicions de la UPC,Barcelona, 1991.

•Cardona, M.,Grau, M., Hernández, X., Miret, J., Moreno, R. i Pujolàs, J. Quadern de Càlcul (resums i problemes). Quaderns EPS-80.

•Demidovich, B.P. 5000 Problemas de análisis matemático. Madrid, Paraninfo, 1989.

•Garcia, F. y Gutiérrez, A. Cálculo infinitesimal-II. Tomos 1 y 2. Pirámide, 1985.

•Granero, F. Ejercicios y problemas de Cálculo, 2 vols. Ed. Tébar Flores, Madrid, 1991.

•Gimbert, J., Hernández, X., López, N., Miret, J., Moreno, R, i Valls, M. Curs Pràctic d'Àlgebra per a Informàtics, Col.lecció Eines. Edicions de la Universitat de Lleida, 2004.

•Tébar, E. Problemas de cálculo infinitesimal, 2 vols. Ed. Tébar Flores, Madrid, 1987.

Estadística:

•Casas, J., García, C., Rivera, L. y Zamora, A. Problemas de Estadística descriptiva, probabilidad y inferencia. Pirámide, 1998.

•Colomer, M.A. y Latorre, R. Curs d'estadística. Problemes. Edicions de la Universitat de Lleida, 1999.

•Peña, D. Fundamentos de estadística. Alianza editorial, 2001.

•Spiegel M. R., Schiller, J. and Srinivasan R. A. Probabilidad y estadística. McGrawHill. 3ª edición. 2009.

Complementària

•Gentle, J. Random number generation and Monte Carlo methods.Springer, 1998.

•Gnedenko, B. Teoria de las probabilidades. Ed. Rubiños, 1995.

•Ortega, J.M. Introducció a l'anàlisi matemàtica. Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 1990.

• Spivak, M. Calculus. Reverté. Barcelona, 1989.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MATEMÀTICA DISCRETA

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	MATEMÀTICA DISCRETA
Codi	102007
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Departament/s	Matemàtica
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català, castellà.
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Adreça electrònica professor/a (s/es)	nlopez@matematica.udl.cat

Professor/a (s/es)

Nacho Lopez Lorenzo

Informació complementària de l'assignatura

La Matemàtica Discreta estudia els anomenats objectes discrets, els quals estan formats per un nombre finit o numerable d'elements. En matemàtiques, el terme discret, en contraposició a continu, significa que està constituït per elements “ben separats entre si”. Entre els objectes discrets hi trobem els nombres enters i les estructures algebraiques discretes, tractades en l'assignatura d'Àlgebra, així com els objectes combinatoris i els grafs, els quals us presentarem en aquesta assignatura de Matemàtica Discreta. Cal dir que hi ha molts altres temes de Matemàtica Discreta com, per exemple, els codis, la criptografia i les màquines d'estats finits, els quals apareixen en d'altres matèries del grau d'Enginyeria Informàtica. El motiu de la seva inclusió en aquests estudis rau en les moltes aplicacions que tenen en la Informàtica, ja que precisament els ordinadors guarden i manipulen la informació de manera discreta (“mitjançant seqüències de zeros i uns”). El programa que us presentem consta d'un apropament a la Teoria de Grafs i d'una introducció a la Combinatòria Enumerativa.
L'assignatura s'impartirà al llarg del 1er. quatrimestre amb quatre hores a la setmana: començant amb la part de Teoria de Grafs i continuant amb la part de Combinatòria Enumerativa.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Utilitza la representació d'un graf més adient en cada problema.

Reconeix quines situacions poden modelitzar-se mitjançant grafs.

Determina si dos grafs d'ordre petit són isomorfs entre si.

Distingeix entre les dues estratègies bàsiques de cerca (per fondària prioritària i per amplada prioritària) i aplica la més adient en cada cas.

Determina si un graf és connex i, en cas afirmatiu, analitza el seu grau de connectivitat.

Calcula els paràmetres mètrics bàsics d'un graf: distàncies, excentricitats, radi i diàmetre.

Aplica l'algorisme de Dijkstra per calcular distàncies i camins mínims en un graf ponderat.

Identifica quines situacions corresponen a la cerca d'un recorregut eulerià i quines altres a un recorregut hamiltonià.

Demostra si un graf és eulerià i, en cas afirmatiu, troba un circuit eulerià del mateix.

Analitza el caràcter hamiltonià d'un graf.

Identifica els arbres i enumera les seves propietats bàsiques.

Representa, mitjançant un arbre binari, l'esquema de cerca dicotòmica i la construcció d' un codi binari lliure de prefixos.

Reconeix en quines situacions es requereix l'acoloriment (òptim) d'un graf.

Avalúa l'eficiència dels diferents algorismes bàsics sobre grafs.

Coneix els principis elementals d'enumeració combinatòrica.

Competències significatives

Relació de les Competències Estratègiques de la UdL segons el Pla Director de la Docència aprovat pel Consell de Govern de la UdL del 10 de Julio de 2007.

- CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Competències transversals aprovades per la Comissió Plenària dels Graus d'Enginyeria Industrial, Enginyeria Informàtica i Enginyeria de l'Edificació, reunida el 16 de Juny de 2008.

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències específiques que els estudiants han d'adquirir en el grau en Enginyeria Informàtica d'acord al Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre

- GII-FB1. Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica
- GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. APROPAMENT A LA TEORIA DE GRAFS

1. Grafs: conceptes bàsics.

1.0 Els grafs com a models matemàtics: exemples històrics i aplicacions actuals.

1.1 Definició de graf.

1.2 Grau d'un vèrtex. Lema de les encaixades de mans.

1.3 Representació d'un graf.

1.4 Isomorfisme de grafs.

1.5 Exemples importants de grafs.

1.6 Operacions amb grafs.

1.7 Grafs dirigits.

2. Connexió i distàncies.

2.1 Recorreguts en un graf.

2.2 Grafs connexos: definició ipropietats.

2.3 Test de connexió basat en l'estratègia DFS.

2.4 Distàncies en un graf: excentricitat d'un vèrtex i diàmetre.

2.5 Algorismes per al còmput de distàncies: BFS, Dijkstra.

2.6 Connectivitat

3. Grafs eulerians i grafs hamiltonians.

3.1 Grafs eulerians: definició i caracterització.

3.2 Construcció d'un circuit eulerià: algorisme de Hierholzer i algorisme de Fleury.

3.3 Grafs hamiltonians: definició, condicions necessàries i condicions suficients.

4. Arbres.

4.1 Definició i propietats bàsiques.

4.2 Arbres generadors: definició i estratègies de construcció.

4.3 Arbre generador de pes mínim: algorisme de Kruskal.

5. Breu introducció a d'altres temes sobre grafs.

5.1 Planaritat.

5.2 Coloració.

II. INTRODUCCIÓ A LA COMBINATÒRIA ENUMERATIVA

6. Principis i objectes combinatoris bàsics.

6.0 Introducció.

6.1 Principis bàsics d'enumeració.

6.2 Seleccions ordenades: permutacions.

6.3 Seleccions no ordenades: combinacions.

6.4 Coeficients binomials.

6.5 Principi d'inclusió-exclusió.

Eixos metodològics de l'assignatura

El programa que us presentem consta d'un apropament a la Teoria de Grafs i d'una introducció a la Combinatòria Enumerativa. L'assignatura s'impartirà al llarg del 1er. quadrimestre amb quatre hores a la setmana: començant amb la part de Teoria de Grafs i continuant amb la part de Combinatòria Enumerativa. La teoria i els problemes s'aniran presentant a les classes sense distingir entre grup gran i grups mitjans. Algunes hores de grups mitjans es dedicaran a que l'alumne resolgui per si mateix problemes a classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmana)	Activitat	Descripció		
Setmanes 1-8	Lliçons magistrals i exercicis	Continguts dels Temes 1,2,3 i 4.1,4.2		
Setmana 4	Prova d'avaluació	Entrega d'un exercici.		
Setmana 9	Prova d'avaluació	Examen escrit, Temes 1,2,3 i 4.1,4.2		
Setmanes 10-16	Lliçons magistrals i exercicis	Continguts de la resta de temes.		
Setmana 14	Prova d'avaluació	Entrega d'un exercici.		
Setmanes 17-18	Prova d'avaluació	Examen escrit de la resta de temes		
Setmana 20	Recuperació	Examen escrit		

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es basarà en els següents punts:

- Primera prova parcial (setmana 9), valorada en 4 punts, on s'avaluarà els continguts dels temes 1,2,3 i 4.1,4.2.
- Segona prova parcial (setmana 17-18), valorada en 4 punts, on s'avaluarà els continguts de la resta de temes (incloent-hi les nocions i resultats bàsics dels temes anteriors).
- La realització de dos exercicis a classe abans del primer i segon parcial respectivament, cadascun valorat en 1 punt, relacionada amb algun dels aspectes tractats durant el curs.
- Hi haurà un examen de recuperació valorat en 10 punts per als alumnes que no superin la qualificació de 5 amb la suma de les notes dels apartats anteriors.

Bibliografia i recursos d'informació

Material relatiu a la part de Combinatòria:

- Gimbert, J., Moreno R., Valls M., Notes sobre Combinatòria, Quadern EUP núm. 36, 2002.

Material relatiu a la part de Grafs:

- Gimbert, J., Moreno, R., Ribó, J.M., Valls, M., Apropament a la Teoria de Grafs i als seus Algorismes, Edicions de la UdL, 1998.

Recull d'exàmens:

- Gimbert, J., López, N., Moreno, R., Valls, M., Recull d'Exàmens de Matemàtica

Bibliografia bàsica

LLIBRES DE TEORIA (amb enunciats de problemes)

- Anderson, I., Introducción a la Combinatoria. Vicens Vives, 1993.
- Brunat, J.M., Combinatòria i Teoria de Grafs. Edicions UPC, 1996.
- Biggs, N., Matemàtica Discreta. Vicens Vives, 1993.
- Comellas, F., Fàbrega, J., Sànchez, A., Serra, O., Matemàtica Discreta. Edicions UPC, 1994

LLIBRES DE PROBLEMES RESOLTS

- Bijedi, N., Gimbert J., Miret J.M., Valls M., Elements of Discrete Mathematical Structures for Computer Science, Univerzitetska knjiga Mostar and Edicions de la UdL, 2007.
- García, F., Hernández, G., Nevot, A., Problemas resueltos de Matemática Discreta. Thomson, 2003.
- Trias, J., Matemàtica Discreta. Problemes resolts. Edicions UPC, 2001.
- Daniel A. Marcus, Combinatorics: A problem oriented approach. The mathematical asociations of america, 1998.

Bibliografia complementària

- Aldous, J.M., Wilson, R.J., Graphs and Applications: An introductory Approach. Springer, 2000.
- Basart, J.M., Grafs: Fonaments i Algorismes. Servei de Publicacions de la UAB, 1994.
- Chartrand, G., Lesniak, L., Graphs and Digraphs, third edition. Wadsworth and Brooks/Cole, 1996.
- Grimaldi, R.P., Matemática Discreta y Combinatoria. Addison Wesley Iberoamericana, tercera edición, 1997.
- Rosen, K., Matemática Discreta y sus Aplicaciones, quinta edición. McGraw- Hill, 2004.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FÍSICA

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	FÍSICA
Codi	102008
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Es recomana enviar correu directe als professors per a fixar hora concreta de mutu acord. Si us plau, indiqueu sempre a la capçalera del missatge: GEI Física
Departament/s	Medi Ambient i Ciències del Sòl
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Miquel Carrera 12 Francesc Perelló 3
Adreça electrònica professor/a (s/es)	mcarrera@macs.udl.cat fperello@macs.udl.cat

Professor/a (s/es)

Miquel Carrera: GG, GM-GEIADE, GM2, GM3 Francesc Perelló: GM1

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que es cursa en el primer semestre del primer curs de la titulació.
Correspon a la Matèria "Física" del Mòdul "Formació Bàsica".

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'assignatura té com a objectiu fonamental la introducció dels principis i lleis bàsiques de la Física que han de permetre una millor comprensió del funcionament de les tecnologies vinculades a la informàtica.

Per aquest motiu, el programa té com a objectius específics:

- La comprensió i aplicació dels principis bàsics de l'electromagnetisme, relacionats amb els conceptes de camp elèctric i camp magnètic.
- Descripció d'una ona electromagnètica i comprensió dels paràmetres que la identifiquen i que determinen les seves característiques de propagació.
- La introducció de les tècniques bàsiques per a l'anàlisi de circuits elèctrics

Vegeu també l'apartat de "Competències" per a tenir una visió global del context en el que se situen aquests objectius.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB2. Comprensió i domini dels conceptes bàsics de camps i ones i electromagnetisme, teoria de circuits elèctrics, circuits electrònics, principi físic dels semiconductors i famílies lògiques, dispositius electrònics i fotònics, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Competències transversals de la titulació

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
- EPS6. Capacitat d'anàlisi i sintesi.
- EPS8. Capacitat de planificació i organització del treball personal.

Continguts fonamentals de l'assignatura

0. Sistemes de mesura i unitats

1. Camp elèctric. Potencial elèctric.

1.1. Camp elèctric

Càrrega elèctrica. Llei de Coulomb

Camp elèctric: càrregues puntuals i distribucions contínues de càrrega

Fluxe del camp elèctric. Llei de Gauss

Conductors en equilibri electrostàtic. Propietats

1.2. Potencial elèctric

Energia potencial electrostàtica i potencial elèctric

Potencial en un sistema de càrregues puntuals

Potencial en distribucions contínues de càrrega

Propietats del potencial en un conductor en equilibri electrostàtic

2. Condensadors.

Capacitat

Energia emmagatzemada en un condensador. Densitat d'energia

Agrupacions de condensadors

Condensadors amb dielèctric

3. Camp magnètic. Forces magnètiques. Fonts del camp magnètic.

3.1. Força exercida per un camp magnètic

Càrrega mòbil puntual

Conductor rectilini dins un camp magnètic uniforme

Força de Lorentz

3.2. Generació de camp magnètic

Camp creat per càrregues puntuals

Camp creat per corrents: llei de Biot-Savart

3.3. Llei d'Ampere. Aplicacions

4. Inducció electromagnètica.

Fluxe del camp magnètic

Fenòmens d'inducció: llei de Faraday-Lenz

Exemples d'aplicació de la llei Faraday-Lenz

Energia magnètica. Densitat d'energia

5. Anàlisi de circuits (I)

5.1.Electrocinètica. Conceptes bàsics

5.2. Circuits resistius. Propietats

5.3.Tècniques generals d’anàlisi de circuits

Mètode de tensions de node

Mètode de corrents de xarxa

6. Anàlisi de circuits (II): Circuits de corrent altern sinusoïdal

6.1. Elements R,L,C encircuits CA

6.2. Circuit sèrieR-L-C amb generador

6.3. Llei d'Ohm en CA (lleid'Ohm generalitzada)

6.4.Agrupació d'impedàncies en sèrie i paral.lel

6.5.Potència en un circuit CA

6.6.Aplicació de la llei d'Ohm en CA

7.Ones

7.1.Moviment ondulatori harmònic. Característiques generals.

7.2.Ones electromagnètiques harmòniques

7.3. Propietats de propagació de la llum. Aplicacions.

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura es fa en base a 3 accions:

1) Classes GG

Exposició dels conceptes, principis i relacions fonamentals de cada tema

Plantejament d'exemples que il.lustren la seva aplicació

2) Classes en grup GM

Discussió i resolució de problemes i aplicacions relacionats amb els conceptes de cada tema

Es treballen bàsicament els problemes proposats en la col.lecció de problemes

3) Pràctiques de laboratori

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Planificació orientativa del desenvolupament de l'assignatura:

Setmana	Temes/Activitats
1	Presentació Tema 1 **Pràctica 1**
2	Tema 1
3	Tema 1

4	Tema 1 Tema 2
5	Tema 2 Tema 3
7	Tema 3 **Pràctica 2**
8	Tema 4 **Avaluació PA4**
9	**Avaluació PA1**
10	Tema 5
11	Tema 5
12	Tema 5 Tema 6 **Pràctica 3**
13	Tema 6
14	Tema 7 **Avaluació: presentació informe pràctiques**
15	Tema 7
16	**Avaluació PA2**
17	
18	setmana de tutories
19	Avaluació: Recuperació

Sistema d'avaluació

I. Activitats que constitueixen l'avaluació continuada al llarg del quadrimestre :

- <u>Activitats d'avaluació obligatòries</u>

Són activitats **obligatòries** per a poder superar l'assignatura mitjançant el procés d'avaluació continuada. Quan l'alumne/a no hagi fet alguna/es de les 3 activitats obligatòries (PA1, PA2, PA3) obtindrà una nota final màxima de 3,5 punts, independentment que l'aplicació dels percentatges pugui donar un altre resultat superior. Per tant, haurà de presentar-se a la Recuperació.

1) PA1: **Examen 1r Parcial**, Setmana 9

Contingut: temes 1,2,3,4

Percentatge: 30 %

2) PA2: **Examen 2n Parcial**, Setmana 16-17

Contingut: temes 5,6,7

Percentatge: 45 %

3) PA3: **Pràctiques**

Suposen:

a) Assistència a 3 sessions de laboratori (setmanes 1, 7, 12)

Advertència: en tractar-se de pràctiques de laboratori, NO existeix la possibilitat de recuperar-les. Qualsevol incidència que afecti l'assistència a la sessió programada i no hagi estat comunicada puntualment al professor corresponent NO serà atesa.

b) Presentació d'un informe de pràctiques (es fixarà la data, setmana 14)

Percentatge: 15 %

- Activitat d'avaluació no obligatòria

PA4: **Autoavaluació web** (setmana 8-9, a concretar)

Contingut: temes 1,3,4

Percentatge: 10 %

II. Recuperació

PA5 **Examen de recuperació**, Setmana 19

Contingut: tots els temes

Criteris de valoració:

a) Aquells/es alumnes que facin l'examen de recuperació obtindran una qualificació final que vindrà donada per:

80 % Recuperació PA5

15 % Pràctiques PA3

5 % Autoavaluació web PA4

b) Havent fet examen de recuperació, i sense haver fet les **Pràctiques PA3**, la qualificació final màxima que constarà en acta serà de 4, independentment que l'aplicació dels percentatges indicats en (a) pugui donar un altre resultat superior.

III. Convalidació de pràctiques

- Els/les alumnes que hagin aprovat les pràctiques el curs passat 13-14 convaliden les pràctiques i mantindran la nota de pràctiques per aquest curs, sempre que haguessin tingut una qualificació final a l'assignatura distinta de No Presentat.

- Les pràctiques aprovades en cursos anteriors al 13-14 no es convaliden. Cal tornar-les a fer.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos

Col.lecció de problemes

Guia de pràctiques de laboratori

Portal web interactiu d'Electromagnetisme MACS-UdL:

http://sedna.udl.cat:8080/opemcms7/opencms/fisica

Portal web orientat a l'autoavaluació:

http://sedna.udl.cat:8080/InnovaCampus/

Bibliografia:

(*)TIPLER,P.A, MOSCA, G. *Física para la Ciencia y la Tecnología (6ª ed.).* Vol.II de l'edició en 3 volums(ISBN-978-84-291-4430-7), Ed. Reverté, Barcelona, 2010.

(*) Edicions anteriors d'aquesta obra són igualment vàlides, per exemple:

TIPLER, P.A. *Física.* Vol.II. Traducció alcatalà de la 3a edició original. Ed. Reverté, 1994.

TIPLER, P.A. *Física.* Vol.II.Traducció al castellà de la 4a edició original. Ed. Reverté, 1999.

SERWAY,R.A. *Electricidad y Magnetismo*. 4ª edición. Mc.Graw-Hill, 1999.

SEARS, F.W., ZEMANSKY, M.W., YOUNG, H.D., FREEDMAN,R.A. *Física* Vol. 2. Novena edición. Addison-Wesley Longman, 1999.

GETTYS, W.E., KELLER, F.S., SKOVE, M.J. *FísicaClàsica y Moderna*. Mc. Graw-Hill, 1991.

ALONSO, M., FINN, E.J. *Física*. Addison-WesleyIberoamericana, 1995.

LEA, S.M., BURKE, J.R. *Física 2, la naturaleza delas cosas* . Paraninfo, 2001.

GARCIA, N., DAMASK, A.C. *Physics for computerscience students*. Springer-Verlag, 1991.

IRWIN, J. D. *Análisis básico de circuitos enIngeniería* . Prentice-Hall, 1997. (5ª ed.)

GONZÁLEZ, F.A. *La Física en Problemas*. Ed. Tébar,2000

RAMOS, A., RIVAS, J.M., JIMÉNEZ, M.A. *Ejercicios deElectricidad.* Ed.Tébar Flores. Madrid.

BUECHE, F.J., *Física General* (9ª ed.). McGraw-Hill, 2001.

GARCIA, J. *Problemas de Física*. Ed. Eunibar.

MARTÍNEZ, M., GONZÁLEZ, F.A. *Problemas de FísicaGeneral*. Ed. Tébar Flores, Madrid, 1978.

BURBANO DE ERCILLA, S.,BURBANO GARCÍA, E., GRACIA MUÑOZ, C. *Problemas de Física General* (26ªed.). Mira Editores, Zaragoza, 1994.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURES DE DADES

Coordinació: Josep Maria Ribó

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRUCTURES DE DADES
Codi	102010
Semestre d'impartició	1
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	5 (GG, GM-GEIADE, GM1, GM2, GM3)
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Josep Maria Ribó
Horari de tutoria/lloc	A concertar per correu electrònic.
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Activitats presencials (40%) Treball autònom (60%)
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA
Distribució de crèdits	Josep M. Ribo (GG, GM-GEIADE, 6) Sergio Sayago (GM1, GM2, GM3, 9)
Adreça electrònica professor/a (s/es)	josepma@diei.udl.cat sergio.sayago@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Josep M. Ribo Sergio Sayago

Informació complementària de l'assignatura

Per tenir èxit a l'assignatura d'Estructures de dades resulta interessant tenir algun dels atributs següents: Sentir un cert entusiasme per la programació i per la resolució de problemes vistos com a reptes intel.lecutals. Tenir gana. No conformar-se amb un aprovat. Voler un excel.lent i treballar CADA DIA per aconseguir-lo (n'hi ha per a tots). Afrontar els problemes i les pràctiques des del primer moment en què es publiquin. No esperar al darrer dia.

Els requisits previs necessaris per cursar l'assignatura són un nivell mitjà de programació, coneixement del llenguatge de programació Java i estar familiaritzat amb la programació orientada a objectes.

L'assignatura d'Estructures de dades s'ubica al tercer quadrimestre del grau en E. Informàtica.
És la continuació natural de Programació 2, perquè aprofundeix en la disciplina de la programació i, especialment, en el paradigma de la Programació Orientada a Objectes (POO).

*Complementa Matemàtica discreta (també del tercer semestre) perquè un dels seus objectius és arribar a implementar un dels objectes que es descriuen teòricament a aquesta assignatura: els grafs

*Complementa també Algoritmes i complexitat perquè descriu algoritmes associats a estructures de dades i discuteix la seva eficiència.

*Dóna eines que seran usades a les assignatures de Bases de dades i Enginyeria de software (en quadrimestres posteriors). En particular, Estructures de dades descriu algunes implementacions d'índexos i de fitxers directes que s'usaran a Bases de dades i també presenta el paradigma de la POO i algun patró de disseny, aspectes en els quals s'aprofundirà a Enginyeria de software.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Decideix quina implementació de llistes és més adient per a una situació concreta
- Implementa una classe llista amb encadenaments
- Decideix quina implementació de taula és més convenient en una situació concreta
- Implementa una taula de hash obert
- Implementa una taula de hash tancat (secundari)
- Dissenya classes que combinen vàries estructures de dades
- Dissenya algoritmes recursius per a arbres
- Dissenya una classe graf
- Dissenya jerarquies de classes polimòrfiques i usant tipus genèrics com a paràmetres.
- Coneix el sentit del software lliure i, particularment, els projectes OpenStreetMap i OpenJDK
- Dissenya classes amb excepcions. Captura i tracta excepcions.
- Dissenya una classe graf
- Aplica la notació "O" per tal de discutir el cost d'un algoritme.
- Coneix el cost dels algoritmes principals que s'apliquen a llistes, taules i arbres.
- Dissenya algorismes recursius per a arbres.

Competències significatives

EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

GII-CRI6. Coneixement i aplicació dels procediments algorítmics bàsics de les tecnologies informàtiques per dissenyar solucions a problemes, analitzant la idoneïtat i complexitat dels algorismes proposats.

GII-CRI7. Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.

GII-CRI8. Capacitat per analitzar, dissenyar, construir i mantenir aplicacions de forma robusta, segura i eficient, triant el paradigma i els llenguatges de programació més adequats.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Preliminars: El paradigma de la Programació Orientada a Objectes (POO)

    1.1 Excepcions

    1.2 Generalitzacions, herència i polimorfisme

    1.3 Tipus genèrics

2. Estructures de dades d'accés seqüèncial: les llistes

    2.1 Què són els contenidors de dades?

    2.2 Els contenidors de la Java Collection Framework

    2.3 Iterables i iteradors. Especificació i ús

    2.4 Col.leccions. Especificació i ús

    2.5 Llistes. Especificació.

    2.6 Llistes. Implementacions.

    2.7 Llistes implementades amb enllaços: LinkedList<T>

3. Estructures de dades arborescents

    3.1 Els arbres a vista d'ocell. Definicions, notació, propietats i recorreguts.

    3.2 Arbres binaris. Especificació.

    3.3 Arbres binaris. Implementació.

4. Estructures de dades d'accés directe: les taules

    4.1 Què són les taules?

    4.2 Especificació de les taules

    4.3 Estratègies d'implementació de les taules

    4.4 Taules implementades amb funcions de dispersió (les taules de hash)

        ->El hash a vista d'ocell

        ->Hash obert. Implementació de HashMap<K,V>

    4.5 Taules implementades amb arbres binaris de cerca

    4.6 Taules implementades amb arbres B.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes de teoria (2 h. per setmana): Classe magistral amb participació dels estudiants

- Classes de laboratori (2 h. per setmana): En general, es desenvoluparan de la manera següent:
    - Una hora de problemes resolts pel professor.
    - Una hora de laboratori amb problemes que resoldran els estudiants amb la supervisió del professor.
    - Algunes classes de laboratori estan orientades al projecte XPR. En aquelles classes, s'explica un capítol del projecte i es comença a treballar.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

- Teoria i problemes:
    - Tema 1: Setmanes 1 a 3
    - Tema 2: Setmanes 4 a 7
    - Tema 3: Setmanes 7 a 11
    - Tema 4: Setmanes 12 a 15
- Projecte CopRobber:
    - Capítols 1, 2 i 3: Lliurament: setmana 7
    - Capítol 4: Lliurament: setmana 12
    - Capítol 5: Lliurament: Durant festes de Nadal
    - Capítol 6: Lliurament: setmana 18

Sistema d'avaluació

L'avaluació es compon de les activitats següents (les dates no són oficials, tot i que mirarem de mantenir-les):

- Examen parcial Novembre: Temes 1, 2, 3.1. 25% nota final.
- Examen parcial Gener: Temes 3 i 4. 25% nota final.
- Projecte de programació: 25% nota final.
- Laboratori de problemes. Problemes fets a les hores de laboratori que es lliuraran durant el curs. 15% de la nota final.
- Nota de participació. 10% de la nota final.

Consideracions addicionals sobre l'avaluació

- La setmana de recuperacions es podran recuperar els exàmens parcials 1 i 2 i també qualsevol part del projecte de programació que no hagi estat lliurada durant el curs o que hagi estat considerada incorrecta pels professors.
- Les parts del projecte de programació que es lliurin fora de termini (particularment, durant la setmana de recuperacions) tindran una penalització en la seva avaluació.
- La nota mínima que cal obtenir als parcials 1 i 2 per tal de poder aprovar l'assignatura sense haver-los de repetir la setmana de recuperacions és 4. El professor podrà establir excepcions a aquesta regla si la progressió positiva d'un estudiant així ho suggereix.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica:

- William Collins: Data Structures and the Java Collections Framework ISBN: 978-0-470-48267-4
- Adam Drozdek: Data Structures and Algorithms in Java [Paperback] ISBN: 981-4239-23-2
- Mark Guzdial, Barbara Ericson: Problem Solving with Data Structures Using Java: A Multimedia Approach. Prentice Hall
- Mark A. Weiss: Data Structures and Problem Solving Using Java (3a o 4a edició. Preferiblement, 4a).Addison Wesley. ISBN: 9780321541406

Bibliografia complementària:

- Roberts, Eric S.: The Art & science of Java : an introduction to computer science / Eric S. Roberts Pearson/Addison Wesley, cop. 2008. ISBN: 0321486129 (Per repassar els aspectes fonamentals de Java.
- Kurt Mehlhorn, Peter Sanders: Algorithms and data structures the basic toolbox Springer ISBN:

9783540779780 (Llibre amb aspectes més teòrics)

- Joan Gimbert i altres: Apropament a la teoria de grafs i els seus algorismes.Edicions de la UdL, n. 23 (Pel projecte en què usarem grafs).

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ALGORÍTMICA I COMPLEXITAT

Coordinació: Assignatura que s'imparteix durant el 2n semestre del 2n curs de la titulació Grau en Enginyeria Informàtica. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Coordinadora de l'assignatura Tere Alsinet

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ALGORÍTMICA I COMPLEXITAT
Codi	102011
Semestre d'impartició	2n Quadrimestre Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3+1
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Assignatura que s'imparteix durant el 2n semestre del 2n curs de la titulació Grau en Enginyeria Informàtica. Correspon a la Matèria "Informàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica". Coordinadora de l'assignatura Tere Alsinet
Horari de tutoria/lloc	Tere Alsinet: Dimarts de 15:00 a 16:00 Per a qualsevol dubte i/o qüestió es recomana enviar un correu electrònic al professorat de l'assignatura.
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Jordi Planes Cid 12 Maria Teresa Alsinet Bernadó 3.6
Adreça electrònica professor/a (s/es)	jplanes@diei.udl.cat tracy@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Jordi Planes Cid Maria Teresa Alsinet Bernadó

Informació complementària de l'assignatura

Resoldre els problemes i exercicis de programació que es proposen diariament permet assolir els objectius d'aprenentatge establerts.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Caracteritzar formalment els problemes. Analitzar l'eficiència dels algorísmes mitjançant l'ús de la notació asintòtica per a l'estudi del cost temporal o temps d'execució dels algorísmes. Analitzar l'eficiència dels algorísmes mitjançant l'ús de la notació asintòtica per a l'estudi del cost espaial dels algorísmes. Utilitzar les tècniques de verificació formal d'algorismes aplicades sobre algorismes recursius i iteratius. Utilitzar les tècniques de transformació d'algorismes recursius. Utilitzar les tècniques d'optimització d'algorismes.

- Identificar la tipologia del problema i identificar l'estratègia algorísmia adequada. Dissenyar i implementar estratègies algorísmies adequades per resoldre les diferents tipologies de problemes. Dissenyar i implementar solucions algorísmies utilitzant la tècnica de divideix i venç. Dissenyar i implementar solucions algorísmies utilitzant la tècnica voraç. Dissenyar i implementar solucions algorísmies utilitzant la tècnica de retrocés. Optimitzar solucions algorísmies basades en la tècnica de retrocés mitjançant el disseny i implementació d'heurístiques de poda de l'espai de cerca. Dissenyar i implementar solucions algorísmies utilitzant la tècnica de programació dinàmica. Analitzar la complexitat espaial i temporal de les estratègies algorísmies adoptades.

- Dissenyar i implementar estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema. Dissenyar i implementar de forma eficient les operacions associades amb les estructures de dades identificades. Integrar de forma eficient les estructures de dades i les estratègies algorísmies necessàries per resoldrer problemes complexes. Optimitzar l'eficiència de les solucions dissenyades.

- Dissenyar i implementar estratègies algorísmies eficients per resoldre les diferents tipologies de problemes. Utilitzar les funcionalitats pròpies dels llenguatges de programación per a la implementació de les solucions. Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivel. Desenvolupar implementacions eficients.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- **GII-FB3.** Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- **GII-CRI6.** Coneixement i aplicació dels procediments algorítmics bàsics de les tecnologies informàtiques per dissenyar solucions a problemes, analitzant la idoneïtat i complexitat dels algorismes proposats.
- **GII-CRI7.** Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
- **GII-CRI8.** Capacitat per analitzar, dissenyar, construir i mantenir aplicacions de forma robusta, segura i eficient, triant el paradigma i els llenguatges de programació més adequats.

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- **CT5.** Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Competències transversals de la titulació

- **EPS1.** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- **EPS5.** Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Organització del curs per temes:

1. Preliminars: algorisme, notació, lògica de predicats, tècniques de demostració.

2. Especificació formal d'algorismes basada en pre-post condicions.

3. Eficiència dels algorísmes. Notació asimptòtica. Anàlisi d'algorismes.

4. Verificació formal d'algorismes recursius i iteratius.

5. Tècniques de transformació d'algorismes recursius.

6. Esquemes algorísmics: divideix i venç.

7. Esquemes algorísmics: voraç.

8. Esquemes algorísmics: retrocès.

9. Optimització de l'esquema algorísmic de retrocès mitjançant l'ús d'heurístiques.

10. Esquemes algorísmics: programació dinàmica.

11. Introducció a la complexitat computacional.

Eixos metodològics de l'assignatura

Els continguts del curs s'estructuren en quatre unitats didàctiques. La primera té com a objectiu estudiar la caracterització formal d'algorismes. En aquest sentit estudiarem la tècnica d'especificació formal d'algorismes basada en precondició i postcondició i analitzarem l'eficiència dels algorísmes mitjançant l'ús de la notació asimptòtica per a l'estudi del cost temporal o temps d'execució dels algorísmes. La segona unitat didàctica té com a objectiu l'estudi de tècniques de verificació formal d'algorismes aplicades sobre algorismes recursius i iteratius, i l'estudi de tècniques de transformació d'algorismes recursius. La tercera unitat didàctica té com a objectiu l'estudi d'esquemes algorísmics, és a dir, analitzar, dissenyar i aplicar algorismes capaços de resoldre no únicament un problema concret, sino una família de problemes tots amb la mateixa tipificació. Els esquemes algorísmics que estudiarem són tres: divideix i venç, voraç, i retrocès. L'anàlisi i disseny sistemàtic d'algorismes a partir d'un esquema concret es centra en l'estudi i desenvolupament de solucions o estratègies concretes per resoldre un problema. Una aproximació diferent consisteix en considerar globalment tots el algorismes o estratègies que poden resoldre un problema concret. Això inclou tots els possibles algorismes o estratègies que encara no s'han definit. Aquesta aproximació és la que es considera en el camp de la complexitat computacional el qual serà breument introduït en la darrera unitat didàctica. L'estudi de cada tècnica i esquema algorísmic l'abordarem a partir de la resolució de problemes concrets per a cada tipologia. A més, les solucions algorísmiques desenvolupades al llarg del curs seran implementades en els llenguatges Ocaml i C++. Des del punt de vista d'implementació dels algorismes, també es realitzarà un estudi empíric del temp d'execució per a diferents instàncies dels problemes tractats. L'estudi empíric del temps d'execució de les implementacions evidenciarà de forma pràctica l'eficiència de les diferents estratègies algorísmiques estudiades al llarg del curs.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura s'organitza en classes de grup gran i classes de laboratori. Cada setmana l'estudiant cursa 2 hores en grup gran i 2 hores en grup de laboratori.

A les classes de grup gran es presenten els esquemes algorísmics i els fonament teòrics de l'assignatura. Per a cada

esquema algorísmic i tècnica formal es proposa una col.lecció de problemes els quals ha de resoldre l'estudiant. La solució dels problemes es revisa a les classes de grup gran i de laboratori.

A les classes de laboratori es presenten les característiques més importants dels llenguatges Ocaml i C++. A més, s'aborda la implementació de les col·leccions de problemes i es desenvolupa la solució a les tres pràctiques obligatòries de l'assignatura.

La primera pràctica obligatòria s'iniciarà durant la 3a setmana de curs i es lliurarà a la data fixada per a la 1a prova escrita (1r parcial).

La segona pràctica obligatòria s'iniciarà durant la 10a setmana de curs i es lliurarà a la data fixada per a la 2a prova escrita (2n parcial).

Sistema d'avaluació

L'avaluació consisteix en dos exàmens i tres pràctiques organitzades de la forma següent:

- **Prova escrita 1:** Formalització. Costos. Disseny recursiu i iteratiu. Esquemes de transformació d'algorismes recursius. Divideix i venç.

  Percentatge 20% (no es demana nota mínima)

- **Pràctica obligatòria 1**: Formalització. Costos.

  La pràctica tindrà una única data de lliurament, no es podrà lliurar fora d'aquest plaç i no es podrà recuperar.

  Percentatge 20% (no es demana nota mínima)

  Realització en grups de 2.

  Lliurament: A la setmana 4.

- **Pràctica obligatòria 2**: Disseny recursiu i iteratiu. Esquemes de transformació d'algorismes recursius. Divideix i venç.

  La pràctica tindrà una única data de lliurament, no es podrà lliurar fora d'aquest plaç, i no es podrà recuperar.

  Percentatge 20% (no es demana nota mínima)

  Lliurament: Abans de la data fixada per a la prova escrita 1.

  Validació de la pràctica 1 i 2: Per tal de definir la nota final de les pràctiques, es realitzarà una validació escrita en la data fixada per a la prova escrita 1.

- **Prova escrita 2:** Esquemes voraç, retrocés, ús d'heurístiques d'optimització, programació dinàmica.

  Percentatge 20% (no es demana nota mínima)

- **Pràctica obligatòria 3**: Esquemes voraç, retrocés, ús d'heurístiques d'optimització.

  La pràctica tindrà una única data de lliurament, no es podrà lliurar fora d'aquest plaç, i no es podrà recuperar.

  Percentatge 20% (no es demana nota mínima)

  Lliurament: Abans de la data fixada per a la prova escrita 2.

  Validació de la pràctica 2: Per tal de definir la nota final de la pràctica, es realitzarà una validació escrita en la data fixada per a la prova escrita 2.

A final de curs si la nota final < 5 l'estudiant es podrà presentar a millorar la nota obtinguda a les proves escrites.

Bibliografia i recursos d'informació

Bàsica:

* G. Brassard y P. Bratley. Fundamentos de algoritmia. Prentice Hall. 1997.
* M. Goodrich y R. Tamassia. Algorithm Design. John Wiley & Sons. 2011.

Col.lecions de problemes i material de laboratori:

* T. Alsinet, A. Corchero and J. Planes. Algorithms and complexity. Eines 75. Ed. UdL. 2013.

Primera part del curs:

* R. Peña Marí. Diseño de programas. Formalismo y abstracción 3 ed. Prentice Hall 2003
* J.L. Balcázar. Programación Metódica. McGraw-Hill, 1993.

Estructures de dades i esquemes algorísmics:

* J. Kleinberg and E. Tardos, Algorithm Design, Addison Wesley 2006.
* Cormen, T.H.; Leiserson, C.E. ; Rivest, R.L.; Stein, C. Introduction to Algorithms, (3ª edición). MIT Press, 2002.
* M. Weiss. Estructuras de datos y algoritmos. Addison-Wesley Iberoamericana.1995.
* R. Kruse. Estructuras de Datos y Diseño de programas. .Prentice Hall. 1998.

* Skiena, S. The Algorithm Design Manual. Springer 2008.
* PROGRAMACIO?N Y ESTRUCTURAS DE DATOS AVANZADAS, Lourdes Araujo Serna, Raquel Marti?nez Unanue, Miguel Rodri?guez ArtachoEd Ramo?n Areces, 2011.
* ESQUEMAS ALGORI?TMICOS. ENFOQUE METODOLO?GICO YPROBLEMAS RESUELTOS (1a)**.** Rodri?guez Artacho, Miguel ; Gonzalo Arroyo, Julio ; UNED
* Te?cnicas de Disen?o de Algoritmos.GUEREQUETA, R. y VALLECILLO, A.:Ed. Universidad de Ma?laga (1998).

Complexitat computacional:

* J.E. Hopcroft, R. Motwani, J. D. Ullman. Teoría de autómatas,lenguajes y computación. Pearson. Addison Wesley. Tercera Edición, 2007

Problemes resolts:

* R. Guerequeta y A. Vallecillo. Tecnicas de diseño de algoritmos. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Málaga. 2nd Ed. 2000. http://www.lcc.uma.es/~av/Libro/indice.html
* Gonzalo, J.; Rodríguez, M. Esquemas algorítmicos: enfoque metodológico y problemas resueltos, UNED, 1997.
* Martí, N.; Ortega, Y.; Verdejo, J. A. Estructuras de datos y métodos algorítmicos. Prentice Práctica, 2003.
* ESTRUCTURAS DE DATOS Y ME?TODOS ALGORI?TMICOS:EJERCICIOS RESUELTOS (1a) Marti? Oliet, Narciso ; Ortega Malle?n, Yolanda ; VerdejoLo?pez, Jose? Alberto ; PEARSON ALHAMBRA

Implementació:

* Stroustrup, B. The C++ Programming Language. Addison-Wesley. 3rd edition. 1997.

* Meyers, S. Effective C++. 3rd edition. 2005.

* Meyers, S. More Effective C++. 1995.

* R. Sedgewick. Algoritmos en C++. Addison-Wesley / Diaz de Santos.1995.

* M. Weiss. Estructuras de datos en JAVA. Addison Wesley/ Pearson Education. Madrid 2000.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ARQUITECTURA DE COMPUTADORS

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	ARQUITECTURA DE COMPUTADORS
Codi	102014
Semestre d'impartició	4
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Horari de tutoria/lloc	Dilluns i dijous de 10 a 11 h. Despatx 3.13 EPS
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Adreça electrònica professor/a (s/es)	roig@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

CONCEPCIÓ ROIG MATEU

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Estudiar el funcionament global de la memòria jeràrquica del computador i els distints nivells que la formen.

- Aprendre la organització de la informació en el sistema de memòria perquè l'accés sigui eficient.

- Aprendre el mecanisme d'execució segmentat de les instruccions dins el processador i avaluar-ne el rendiment.

- Entendre els passos per a la resolució d'operacions complexes en la unitat aritmètica del sistema.

- Estudiar els processos i algorismes que cal dur a terme per fer les operacions aritmètiques bàsiques i les complexes dins la unitat aritmètica.

- Analitzar les diferents solucions que es presenten des del punt de vista d'eficiència i de cost. Saber valorar quines solucions de disseny arriben a un millor compromís entre cost i rendiment.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB5: Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- GII-CRI9: Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

- EPS-5: Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Jerarquia de memòria

1.1. Introducció

Conceptes generals.

Principi de localitat.

1.2. Memòria *cache*

Configuracions de memòria *cache.*

Assignació i identificació de blocs.

Polítiques de substitució de bloc

Polítiques d’escriptura.

Coherència de dades.

Rendiment de la memòria *cache*.

1.3. Memòria principal

Organització per a la millora del rendiment.

Alternatives tecnológiques.

1.4. Memòria virtual.

Elements de la memòria virtual.

Taules de pàgines

TLB (Transaction Look-aside Buffer).

2. Processament segmentat

2.1. Conceptes bàsics

2.2. Tractament dels riscos.

Riscos estructurals.

Riscos de dades.

Riscos de control.

2.3. Influència del repertori d'instruccions.

2.4. Execució superescalar.

3. Processament aritmètic

3.1. Circuits sumadors

Semi-sumador, sumador complet, sumador paral·lel.

Sumador amb calcul de carry anticipat

Circuit sumador/restador

3.2. Algorismes de multiplicació binària

3.3. Algorismes de divisió binària

3.4. Artitmètica de punt flotant

Representació de nombres en punt flotant.

Representació aproximada: rang i presició.

Operacions de suma i resta

Operacions de multiplicació i divisió

Sistema d'avaluació

N_P1: nota primer parcial

N_P2: nota segon parcial

N_Pr: nota de pràctiques

La nota de l'assignatura es calcula aplicant els següents percentatges:

NOTA_FINAL = 30% N_P1 + 50% N_p2 + 20% N_Pr

Per tenir superada l'assignatura cal que NOTA_FINAL sigui major o igual que 5.

En cas de no haver superat l'assignatura, es pot anar a l'examen de recuperació de cadascun dels dos examens parcials. En aquest cas la nota es calcularà de la següent manera:

N_rec_P1: nota recuperació primer parcial

N_rec_P2: nota recuperació segon parcial

NOTA_FINAL = 30% N_rec_P1 + 50% N_rec_p2+ 20% N_Pr

Bibliografia i recursos d'informació

Stallings W., *Organización y arquitectura de computadores*. (7 edición) Prentice-Hall.

Hamacher C., Vranesic Z., Zaky S. *Organización de computadores* (5ªedición). McGraw-Hill.

Ortega J., Anguita M., Prieto A. *Arquitectura de computadores.* Thomson.

Hennessy J. L., Patterson D. A. *Computer Architecture. A Quantitative Approach*. Morgan Kaufmann.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

INTERACCIÓ PERSONA-ORDINADOR

Coordinació: Toni Granollers Saltiveri

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERACCIÓ PERSONA-ORDINADOR
Codi	102017
Semestre d'impartició	2
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Toni Granollers Saltiveri
Horari de tutoria/lloc	Per tal de donar de més flexibilitat a l'estudiant, els professors no marquen un horari fix. Cal, per tant, concertar dia i hora amb el/s professor/s (presencialment, per correu-e, ...)
Departament/s	Informàtica i Enginyeria Industrial
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 60% treball autònom
Modalitat	Presencial
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Enginyeria Informàtica
Distribució de crèdits	Toni Granollers Saltiveri (3 ECTS, GG) Sergio Sayago (6 ECTS, GM1 i GM3) Marta González (3 ECTS, GM2)
Adreça electrònica professor/a (s/es)	antoni.granollers@udl.cat sergio.sayago@diei.udl.cat mgonzalez@diei.udl.cat

Professor/a (s/es)

Toni Granollers Saltiveri Sergio Sayago Marta González

Informació complementària de l'assignatura

La Interacció Persona-Ordinador (IPO), disciplina on s'emmarca l'assignatura, és un àrea de desenvolupament recent, com tantes altres lligades al camp dels ordinadors, amb un caràcter marcadament interdisciplinari i que en els últims anys està vivint un auge espectacular en els seus diverses vessants.

Aquest auge es produeix gràcies a la capacitat cada vegada major dels equips informàtics i a l'existència d'eines i aplicacions cada vegada més sofisticades. Així, avui dia no ens sorprèn tenir a l'abast del nostre cursor l'última informació procedent de qualsevol lloc i referent a qualsevol tema, participar en una conversa en la qual els interlocutors estiguin separats per oceans sabent que la presència dels nostres usuaris no es limita a la veu i fins i tot, encara que sigui entre somnis, aconseguir que el nostre ordinador ens doni consells sobre la millor forma d'escriure un document de treball, sigui aquest un anunci, un examen o el pròleg d'un llibre.

En l'àmbit acadèmic aquesta tendència es plasma especialment en propostes relatives a l'estructura dels plans d'estudis d'Informàtica com les de les principals societats nord-americanes relacionades amb la computació, la ACM i la IEEE. També és de destacar la proliferació d'universitats en tot el món que ofereixen cursos relacionats amb aquesta matèria. L'Informe de ACM/IEEE-CS "Joint Curriculum Task Force Computing Curricula 1991" estableix nou àrees temàtiques per a cobrir la matèria de la disciplina d'informàtica, essent la Interacció Persona-Ordinador una d'elles.

En 1988 el Grup d'Interès Especial en Interacció Persona-Ordinador, ACM-SIGCHI, va engegar un comitè amb l'objectiu de fer un disseny curricular. La seva tasca va ser la de redactar una sèrie de recomanacions sobre educació en IPO i en 1992 va redactar el document " Curricula for Human-Computer Interaction", amb una sèrie de recomanacions per a la realització de cursos de IPO.

Des de febrer de 2001 es disposa d'una nova versió de l'informe de ACM/IEEE per a desenvolupar guies curriculars de programes docents d'informàtica.
L'informe final va aparèixer a l'estiu de 2001. En aquest document, "Ironman Report", la IPO es troba ja com un àrea diferenciada entre les catorze que es defineixen.

Per tant, la valoració que la IPO mereix com disciplina independent per les principals societats informàtiques fa lògica la seva inclusió en els plans d'estudi, a part de la necessitat de formació en aquesta disciplina per a professionals en la indústria.

Per a cobrir els aspectes esmentats i els objectius marcats, la IPO deu abastar gran quantitat d'àrees diferents, que incloguin distints aspectes tant del ser humà com de l'ordinador: Informàtica (disseny i enginyeria de les interfícies), Psicologia (teoria i aplicació dels processos cognitius i l'anàlisi empírica del comportament dels usuaris), Sociologia i Antropologia (interacció entre tecnologia, treball i organitzacions) i Disseny Industrial (productes interactius), entre altres.

Els temes que es van escollir en el currículum de ACM es van derivar de la consideració dels aspectes interrelacionats de la Interacció Persona-Ordinador: la naturalesa de la interacció, ús i context dels ordinadors, característiques del ser humà, ordinadors i arquitectura de la interfície i procés de desenvolupament. També cal tenir en compte la presentació de projectes i l'avaluació d'aquests.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Fer entendre al futur graduat en enginyeria informàtica que **el més important de la tecnologia son les persones que la utilitzen** i, per tant, de l'enorme importància que tenen les interfícies dels sistemes que hauran de programar i/o gestionar per garantir l'èxit de les mateixes.

De forma resumida els ítems **descriptors de l'assignatura** són el següents:

- Conèixer els conceptes bàsics de la Interacció Persona-Ordinador.
- Comprendre la importància de crear interfícies usables.
- Analitzar la situació industrial actual.

- Aprendre metodologies per a desenvolupar aplicacions interactives centrades en l'usuari.
- Establir la relació amb l'Enginyeria del Programari.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per dissenyar i avaluar interfícies persona ordinador que garanteixin l'accessibilitat i usabilitat als sistemes, serveis i aplicacions informàtiques.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

A nivell continguts, l'assignatura presenta en primer les bases de la disciplina de la Interacció Persona-Ordinador i després se centra en dos grans blocs temàtics:

1.-Iniciació a l'Enginyeria de la Usabilitat i al Disseny Centrat en l'Usuari (DCU)

- Introducció a la Interacció entre Persones i Sistemes Interactius
- Importància de la Interfície d'Usuari
- Usabilitat i Accessibilitat
- Disseny Centrat enl'Usuari (DCU)
- Enginyeria de laUsabilitat, el Modelo de Procés MPIu+a com model de DCU.
    - Etapes de la metodologia
    - Principals activitats i tècniques necessàries
    - Eines, utilitats i exemples de suport
    - Prototipat i Avaluació
    - Tests d'Usuaris

2.- Tècniquesde Prototipat

- Prototipat
- Tipus de prototips
    - Prototips de paper
    - Storyboards
    - Wirefrmes
    - Escenaris
    - Vídeo
    - Prototip de software
    - Simulació

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura es desenvolupa de la següent forma:

- A les classes de **Grup Gran** (GG) es presenten els **continguts teòrics** de l'assignatura.
    - Aquests continguts es complementen amb **exemples**, algun **taller pràctic**.
    - Es fomenta el **debat de discusió** de temes relacionats amb l'assignatura entre els propis estudiants.
    - Relacionat amb aquesta part, l'estudiant haurà de realitzar un conjunt d'**activitats relacionada amb alguna lectura o classe magistral d'algun professor o professional extern**.

- A les classes de **Grup Mitjà** (GM1/GM2/GM3) es desenvolupa un projecte de disseny interactiu
  - A l'inici de curs es presenta un **projecte** que els estudiants, en grups 3 persones com a màxim, desenvoluparan durant el semestre.
  - El projecte va avançant per les diferents fases tot seguint la metodologia i tècniques explicades en l'assignarura.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

	GRUP GRAN			GRUP MITJÀ		
setmana 1	11-feb	Presentació Assignatura Planteig del sistema GLOBAL a desenvolupar Enunciat exercici pràctic per la primera sessió de grup mitjà Començar: 1.- Fonaments. Usabilitat, Accessibilitat, UX		GM1	09-feb	com encara no s'ha fet la presentació de l'assignatura, no hi ha classe
				GM2	10-feb	
				GM3	11-feb	
setmana 2	18-feb	2.- Enginyeria dels Requeriments (Anàlisi requeriments) Act1 GG - Capitols 1 a 5 "Don't Make Me Think"		GM1	16-feb	Exercici pràctic per la primera sessió de grup mitjà
				GM2	17-feb	Exercici pràctic per la primera sessió de grup mitjà
				GM3	18-feb	Exercici pràctic per la primera sessió de grup mitjà
setmana 3	25-feb	3.- DCU-MPIu+a		GM1	23-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
				GM2	24-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
				GM3	25-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
setmana 4	04-mar	4.- Prototipat		GM1	02-mar	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar - Lliurament
				GM2	03-mar	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar - Lliurament
				GM3	04-mar	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar - Lliurament
setmana 5	11-mar	4.- Prototipat Act2 GG - Sisè capitol "Don't Make Me Think"		GM1	09-mar	Realització prototip de Paper

				GM2	10-mar	Realització prototip de Paper
				GM3	11-mar	Realització prototip de Paper
setmana 6	18-mar	5.- El Factor Humà		GM1	16-mar	Realització prototip de Paper i Lliurament
				GM2	17-mar	Realització prototip de Paper i Lliurament
				GM3	18-mar	Realització prototip de Paper i Lliurament
setmana 7	25-mar	5.- El Factor Humà		GM1	23-mar	Wireframe Visio / InVision
				GM2	24-mar	Wireframe Visio / InVision
				GM3	25-mar	Wireframe Visio / InVision
Setmana Santa						
setmana 8	08-abr	Anàlisi d'elements concrets d'interfícies (classe de debat i argumentació)		GM1	06-abr	
				GM2	07-abr	Wireframe Visio / InVision (Lliurament)
				GM3	08-abr	Wireframe Visio / InVision (Lliurament)
setmana 9	Setmana d'Activitats d'Avaluació Programades (parcial)					
setmana 10	22-abr	6.- Avaluació mètodes (1/2)		GM1	20-abr	Wireframe Visio / InVision (Lliurament)
				GM2	21-abr	Prototip SW
				GM3	22-abr	Prototip SW
setmana 11	29-abr	Xerrada professional: Olga Carreras: http://olgacarreras.blogspot.com.es Act3 GG - Lliurament activitat relacionada		GM1	27-abr	Prototip SW
				GM2	28-abr	Prototip SW
				GM3	29-abr	Prototip SW
setmana 12	06-may	6.- Avaluació mètodes (2/2)		GM1	04-may	Act4 GM - Avaluació heurística Lliurament de l'informe resultant a l'acabar la classe
				GM2	05-may	
				GM3	06-may	
setmana 13	13-may	Act4 GG - Activitat pràctica relacionada amb el capitol 7 del "Don't Make me Think". Lliurament informe a l'acabar la classe.		GM1	11-may	

				GM2	12-may	Prototip SW - Visita UsabiliLAB
				GM3	13-may	Prototip SW - Visita UsabiliLAB
setmana 14	20-may	Helen Petrie ??? (si finalment no ve la Helen, farem dues setmnes d'accessibilitat i a la darrera hi haurà una activitat) Act5 GG - Lliurament activitat relacionada		GM1	18-may	Prototip SW - Visita UsabiliLAB
				GM2	19-may	Prototip SW
				GM3	20-may	Prototip SW
setmana 15	27-may	7.- Accessibilitat		GM1	25-may	Prototip SW - Lliurament
				GM2	26-may	Prototip SW - Lliurament
				GM3	27-may	Prototip SW - Lliurament

Sistema d'avaluació

- (**15% de la nota final**) Exercicis presentats a classe a partir de temes plantejats pel professorat
    - 5 Activitats Grup Gran (la valoració d'aquest apartat és la mitjana de tots els exercicis realitzats; per tenir la nota, cal lliurar TOTES les activitats i treure una nota mínima de 4)
- (**45% de la nota final**) Avaluació dels diferents prototips lliurats, corresponents al sistema interactiu que es plantejarà en les primeres sessions de l'assignatura.
    - Anàlisi etnogràfic(15%)
    - Prototip en paper (15%)
    - Wireframe (15%)
    - Avaluació Heurística (10%)
    - Prototip software (45%)
- (**20% de la nota final**) Examen 1r Parcial
- (**20% de la nota final**) Examen 2n Parcial

IMPORTANT:

- Caldrà **recuperar cada activitat la nota de la qual sigui inferior a 4**
    - 3.9 no és 4
    - No Presentat = 0
    - per tant, TOTES les activitats són **OBLIGATÒRIES**
- Cal recuperar el **prototip software** si la seva nota és < 5
- Si la nota mitjana dels dos **exàmens escrits** és < 5 caldrà presentar-se a l'examen de recuperació final
- L'**examen final de recuperació**
    - entra TOT
    - cal tenir un 5 per poder fer mitjana i aprovar
    - compta un 40%

Bibliografia i recursos d'informació

Bona part dels temes que es presenten, s'acompanyen d'uns apunts que es faciliten via plataforma campus virtual SAKAI.

La web http://www.grihohcitools.udl.cat/mpiua proporciona la **base principal** del material docent relacionat amb l'assignatura.

En general no es precisa cap software especialitzat, tot i que durant l'assignatura si que se'n presentarà algun d'específic que serà proporcionat pel professorat.

Bibliografia recomanada

- Dix, A. ;Finlay, J. ; Abowd, G. ; Beale R. (2004). ***Human-Computer Interaction***. Pearson Education Ltd. (3rdedition)
- Brink, T.; Gergle,D.; Wood, S.D. (2002). ***Design web sites that work: Usability forthe Web*** . Morgan-Kaufmann.
- Granollers, T.;Lorés, J.; Cañas, J.J. (2005). ***Diseño de sistemas interactivos centrados enel usuario*** . Editorial UOC.
- Shneiderman, B.; PlaisantC. (2005). ***Designing the User Interface: Strategies for Effective Human-ComputerInteraction***. Addison-Wesley.
- Nielsen, J. (1993). ***UsabilityEngineering***. Academic Press Professional, Boston, MA.
- Sharp, H., Rogers,Y.; Preece, J. (2007). ***InteractionDesign: Beyond Human-Computer Interaction***. John Wiley and Sons.
- Arnowitz, J.;Arent, M.; Berger, N. (2007). ***Effective Prototyping for Software Makers***.Morgan-Kaufmann.
- Lorés, J. et al.(2001). ***La Interacción Persona Ordenador***. Llibre digital redactat perun conjunt de professors universitaris espanyols pertanyents a la AsociaciónPersona Ordenador (AIPO) i disponible de forma totalment gratuïta a: http://www.aipo.es/libro/libroe.php

Webs i blogs:

- http://www.usabilityfirst.com
- http://www.usabilitynet.org
- http://www.usability.gov
- http://www.ainda.info
- http://www.upassoc.org
- http://www.interaction-design.org
- http://uxnet.org
- http://usableweb.com
- http://www.humanfactors.com
- http://usabilitygeek.com/official-usability-user-experience-user-interface-guidelines-from-companies
- http://olgacarreras.blogspot.com
- http://www.nosolousabilidad.com
- http://www.thinkepi.net
- http://www.sortega.com/blog